

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

ROČNÍK XXXIV.

CHICAGO, ILL., 15. PROSINCE 1912.

ČÍSLO 11.

PROJEV SYMPATIÍ

statečným pobratimským národům bulharskému,
srbskému a černohorskému v boji za
svobodu a práva Slovanů balkánských.

Drazí pobratimci!

Ač dělí nás od Vás ohromné dálky, přece s vřelou účastí sledujeme hrdinné boje Vaše za svobodu se sveřepým Turkem a radujeme se s Vámi z Vašich skvělých vítězství a zároveň želíme ztráty velikého počtu zdárných synů Vašich, ztráty, jež přináší nevýslovný žal tisícům matek, manželek, sester a ubohých sirotek.

Abychom osvědčili sympatie svoje skutkem, podnikáme pilně sbírky ve všech sborech. Tak na př. Těl. Jed. Sokol v New Yorku odhlasovala příspěvek sto dollarů. Učinili bychom s radostí více, leč prosíme, byste uvážili, že jednota naše skládá se skoro napořád z nemajetných dělníků. Zámožnější členové mimo to již přispěli a přispívají menšími či většími obnosy na potřeby Červeného Kříže balkánského.

Osvědčující poznovu vřelé sympatie s Vámi co synové a dcery jedné matky Slavie

znamenáme

za Národní Jednotu Sokolskou ve Spojených Státech Severní Ameriky

V New Yorku, dne 4. pros. 1912. K. E. HRBĚK,
FR. LIER,
M. GRABENSTEIN, } výbor

Adolf Heyduk:

SOKOLSTVU.

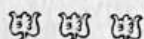
KOL drahé vlasti vůkol vše se mračí
a v mračnech těch je věkovitý hněv
i zloba loupežná a vzteklost dračí,
jež touží vyssát našich srdcí krev,
by nasýtila v doupatech své mladé!
Ta mrakava se na vše kolem klade,
na pole luzná, luh i kyprý bor
a bouřlivě se snáší v dol s hor!

V ty mraky křídly bušte, Sokolici,
v ten d'áblů mrak, jenž dál se bude stříci,
by potřel Vás a vedral se Vám v hrud';
v před, kdo jsi Čech a braň se, rekem bud'!
Necht' zmítá se a soptí dravčím vztekem,
mrak za mrakem, jenž stále pere v nás
i v ty, jež dřív už vzlétli před půl věkem
a z nichž už pluky vzrostly na úžas,
by vyučili děti své a bratry,
jak křídly bušit do té mračné chatry

Už záhubu chce na osady vrei,
je zplenit chce a zničit její vztek,
tož stavme hradby, hradby jarých srdcí;
už z dětí staň se junák, muž a rek!
Sem, děti slavných Domažlických reků,
výš křídla vznášejte, výš, chutě v před,
těch mračen braňte loupežnému vzteku
duch Váš bud' vůdcem pluku uprostřed!

a v nadšení svém utěšeně mladém,
v boj dát se drahých otců za příkladem
v ty, kdo chtí zabrat naše svatá práva,
a zničit vše, co v dar nám dala Sláva,
jež chrání vlasti uměn zlatým mečem! —
Cheem' zlobě bránit, cheeme k lidu stát,
až mračné hradby vlasti vrahů ztečem!
a nastolíme práva majestát,
by zahlaholil slavně s hrdel všech:
"Své drahé vlasti žít chce volně Čech!"

a žádná křivda hlas ten neutlumí.
Roj s rojem Sokolů at' křídly šumí!
I mračná poroba a dračí mreha
před lásky požárem, nás bratrů, prehá,
vždyť' svatá upřímnost-li všecky sbratří,
z čet sokolských svět bílé orly spatří,
již v slunce ponoří svůj bystrý hled.
Nuž výše, výše, výš a hrdě v před!

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Těšilo nás, že na poslední výzvu v listě našem na prospěch Jihoslovanů raněných a nešťastných tolik již dollarů se sešlo a tolik na místech příslušných odevzdáno bylo, jakož i že se ve sbírkách po jednotách našich všude pokračovalo a také Župa Fugner-Tyrš v tom ohledu vykonala svou povinnost. Zdá se nám, že v době pohnuté, v době zkoušky kruté bratří jihoslovanských, již jsou sice vítězi, junáky jakých hned tak nebylo, měli bychom soustřediti dobročinnost svou zatím na nich. Co pomůže kde jaký ten kus kamene, nějaký ten pomník, aneb účel rázu pochybného, když v tomto případě pomáháte vlastní krvi, pobratimům drahým a junákům, již odpověděli Evropě, která nechtěla slyšeti nářků vražděných, prosbám o zakročení proti Turku nevěnujete pozornosti — odpověděli důkladně! Boje ty, řeže krvavé a postup Slovanů jednotný vzbudil úžas a mnohé ty oběti malých států a spojenců na dlouho ještě pocít'ovati se budou. Válka je hrozná, válka je peklo! A reků těch, že bychom mohli zapomenouti? Sotva, vždyť' na prvu výzvu, již New York, Chicago, Cleveland, St. Louis, Omaha, Baltimore, Ennis, Oklahoma, San Francisco a jinde a jinde, kde naši jsou sbírali a Sokolstvo konalo svou povinnost. Bylo na prvním vždy místě a doufáme, že bude i na dále...

Ten dobrý, šlechetný a poměrně chudý, sbírka-mi přetížený, český lid hned jakmile Česká Obec Sokolská oznámila co podniknouti hodlá na prospěch bratří Jihoslovanů, na kolik dá do fondu na pomocnou akci a vyslání českých lékařů a na kolik přispěje sama, to jest desíti tisíci Korun, vedle fondu 40,000 Korun, ihned se chápá příležitosti a pomáhá Sokolstvu. Provolání sokolské doznalo hlubokého přijetí. Tak dovede promluvit jen Sokolstvo, které během prvního týdne, tedy sedmi dnů pouze, dobrovolnou daní, sbírkami lidu, příspěvky, pokutami za různé chyby a p. přijalo 25,000 Korun na vlastní svépomocnou akci zdravotní. Dnes sbírky dosáhly ohromné výše, mimo jiných darů a pomůcek, zboží, prádla atd. Jak krásný to doklad bratrství a slovanské solidarity. Ale i my tu nelenili a sotva prvé padly výstřely černohorských junáků a nežli došly ještě zvěsti ze staré vlasti, učinili jsme podobně a ovšem také sbírali.

Obrovský úspěch sokolské práce nedává posud četným nepřátelům Sokolstva pokoje — a dobré ty duše nemohouce význam sletu zlehčiti, vrhají se na předáky sokolské v té blahé naději, že zanesou do šiků sokolských nedůvěru, za níž v patách následovati bude rozkol. V Čechách zahájena byla totiž

hrubá palba na starostu České Obce Sokolské dra. Scheinera a ačkoliv palba zahájena byla ze dvou od sebe velice vzdálených táborů, zdá se, že náboje pocházejí z jedné a téže dílny — nebot' tábor klerikální přímo závodí s táborem sociálních demokratů, který z nich dovede na jmenovaného vůdce Sokolstva vyehrliti větší spoustu lží. Klerikální tisk obviňuje dra. Scheinera, že jest nevěreem — tisk sociálně demokratický opět naň útočí jako na zpátečníka. Který nyní z těch dvou táborů má pravdu? Jelikož v nesmířitelné zášti vůči Sokolstvu jsou si oba jmenované tábory rovny, nepřekvapilo by nás ani dost málo, kdyby učinily mezi sebou pojednou bratrský kompromis. Zpátečníci obviňují Scheinera z radikalismu — radikálové opět vidí v něm zpátečníka, a aby si nepokazili při tom malému radost, učiní patrně ten kompromis, že budou nutit veřejnost k tomu, aby věřila oběmu. č.

Kde není odboru Sokolek, kde dorost ještě nevíčí, kde nemáte tělocvičné školy snažte se, všichni se přičiňte, aby co nejdříve jste založili. Pro věc našeho celku jest rozhodně důležité, jako pro budoucno vaší vlastní jednoty. Nadešly delší večery a mládež věru, že lépe ani pobaviti se nemůže, jako v kruhu sokolském a v tělocvičně. Tu snažíme se utužiti ty malé i ty větší, vzbuzujeme touhu po pravdě, krásnu, dobru i vynasnažujeme se vymítniti u nich zášť a nenávisť k jiným vrstvám společnosti. Učíme je enostem občanským a nikoliv třídnímu a sektářskému blábolení, zdůrazňujeme jim člověka celého a zdravého a stavíme jim před oči ideály všennárodní, klademe jim na srdce, aby každý z nich snažil se státi silným láskou k práci a k dobru naplněným Sokolem, českým člověkem a dobrým Američanem.

Po skončených dnech sletových měli jsme příležitost navštívití příbytky neb úřadovny některých pracovníků sokolských a tu obyčejně, kamkoli jsme jen zraků svých obrátili, všude zřítí byly vzácné důkazy lásky, vděčnosti a úcty, jakou to Sokolstvo svým vůdcům při každé příležitosti projevuje. A tu přirozeně — když síly ochabují, neb když v nitro vkrádá se roztrpčenost, jediný pohled na ty nečetné projevy oddanosti, přichylnosti a lásky postačí, aby ochabující síla byla vzpružena, roztrpčenost zmizela a v nitru rozvířena byla nová chuť k práci pro ty oddané šiky sokolské. Kdyby tak předákům, v Sokolstvu česko-americkém působícím, napadlo uschovávat si v některé místnosti četné projevy lásky, oddanosti a přichylnosti, jaké si byli za celou řadu let své činnosti nashromáždili — jak přišerný, jak odstrašující obraz taková místnost by poskytovala! č.

Štokholmská olympiada, podle číslie, jež uvedli jsme z článku br. Erbeny v čísle minulém odhalila v prostém tělocvičce zdrcující převahu Američanů. Kde Amerika se súčastnila, téměř všude dosáhla vítězství a to rozhodného. "Evropa byla bítá na celé čáře," poznamenává Erben a ten by jistě měl znáti.

Pouze Švédů čelili Americe. Všichni ostatní národové zůstali na sto bodů za nimi. Malé Fínsko bylo čtvrtým. A jak mohly i ty malé Čechy dojista proniknouti, kdyby bylo jen bylo poněkud možné vzhledem na podivné soudeování a býti v jiné době, než-li sletové. Sami Američané doznávají a jakž ze soukromých zpráv se dozvídáme soustavný náš tělocvik víc a více vzbuzuje pozornost na učilištích a universitách amerických, zejména tam kam pronikly zprávy o zdaru posledního sletu v Praze, o zdaru práce soustavné a dobrovolné kázni sokolské, pravé výchově a práci všestranné, nad kterou pouhý rekord několika jedinců sotva se vyšinouti může. My se nerozehřejeme pro nějaký krom obvyklý výkon, který docílen byl výhradním pěstováním jistého druhu cviku pouze, jako neschválíme vypouklá záda cvičence, jenž holdoval stále a jedině bradlům, aby na nich ukazoval potom jak se tělocvik pěstovati nemá.

Svobodomyslné školství v Chicagu jest na stupni na jakém dávno nebylo a to vlivem pilně pracujícího Sdružení Českých Svobodomyslných Škol. Sdružení to udržovalo 19 škol roztroušených po veskerých osadách velikého Chicaga a okolí, kde naši jsou usazeni. Některé z těchto škol mají více tříd a celkem učí 23 učitelů, schopných a v pravdě přičinlivých, ba někteří z nich honosí se dobrým vzděláním odborným. Celkem učí se ve 33 třídách a protože se učí svědomitě na rozdíl dob bývalých jsou výsledky, pokud víme dobré, zejména pak v tom ohledu, že školky nejsou pouze a jedině na papíře svobodomyslné, jako žel v některých jiných osadách českých. Sokolstvu přísluší péče o rozkvet škol svobodomyslných a my máme ve stanovách. Namnoze jednoty naše se starají i v tom ohledu, kdežto jinde ve školkách a u správě těchž měli bychom býti zastoupeni a to dobrými činovníky, již důležitost české školy svobodomyslné — svobodomyslné pravíme výslovně — znají a dovedou všude a za každých okolností obhájit i zdůraznit.

My Češi jsme zvláštní lidé. Trástit síly zdá se, že jest naše specialita. Tak na Východě nyní snaží se zakládati Dělnické Tělocvičné Jednoty a to i v místech takových, jako na příklad Elizabeth, N. J., kde již Dělnický Sokol zdárně po leta působí, tedy jednota socialistických tendencí. Snahy obou sdružení jsou skoro totožné. Kam to povede, uvážíme-li i postup živlů zpátečnických, co se takovým a podobným tříštěním sil má získati? Dojista jen smutný úkaz a to v době, kdy na příklad Poláci, kteří měli dvě jednoty sokolské, přistoupili ku sjednocení. Starší jednota žádala o učitele na běh tělocvičný od Svazu Sokolstva Polského v Haliči a jednota tak zvaných "volných" rovněž tak. Z domova bylo jim dopsáno, že se musí spojit, jest-li počítati se má s uznáním oněch organizací ve vlasti. Bratři Poláci si za v čas rozmysleli a spojení jest hotovou udalostí, nebot' dnes na sjezdu "volných" vypracována byla společná "konstituce" — ústava. Sjezd odbývá se v Pittsburgu, Pa., a jak z vlastní zkušenosti známe,

“volní” podléhají zrovna tak vlivům kněží svých, jako organisace starší.

Bolestně dotýkají se nás některé ty úsudky účastníků letošní výpravy, v nichž pokoušejí se dokazovati, že lid český jest dosti zámožným, aby o své potřeby dovedl sám se postarati a že tudíž není zapotřebí z Ameriky hmotně na různé podniky přispívati. Nevěříme, že tu a tam vyskytnuvší se známky blahobyti — ba dokonce i přepychu — měly by míti na nás takového vlivu, abychom zapomněli, co jest povinností naší vůči staré domovině, která věsti musí tak tuhý boj o každou píď práva — která se všech stran obklopena jest mocnými a nesmiřitelnými nepřáteli a jen nadlidské vytrvalosti, bezpříkladné houževnatosti českého lidu děkovati může, že v tom přívalu posud neutonula. Připustíme ale i tu možnost, že zámožné, v přepychu žijící kruhy zůstávaly by vůči těžkému zápasu své vlasti netečnými — měli bychom i my vůči zoufalému volání zůstávati hluchými? Kdyby syn viděl starou matku, trpící, strádající — mohl by zván býti dobrým synem, mohl by zván býti člověkem, kdyby od matky té se odvracel jen proto, že zámožné, v přepychu si hovící deery na ní zapomínaly? č.

V Lublani zahájeny byly již přípravné práce Sokolstva na třetí všesokolský slet. Technický odbor vypracoval společná prostná, jež jsou sice velice obtížná, však v srpnu a září uspořádán byl zvláštní běh cvičitelů, aby se nácvik stal a vedoucí mohli pak zanést do svých jednot. Na kursu tom bylo 42 posluchačů ze 33 jednot. Pořad sletový jest již také vypracován a jednotlivé odbory Svazu Slovinského Sokolstva daly se již do pilné práce. Slet uspořádán bude ve dnech 15., 16. a 17. srpna 1913. Sletový plakát jest dílo akademického malíře H. Vavpotiče a hudební doprovod ku cvičením prostným složil br. Stane Vidmar, známý vítěz z pražského sletu všesokolského. Slovinci žáci Sokolstva českého jakž známo na sletu posledním v Praze zvítězili nad mistry svými a my připomínáme si ty jejich výkony skvostné, tu jejich kázeň a nadšení pro věc sokolskou jen milerádi, jako přejeme bratřím, aby práce jejich sletová stala se novým a velikým projevem vzájemnosti slovanské i zdravého vzestupu celé myšlenky sokolské.

Vražedný útok na bývalého presidenta Roosevelta vyvolal po celé zemi nemalý rozruch — i vřava volební na chvíli utichla — zraky celého národa v zděšení upřeny byly k místu zločinu a Roosevelt přes to, že zranění jeho bylo nepatrné — stal se rázem předmětem sympathií a tu a tam ozývaly se hlasy, že “tato rána z bambitky zajistí mu volbu”, že “tento zákeřný útok otevře mu dvěře Bílého domu . . .” Tentýž Roosevelt vražděn byl mravně po celé týdny, nežli šílenec na něho ránu vypálil — jméno jeho bylo vláčeno bahnem přímo bohoupustého hanobení — strannický tisk, najatí řečníci, nelibostně rvali s něho každou nit’ poctivosti, aby jen

představiti ho mohli lidu jako člověka bezcenného, jako člověka zemi nebezpečného — jako člověka, jemuž otevřeny by měly býti spíše dvěře blázince, nežli brány Bílého domu . . . A nad tímto bezpříkladným hanobením, nad touto mravní vraždou, nad tímto etilupištěm národ se nepozastavoval — naopak s labužnickou pochoutkou den co den četl, jak na jednoho z nejpřednějších občanů republiky této chrlený jsou spousty kalu, klidně díval se národ na to, jak bývalý president, manžel a otec, olupován jest o to, co každému čestnému člověku jest na světě nejdražším — lid klidně přihlížel k tomu, jak americký občan v politické aréně rván jest bez milosrdenství, jako rvány bývaly nebohé oběti v arénách starého Říma. Ale když tímto bohoupustým řádním zfanatisovaný ubožák chopil se bambitky a v domnění, že prokáže národu velké služby, zbaví-li jej tak “bezeetného, nebezpečného, tak špatného člověka”, jak byl strannickou vášní zaslepený tisk Roosevelta lidu líčil — tu teprv zmocnilo se zděšení všech a z nepřátel Rooseveltových stávali se rázem přátelé, obdivovatelé, zastanci! “Čest nejdražší poklad!” — “Čest člověka nade všecko!” tak volá, tak píše — tak řeční se — ale vidí-li veřejnost, že nás ničema olupuje o “ten nejdražší poklad”, že drzou rukou sahá nám po tom, co všeobecně uznáváno jest za “nejcennější věc” — pohlíží k drzé té loupeži klidně — mnohé i takové lupičství baví, někteří takové ničemnosti tleskají pochvalu. Mnohem více soucitu nalezne v lidu ten, jemuž uzmut byl dollar, nežli ten, jenž olupován jest — o “nejcennější poklad.” — Příklad, na který jsme shora poukázali, není nic zvláštního — setkáváme se s takovými den co den — zjevy podobné vyskytují se, žel, i mezi námi. Zdá se, jako by ten “nejcennější poklad” byl jen falešným, bezcenným šperkem, jakými se zdobí herei a herečky na jevištích a jehož ztrátu může každý lehce ožeti. Truchlivé — a žel, pravdivé! č.

Národní Jednota Sokolská, vědoma si svých úkolů, prostřednictvím Výkonného Výboru pořádá příští měsíc, počínaje 6. lednem cvičitelský běh čili kurs v Župě Jižní a v sídle téže Ennis, Tex. Doufáme, že bude každá jednota tu posluchačem aneb několika posluchači a po případě snazivými příznivkyněmi Sokola zastoupena. Jen tak docíliti se dá výsledků. Námitky, že odborů Sokolek tu není prozatím neplatí, protože pak, jakmile zasvětime jednu a více nadšených pracovníků v práci sokolskou, již ony samy se přičiní, aby přemohly tu a tam stávající předsudek vůči tělocviku ženy a děvy české. Župní kursy, jako průprava ku běhu hlavnímu, pokud nám známo, dosti se osvědčily, jak v Župě Střední, tak Východní i Západní a očekáváme, ba slibujeme si najisto, že bude tak i na Jihu, tedy v Texasu hlavně. Jest tu celá řada jednot, kde cvičitelů nevyhnutelně jest třeba a jestli se podaří přednášečům, učitelům zjednat zájem pro to naše Sokolství, jestli prací tou pronikne se dále, bude ním všem jen milým zadostinčiněním.

O sletu v Praze usilovali jsme i o to, aby uspořádána byla u vhodné příležitosti též přednáška "Volné Myšlenky", tak abychom z vlastního názoru poznali my Američané, jak se tam naši činí. Sami ovšem jsme se přesvědčili a soudruhy české vyhledali, ale jinak se nedařilo. Jaký div, povázíme-li, že na příklad na 11. listopadu ohlášená přednáška svobodomyšlníka Portugallee, senatora Limy, byla policií zakázána. Patrně se bála policie pražská, aby se Češi nedozvěděli, jak se Portugaleci zbavili, příživnického krále a jak si zřídili volnou a svobodnou republiku, kde "černí páni" již nemají tolik co říci jako druhdy a kde klerikalismus na úkor lidu více roztahovati se nesmí. Co si tak asi senator Lima pomyslí, když mu naši oznámili, že přednáška jeho, ač uveřejněna, se odbývati nesmí. Pomyslí si asi tolik jako my, totiž že pražské policii na ostudě před světem málo záleží.

Jako ve staré vlasti, tak i u nás jsou jistí živlové, jež Sokolu nemohou přijíti na jméno pro jeho pokrokovost, volnost a poctivou práci výchovnou. Jestli Sokol něco podnikne dobrého a šlechtného, musí se sešměšňovati a hanobiti a nestačí-li již k tomu překrucování, sáhne se jednoduše ku lži. Ta pak se využitkovává proti nám způsobem tak divokým, žeť přímo odporem naplňuje, zejména jedná-li se o podniky, kdy snažili jsme se zmírniti utrpení nebožáků, bratří, junáků na slovanském Jihu, bratří v boji, jich pozůstalých a válkou postižených. Sami války ztracující k pomoci a sbírkám jsme v zájmu lidskosti ovšem ihned nabádali, ba služby své "Červenému Kříži" nabídli. A za to vrhlo se na nás individuum panstva z českého lidu zbohatlých mastičkářů, jimž pod rouškou anonymity propůjčil se list socialistický, dělnický v Chicagu, tak žíravě a trhavě, že kapitalista, jenž za oznámku patentních meducín zaplativ může si poručiti u dělnického listu kdo a jak býti strhán musí, mnul si radostí ruce! Jak vidět, v sociálním listu oznámkové dollary platí více, nežli poctivá snaha a pomocná akce upřímně míněná! Vztek nepřátel našich nás nezmate, my svou cestou jdeme dále, upozorňující prozatím na jisté, nové zákony poštovní, jež týkají se časopisů všech.

Při každé výpravě z Ameriky do Čech bylo vždy pamatováno na Matici Školskou, což jest velice chvalitebné — ale způsob sbírání příspěvků na tak důležitý účel a způsob odevzdávání těchto měl by býti poněkud jiný, aby celý ten podnik měl aspoň poněkud důstojnější ráz. Kde jen jaký účastník výpravy, skoro každý nesl nějakou tu částku pro jmenovaný účel — každé město pořádalo své sbírky zvlášť — každý jednotlivý spolek žádal, aby jeho příspěvek odevzdán byl zvlášť, jako by jednalo se více o ta jména, nežli o účel samý! Cestou také jednotlivci, postižení náhlým záchvatem vlastenectví, začnou konati sbírky — různé, často až odporné komedie jsou vymyšleny — i cizinci bývají zbytečně obtěžováni — a to vše provádíme v tom blahém vědomí, že konáme vlasteneckou po-

vinnost. V Praze potom každý chce odevzdati dar sám — obávaje se, aby snad nepřišel o kus slávy nebo uznání, o zmínku v časopise, kdyby peníze odevzdal společně s ostatními, a tak i při snaze prospěti tak důležité instituci, podáváme křiklavou ukázkou nepospolitosti, neuspořádanosti, rozháranosti. Chlubíme se dnes svojí vyspělostí — jsme ochotni přinášeti oběti na oltář národní — zmůže se "česká Amerika" při své vyspělosti a při své vychvalované obětavosti na to, aby s výpravou poslala Matici dar Čechů amerických důstojný — aniž by třeba bylo zvlášť extra zanáseti, kdo co dal, aniž by třeba bylo s velkou opatrností a úzkostlivostí jednati o tom, kdo a jak ten dar odevzdati má?

Hrdá republika, velická a mocná. Na válečných lodích této republiky, tedy Strýce Sama, kdykoliv lodní a vládní placený kaplan koná tak zvané "služby boží", vlajka Spojených Států stáhne se pod onu bílou s modrým křížem, čili oetne se jednoduše pod vlajkou církevní. Vytáhnouti vlajku jiných barev, jiných národů nad vlajku americkou považuje se v kruzích vládních za pohanu a také, když spolky jednotlivých národností táhnou po ulici toho či onoho města, obyčejně a k vůli uvarování nepříjemností nesou vedle vlajky své i vlajku americkou. Tot' ovšem celkem správné, ale že by na lodích naší vlády taková pohana vlajky americké se trpěla, kdož by si pomyslel. Nu, ale jaký div tam, kde mohou dnes vážně jednati i o tom, zdali by se mělo na školách veřejných učiti i z bible.

Pozorujeme od delší již doby, že někteří naši čtenáři a čtenářky hned, jakmile list se jim dostane do ruky, chopí se jej s nadšením a čtou pilně od řádky první do poslední, o napsaném uvažují, nás se pak dotazují a ku obohacení obsahu listu našeho nejednou přispějí. Jiní bratři a sestry jen tak letmo "Sokol" přehlédnou, podívají se na ohlavení jednotlivých článků a sotva, že líčení o sletu v Praze je tak trochu zaujme a nějaký ten obrázek upoutá. A ještě jiní odloží list hned, jakmile se přesvědčili, že dopisovatel jednoty jejich tentokráte nepsal, ač bylo přece u nich tolik "velkolepých plesů" a jiných podniků, kde tento "čtenář" Sokol byl na výboru atd. Marně hledal jména svého a vyličení nezištné práce "za bárem" o "posvěcení" a nad tím, že se u nich cvičitelský sbor neudržel nikterak se nepozastaví a jest-li něco čte, čte tak kuse, tak lehkomyslně, že záhy ani neví, o čem vlastně četl a z jednotlivých vět silnějších něco si zapamatovav kritizuje, že by tak a jinak býti mělo. A vidíte takovito "čtenáři" listu našeho jsou někdy i hodně nebezpeční, protože usuzují a dovozují z toho i onoho věci, o nichž se pisatelům článků ani nezdálo, předpokládají a konečně i tvrdí mimoděk nepravdu, která od pravdy nejsou nezasvěcenec k rozeznání mnohdy věci naší hodně poškoditi může. Mimo to jsou ještě jiní, již nečtou vůbec a z těch, žel i tolik, že česky čísti nedovedou. A přece na kolik dalo by se tu odpomoci, na kolik přičiniti o "zdra-

vost tělesní, mysle i mravní". Před šikem mohl by cvičitel, aneb náčelník a cvičitelka předčítati vše, co v "Sokole Americkém" jest poučné, povzbuzující a ku zvýšené činnosti nabádající. Dal by se vždy vhodný článek snadno vybrati pro junáky naše, již sami neznajíce dobře česky živým slovem, by spíše pochytili, nežli ze slova psaného, dorost rovněž tak a mládeži mohlo by se podávati s vysvětlivkami. Takováto práce vzdělavatelná před šikem a po případě i na schůzích záhy přinesla by ovoce, ti naši junáci, ta naše budoucnost a hlavně i Sokolky poznenáhlu by naučili se nadšenější práci, poznali by naše úkoly, naše směry a cíl a záhy by se propracovali k místům starších činovníků, do jichž šlépějí pak snáze by se to vstupovalo vůbec.

Před nějakým časem podal Sokol Amer. návrh, aby Jednoty o zamýšlených změnách stanov již nyní jednaly, své návrhy aby zaslaly Župním Výborům k projednání a tyto, aby podaly návrhy sjezdu již v jakési upravené formě, zbavené všech zbytečností, které jednání sjezdu vždy jen prodlužují. Tím nejen, že jednání sjezdové bylo by značně zkráceno a zjednodušeno, čímž ušetřilo by se ústřední pokladně značně peněz, ale co jest důležitější, že navrhované opravy stanov byly by projednány náležitě před sjezdem beze všeho chvatu. Zkušenosti se sjezdy minulými nás učí, že často o nejdůležitějších otázkách jednáno bývá v posledních hodinách a tu ve spěchu schvalovány jsou věci špatné a zavrhovány věci dobré — jen aby jednání bylo co nejdříve skončeno a zástupci aby mohli vrátiti se domů. Proto nám naše sjezdy až posud přinesly tak málo dobrých výsledků. Upozorníme opět Jednoty na návrh v Sokole Amer. uveřejněný, který schválen a doporučen byl i Výk. Výb., a jest nejvyšší čas, aby o žádaných změnách již nyní jednáno bylo. Těm bratrům pak, kteří nyní jako zástupci do sjezdu voleni budou, připomínáme důtklivě: sjezd není zábavou, není žádným výletem — přijímejte volbu s tím předsevzetím, že ve sjezdu všecken čas obětujete jen zájmům a prospěchu tělesa, které ve Vás klade takovou důvěru.

"Jdi a zvěstuj Lazarovi a Dušanovi, že Kosovo jest pomstěno." Tak starý otec, Srb promluvil nad mrtvolou syna svého, junáka, jenž padl v boji za vlast svou a osvobození drahých bratrů v sandžaku i jinde pode jhem tureckým úpěvších. Kosovo pomstěno, však s jakými oběťmi, co krve prolito a co slzí i bědy následovalo, jako po každé válce. Člověk ubíjí člověka! Smrtonosné kule lítají. Bouchá to, několik vždy výstřelů rychle za sebou, jakoby praskalo suché proutí, křik a zmatek a děla mluví řečí strašlivou. Lidská těla klesají a nepřítel přehá se svistem a hvizdotem kulí, jež trefují a znovu ničí. Hotová štvance. Nepřítel se zastavuje, poslední odpor snaží se klásti, když tu zavzní povel: "Na štik" a hrůzy příšery válečné v boji muže proti muži teprve v celém svém dosahu se jeví... A my v těch řadách tolik měli bratrů, tolik upřímných Sokolů z

posledního sletu v Praze, že přímo chvějeme se, zdali konečně dojdou zvěsti o těch, jichž tolik jsme poznali mezi junáky bulharskými, Černohorci a Srby. Byli stateční to hoši. Junáci sokolští celé pluky utvořili v řadách bulharských i srbských a Sokolové černohorští znovu obdivem jako druhové jejich slovanští naplnili celý svět. Zvítězili a mnoho z těch našich, již jsme poznali osobně, padlo hrdinně v boji, padli pro bratry rodné... Zachovejme hrdinům vděčnou vzpomínku.

Českému lidu zemřela spisovatelka, žena šlechtná a průkopnice za rovnocennost ženy: Tereza Nováková, roz. Lanhausová, jež narodila se 31. července 1853 v Praze a skonala 13. listopadu. Spisovatelská činnost její byla bohatá a články její v "Ženském Světě" velice pěkné i Sokolstvu příznivé, jako vzdělání lidu vůbec i náležitěmu upevnění českého člověka! A hned druhý den po této ztrátě našich v Čechách dopadla rána druhá. Zemřel přítel Sokolstva veliký, zemřel muž, který se staral o poznání vlasti naší Francií a Sokolstva styky navazoval vždy s nadšením nejen mezi Slovany, ale hlavně s Gymnasty všech odstínů a všech národů sdružených ve veliké Unii. My, kdož byli na sletu posledním, poznali jsme toho francouzského Čecha Louise Schmidta-Beauchez a zamilovali si jej. Narodil se v Paříži 1848 a ve 12 letech přišel do Čech, kde i studoval. Účastnil se Herbstových demonstrací, prehl a byl stíhán pro velezradu, když Domažličtí pomohli mu tehdy přes hranice. V Berlíně redigoval "Correspondence Tchèque" a ve válce francouzsko-německé byl zpravodajem "Národních Listů" s vojsky francouzskými. V Praze učil frančtině a také pro organizaci dělnictva mnoho vykonal. Otec jeho byl původu českého. Syn vrátil se do lůna národa, z něhož otec jeho vyšel a neúnavně pracoval. Čest jeho památce, tak jako vzpomínka památce Terezii Novákové.

"VE HVĚZDÁCH UŽ TAK BYLO PSÁNO...."

"All is well, that ends well...."

"A když už tak bylo ve hvězdách psáno", a když už to "osudem bylo nám určeno"—přijímal jsem pak veškeré ty těžké zkoušky, nepříjemnosti a trpká zklamání se stoickým klidem. A kdybych až nevěřil v "to psaní ve hvězdách"—kdybych až nevěřil, že něco takového "může býti již napřed určeno"—po druhé a třetí zkušenosti naší navykli jsme už té myšlence, že at' vyskytne se cokoliv, že přece jen na konec s uspokojením budeme moci říci: "All is well, that ends well..." čili: "Konec vše napraví."

Kdo četl zprávy o naší účasti při VI. Sletu, uhádne asi, o čem zde zamýšlím psáti. Učinil jsem v lichení našeho pobytu v Praze tu a tam běžnou zmínku o podivné směsici různých nehod, nedopatření, nedorozumění a zklamání, které vždy až do poslední minuty ohrožovaly zdar evičení družstva Sokolek — ale slíbil jsem právě pro jejich zvláštnost vylíčiti ty naše zkoušky poněkud podrobněji;

předně proto, aby, možno-li, budoucí vůdce mohl ze zkušeností těch těžit — a za druhé, abych po někud vysvětlil výrok, který mi před každým naším vystoupením z něžných úst zavzněl v uši, že: „Ve hvězdách už tak bylo psáno.“

Jelikož každá věc musí mít svůj počátek, tak i ten řetěz našich trpkých chvil, zklamání a obav měl svůj počátek již v Chicagu. Ten ale vyličen byl již dříve, a proto zmíním se o něm jen zběžně. Vyzívali jsme ženské odbory chicagské, aby se o účast Sokolek postaraly, ale na výzvu nedostalo se odpovědi. Sestavilo se družstvo soukromě — ale sestavilo se dnes, aby zítra opět bylo rozpuštěno. A když bylo již po několika bezvýsledných pokusech družstvo přece sestaveno, nebylo místa, kde cvičiti. Ale trpělivost a vytrvalost vítězí — všech ny nesnáze byly překonány a konečně opustili jsme Chicago, nastupující cestu ku Praze.

Druhý článek k tomu řetězu mrzutostí věnoval nám New York. Přijeli jsme v pátek večer — v sobotu jsme měli vystoupiti — a při první zkoušce bylo shledáno, že sestra Sokolka, která byla ochotna při cvičení nás doprovázeti, neměla dosti času doprovod hudební si náležitě nastudovati. Rozpaky tyto ale netrvaly dlouho. Ochotný br. Průša sám v úkol ten se uvažal a tak jsme očekávali večer bez obavy. Začátek určen byl na 8. hodinu — ale bylo půl 9., bylo 9 — bylo již skoro 10 — a družstvo Sokolek nebylo v síni ještě pohromadě. Ač zúmyslně byl pořad prodloužen — přece jen když chvíle vystoupení kol 10. hodiny se přiblížila, ještě nám jedna Sokolka scházela. Na vystoupení s počtem neúplným jsem se za žádnou cenu odvážiti nechtěl, neboť cvičenky všechny eviky v době té neovládaly ještě tak, aby možno bylo pomýšleti na nějaké změny v poslední chvíli a již hotovil jsem se obecenstvu oznámiti, že Sokolky nevystoupí — když tu scházející členka družstva, celá bez dechu, vpadla do síně. Opozdní své vysvětlila takto: „Hostitel ji vozil po New Yorku a na její připomínání stále jí odpovídal, že má ještě dosti času. . .“ Z toho měli by si vzíti malý příklad vůči svým hostům horliví a úslužní — ale vůči všemu ostatnímu poněkud bezohlední hostitelé.

Tak jsme si k chicagskému článku řetězu nemilých chvil připojili ten new-yorský a nastoupili jsme cestu ku Praze.

Jak shledali jsme po našem příjezdu, že hudba pro naše cvičení nebyla rozepsána, jak orchestrace byla obstarána v poslední chvíli na kvap a jak nedorozumění zavinilo, že před vystoupením na sletišti nemohli jsme s hudbou ani jediné zkoušky provésti — jak kráčeli jsme do středu sletišť, nevědouce „jak to dopadne“ — o tom jsem se byl již dříve podrobněji rozepsal a proto nebudu se u tohoto třetího a skoro nejtěžšího článku více pozastavovati.

Přišla neděle. Jel jsem po průvodu na sletišť schválně záhy, abych mohl Sokolky i Sokoly hledati a míti je pohotově, až mi br. Vaníček dá znamení k nastoupení. O Sokoly jsem velkých obav

necnoval — věděl jsem, kde jsou jejich šatny — věděl jsem, kde je hledati, kde je očekávati. Ale kde hledati v tom statisícovém davu Sokolky? Chvilé nástupu se blížila — již seřad'ovali se Sokolové i ženy k prostným — znamení k našemu vystoupení mohlo býti dáno každé chvíli a já neviděl jediné americké Sokolky — ač místo, kde je očekávati budu, bylo jim před tím určeno. Běžím k seřadišti žen — ptám se, nikdo naše Sokolky ani nespatri. Seřadiště žen bylo v pravém slova smyslu obleháno bratry Sokoly — a tu stal jsem se bezděčným svědkem nepěkných obrázků nekázně — a neostýchám se říci — i nešernosti, jaké by člověk nehledal u Sokolů, kteří mají vždy na první místě býti také pravými gentlemany. Teprve přísné napomenutí přichvátavšího br. A. Hellera mělo žádoucí účinek. Když se bratři vzdálili, mohl jsem nahlédnouti do seřadiště žen; pátrám v tom množství modrých úborů po bílých živůtkách našich Sokolek — ale marně. Chei vyvolati některou sestru cvičitelku a požádati ji, aby vyslala některou dívku k oblékárně Američanek — ale vida, že mají se seřad'ováním plné ruce práce, vrátil jsem se k místu, kde jsem se měl se Sokolkami sejíti. Sokolové byli již připraveni — ale po Sokolkách ani slechu, ani vidu. Konečně — u protější brány zaleskly se čtyři rakety — čtyři Sokolky se blížily k vykázanému místu. Vidím, jak blíží se ke mně Sokol s oznámením, že se mám připraviti k vystoupení — a já marně ohlížím se po ostatních; ale tu pojednou v okamžiku, kdy na dané znamení měli Američané vystoupiti, kde se vzaly, tu se vzaly — objevilo se přede mnou pojednou celé družstvo.

„Zdá se, že každé naše vystoupení musí míti nějakou mrzutou ouverturu,“ podotýkám a tu zaslechl jsem popejprv: „Ve hvězdách už tak bylo psáno. . .“ — „No tak — když je to psáno, at' je to psáno“ — pomyslí jsem si — „jsem rád, že už je to poslední článek.“

Ale ten, kdo to „do těch hvězd napsal“, nebyl s tím ještě spokojen — když už to tam napsal, chtěl si patrně zůstatí důsledným a pronásledoval nás jako příšerný stín při každém kroku až do konce.

Slet byl ukončen — a v úterý z čista jasna oznámily denní listy, že v den ten v pražském Sokole vystoupí Američanky a Rusky před zvlášť pozvanými vynikajícími hosty a odborníky. Sotva že jsem se o tom dozvěděl, činím pokusy vyhledati po Praze rozptýlené Sokolky. Dvě z nich dobrý vítr zavál do sletové kanceláře a s jich pomocí a s pomocí některých ochotných bratří jali jsme se hledati ostatní. Do poledne našli jsme jich šest — a tu stihla mne velice radostná zpráva, že dvě v den ten odejely na výlet do Golčova Jeníkova. Vždy a ke každé službě ochotný br. Choděra poslal za nimi telegram — a tak očekáván byl večer v náladě ne zrovna slavnostní.

Začátek určen byl na 6. hodinu. Pianista br. Weidman byl v čas na místě — obecenstvo již vyplnilo vykázaná místa — ale z našich Sokolek ne-

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO., 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois.

Pořadatelé:

DR. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, CEDAR RAPIDS, IOWA.

JOSEF ČERMÁK, 1641 Millard Avenue, CHICAGO, ILL.

Tel. Lawndale 1974.

Editors:

Všechné dopisy a práce pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavnímu pořadateli za list zodpovědnému:

Dr. J. RUDIŠ-JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Ia.

SUBSCRIPTION - - - - - 75c per year

Předplatné 75 centů ročně - - - - - Do Cech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné meziměsíční poštovní poukázkou, sdílí tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednateli V. V. Předplatné, jakož i odevzdání do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatelův zvláštní.

JAN ČERNÝ, 431 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se bratr sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní jednot výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

Národní Tiskárna, 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

31

bylo zde jediné. Přiblížila se hodina sedmá — se započítím programu je stále odkládáno — naše vystoupení jest posunuto až na konec — hodina osmá — bratr pianista stává se netrpělivým — neb povinnost volá ho na jiné místo. "To už asi nepřijdou," praví pojednou, "a já déle čekat nemohu — na zdar!" Po těchto slovech uchopil klobouk a rychle se ze Sokola vzdálil. Hotovím se vyhledati náčelnici sestru Roudnou, abych jí oznámil, že vystoupení Američanek musí odpadnouti — neb kdyby se byly Sokolky ještě nyní dostavily, nebylo zde pianisty . . . když tu pojednou v spěchu z oblékárny vyřítlo se ke mně šest Sokolek. A zase ti prožluklí hostitelé — aby je kozel vzal! Vozili Sokolky po Praze a na úpěnlivé prosby, aby je zavezli do Sokola, hostitelé odpovídali: "Eh — at' čekají!" Byla to situace pro evičitele ne právě záviděníhodná. Obecenstvo a zvláště odborníci, dychtívi byli viděti evičení naše z blízka — neboť na Letné se jim "ztrácelo" — a já, když jsem měl pianistu, scházely Sokolky a když z nenadání dostavily se Sokolky, scházal pianista. "Už věřím," pomyslíl jsem si, "že ve hvězdách tak bylo psáno . . ." — ale možnost v dobré zakončení v tuto chvíli jsem neviděl. V tom vstupuje do Sokolovny známý hudební skladatel bratr Pospíšil. "Snad on by mohl!" praví jeden bratr, vida moje zklamání, a on také mohl! Na rychlo byly Sokolky seřaděny a jelikož ony dvě, meškající v Golčově Jeníkově, se nedostavily, dán byl návod k nutné změně a evičení prove-

no bylo k úplné spokojenosti a za nadšené pochvaly četných diváků . . . Polka, která vyžadovala úplný počet evičenek, byla vynechána.

"Proti podobným nepříjemnostem se ale pojistím," pomyslíl jsem si při vzpomínce na blížící se slavnost 4. července, kdy Sokolky měly na výslovnou žádost amerického konsula ještě vystoupiti na Žofíně. Vyptal jsem se na hodinu, kdy program v sále má započítí — kladl jsem Sokolkám důtklivě na srdce, aby byly všechny v čas na místě — s pianistou br. Weidmanem jsem též si vše náležitě vyjednal — a tak ponejprv s uspokojením a klidem očekával jsem oznamovanou americkou slavnost.

Ale co to bylo vše platno — "ve hvězdách už tak bylo psáno" a když tak bylo psáno ve hvězdách, všechna moje opatření něčeho neprospěla. Pianista se dostavil v čas — Sokolky také a již se zdálo, že aspoň na toto naše poslední vystoupení nebude to "psaní ve hvězdách" míti žádný moci — ale chyba lávky! Někteří očekávaní hosté, Američané, pozvaní amer. konsulem a jeho chotí, přijeli později, nežli jak bylo očekáváno a mně bylo zřejmé, že program začne asi o dvě hodiny později. Zdělil jsem tu novinu br. pianistovi, který na oznámení to ohromil mne následujícími, zcela klidně pronesenými slovy: "Jo — bratře — tak dlouho se zdržeti nemohu — mám engážmá v Lucerně — a tam musím být v osm hodin . . ." A v příštím okamžiku již ho vidím, jak se ztrácí v davu na ostrov se valících lidí. Kráčel k mostu — a za chvíli zmizel mým zrakům docela.

"A tohle je krásné zakončení!" pomyslíl jsem si. "Když jsem vše tak bedlivě byl obstaral, proti všem možným nepříjemnostem se pojistil — jsme zase bez hudby."

Co činit? Cvičit bez hudby? Obyčejná prostná by šla — ale eviky taneční bez hudby ztrácejí značně na svém půvabu — a ke všemu ještě americký konsul obě. Brittain, pozvaným Američanům sliboval zvláštní "treat", že budou viděti čistě americké eviky, provázené národními americkými písněmi.

Američané po ostrově rozptýlení jsou již vyzýváni, aby se odebrali do sálu, kde započato bude s programem, a já vstupuji se Sokolkami, nemaje ve chvíli té ani tušení, kdo a jak nás při evičení doprovázeti bude. Byl jsem sice již přestálými zkušenostmi otužilý — neřku-li přímo otrlý — ale pomyslení, že i toto poslední naše vystoupení při veškeré opatrnosti provázeno jest stejnými nepříjemnostmi, zklamáním a obavou o výsledek — to hrozilo vyčerpati poslední zbytky mých sil, mé trpělivosti a klidu, který snažil jsem si v těch nejkritičtějších chvílích vždy zachovati.

V tom, jako by z "těch hvězd" byl spadl, vehází do sálu opět br. Pospíšil, který přišel, aby na klavíru provázel prostná členů pražského Sokola. Obracím se na něho se žádostí — on ochotně svoluje. Ukazují mu noty polky, kterou byl posud nehrál, ale nad těmi vrtí hlavou. Byly totiž na

rychlo opsány a následkem toho nebylo možno plyně z nich hráti bez přípravy. A br. Pospíšil dobrácky praví: "Tohle (americké písně) a tohle (mazurku a valčík), to vám zahraju — ale tuhle škrabanici (polku), tu ne!" — a sami bohové vědí, čím se to stalo, že právě před chvílí několik našich hostů mi důtklivě připomínalo: "Tentokrát ale at' tu polku nevynecháš!" — O ostatní bylo tedy postaráno — ale co s tou "škrabanicí"? Ale když "už ve hvězdách bylo psáno", že každé naše vystoupení musí mít neslibný, mrzutý, přímo zoufalý začátek, musilo tam také býti asi poznamenáno, že "musí mít dobré zakončení" — neboť v té chvíli ubírá se kolem nejstaršího moje dcera se svým chotěm drem. Fisherem a vidouc, oč se jedná, praví: "Já ti to zahraju!" — Hrávala mi totiž polku doma často, když jsem eviky pro hudbu sestavoval a tu jí ta "škrabanice" ani dost málo nevadila.

A tak i toto naše poslední vystoupení, které k řetězu těžkých chvil našich přidati musilo ještě jeden článek, mělo skvělé zakončení, a když po skončené slavnosti opakována mi byla slova: "No — neřekla jsem, že ve hvězdách tak bylo psáno?", odpověděl jsem: "Ano — ale jsem spokojen, neb 'all is well, that ends well.'" č.

BLEDNÍČKA DĚVČAT.

Dle slov našeho Tyrše, jest fysické zdraví, fysická síla první schopností ku práci, která každou nemocí vážne, každou churavostí se zdržuje, každým nedostatkem síly a svěžesti se zmenšuje a na hodnotě své trpí. Zdraví a svěžest jsou hlavní podmínky při zdatu veškeré práce a štěstí života vůbec. Ba co, zdraví Sam. Smiles zove bohatstvím největším! A počítáme-li jako mužové s tímto nejdražším majetkem někdy dosti lehkomyšlně, činí tak i všelikou tou modou zotročené ženy a dívky teprve a jestli pak dívka taková trpí ještě bledničkou, tím hůře.

Blednička jest nemoc, kterou skoro výhradně jen u mladých děvčat mezi 14—24. rokem nalezáme a zoveme u nás anaemií, chudokrevností obyčejnou, zhoubnou aneb chlorosou. Poznáte hned, že dívky postižené jsou nápadně bledé s lehkým nádechem pleti do zelenava. Bledost tato vyniká nejvíce na sliznicích rtů a ovšem též vykazuje se i na jiných sliznicích. Příčina nemoci záleží v tom, že rudé krvinky mají méně barviva krevního, haemoglobinu, nežli jak normální stav těla lidského požaduje a v oběhu krevním a nalezení má i větší počet těchto krvinek. Čím tyto odchylky ve složení krve jsou podmíněny, kde tedy jest vlastní příčina bledničky, o tom panují domněnky různé, ale at' si již tomu jakkoli tolik s jistotou naprostou říci lze, že vše cokoliv působí na lepší oběh krevní a následkem toho lepší okysličení krve bude mít jen dobrý vliv na dívku bledničkou stíženou. Obyčejně nařiká si na větší aneb menší slabost těla, brzkou únavu, krátký dech, bušení srdce, závratě a hučení v uších. Nad to jsou nemocné chorobně dráždivé. Také za časté

bývá nechut' k jídlu, rozmanité chorobné zálsky (na zrnka pražené kávy, koření, žvýkavou gumu, na křídou, ocet a p.) — Jindy jsou bolesti v žaludku a zácpa skoro v každém případě. Čmýra někdy několik měsíců vynechá, jindy jest příliš hojná a mnohými bolestmi provázena, ba velmi často objevuje se i bělotok. Nemoc trvá po celou řadu měsíců, ba někdy i leta, někdy se vyléčí a jindy zase se vrací. Předpověď z pravidla v každém případě jest dobrá, hlavně není-li jiných chorob podružných, aneb blednička sama příznakem nemocí infekčních, jako tuberkulosa a p.

Jindy opět může býti pouhá bledost pleti chvilková, aneb stálá. Prvá má původ svůj ve vlivu nervovém; jsouť tepny opatřeny vlastními nervy jichž vlivem bud' staženy aneb rozšířeny býti mohou. Jsou tak zvané nervy cevohybné čili vasomotorické. Bledost chvilková může nastoupiti při rozruchu mysle, na příklad při leknutí a to okamžitě, vlivem na ústředí cevohybné v mozku a v prodloužené míše stáhnou se jako na povel veškeré cévy na povrchu těla, aneb také jen ve tváři a bledost nastoupí, jakž Syllaba dí, a potrvá tak dlouho, až opět normální klid v ústředním nerstvu nastane.

A když jsme si tolik byli o bledničce uvědomili, stačí, abychom se rozhledli kol a přesvědčili se jak značný jest počet těch ubohých dívek, jež pracovati musí v uzavřených místnostech, dělnice a jiné, které chorobou touto postiženy jsou. Na kolik pak žen, jež trpí bledničkou, vysílením a běhají od jednoho lékaře k druhému. Ten léčí ženský její neduh, bělotok a jiné, druhý snaží se působiti na krev železem a pilulkou Blandovou, jakž nejvhodnější léčba, kdežto třetí humbukář sahá k patentním meducínám, tak zvaným "Regulatorum", obsahujícím mnohdy i dosti látek škodlivých a po případě silnou dávku líhu. My pak k té pilulce Blandově přidáme na docílení a zachování zdraví úplného — těloevik.

Rozumný, soustavný těloevik pak zvláště doporučuje se tam, kde blednička, abychom tak děli jest v rodině. Tu platí Krupičkova slova: "V mládí máme takovou tělesnou zdatnost si osvojiti, která s to jest, aby později vlivům škodlivým co nejvíce vzdorovala, máme si takoruka kapitál tělesné síly a dokonalosti nashromáždit, z jehož úroků bychom po celý život trávit mohli."

Těloevik na čerstvém vzduchu, těloevik rázu lehčího v začátku, jenž stupňoval by se podle vyspělosti a schopnosti bledničkou stížené dívky prospěje mnoho. Nemá-li se však účinkem minouti, nestačí síly své evikem rozmnožovati a krev v hodnotě své obohacovati, ale nutno i jinak život svůj si zaříditi tak, aby na zmar nepřišlo, co evičením a železem v pilulce a látkami lékařem doporučených, tonických prostředků, léků vzpružujících, výživu zlepšujících, vlastně tonus tkání zvyšujících a podobných, někdy praeně bylo nastrádáno. Bez přiměřeného způsobu života bylo by každé přičinění těloevičné marné a zpozdilé. "Cos evikem nabyt, to mrav a střídmost tobě zachovej," řekl dobře Tyrš a to rozhodně platí i evičenkám, jež bledničkou trpí, jak evičitel jejich učitel musí znáti, kdy jim klidu na-

prostého třeba a kdy opět do cvičení dostaviti se musí a postupně propracovati se mají k tomu, že záhy čenveň na líci se objeví, na rtech a ve výrazu tváře svěžest' již patrné stopy zanechá.

Tam kde jsou odbory Sokolek, kde mají cvičitelky, aneb sestry tvoří sbor cvičitelský snadno lze se poraditi, jak na cvičenky toho druhu působiti a jestli jest po ruce bratr, lékař jistě poradí, kdežto sestra lékařka docela i cvičení takových slabších cvičenek přihlížeti může. Tak vykonati lze mnoho, tak připravovati lze dorostu ženskému krásné jaro života a zajistiti pro další věk radost ze zdravého těla, těla, jež více vydrží nárazů, jimž budoucí matky vysazeny jsou přírodou. A kde zdravé jesti tělo, tam i zdravý bývá duch, mysl jará, jež protože zdatně vedla si v Sokole naň tak snadno nezapomene.

VÝPRAVY DO ČECH.

Každá výprava, co jich až posud bylo americkými Čechy pořádáno, měla stejně smutné zakončení: Hašteření, bohopusté spílání, nespravedlivé obviňování, nízké podezřívání. Některá přinesla nám těchto nepěkných zjevů více — jiná méně — a že zjevy takové k veliké cti naší česko-americké větve neslouží, netřeba ani zvlášť' poznamenávati. Někdy zdálo se, že to není ani výprava Čecho-Američanů, toužících opět spatřiti svoji rodnou zem, že to není výprava inteligentních mužů a žen, neboť nepěkné, pohoršlivé výstupy na lodi často sváděly cizí spolucestovatele v pokušení domnívati se, že jest to spíše nějaký výlet hašteřivých zelenářek, které v hašteřivosti a hádkách nalézají svůj nejlepší duševní požitok a které bez nějaké té hádky delší dobu by ani živý býti nemohly. Že při výpravě, byť sebe bedlivěji a svědomitěji pořádané, vyskytnou se nepříjemnosti, že pokus dopravit několik set cestování nezvyklých lidí z jednoho dílu světa do druhého, přináší nepředvídané nepohodlí, zklamání, škody, ztráty — dá se vždy očekávati. Ale na nepříjemnosti takové se rychle zapomíná. Hůře jest, když spory výletníků s pořadatelem zavlčeny jsou do veřejného tisku. Tu teprve hnáti se musí každému slušnému Čecho-Američanu krev studu do tváří, když během slavnostních dnů do Prahy počnou docházeti česko-americké listy s roztomilou květomluvou, jakou četní zklamaní účastníci výpravy pořadatele ve veřejných listech s takovým gustem obmýšlejí.

Tomu předejiti mělo by se v budoucnosti stůj co stůj. Pražané jsou již syti česko-amerických výprav, za nimiž následují takové "vlastenecké výlevy" — a tisk česko-americký měl by se jednou o to zasaditi, aby v budoucnosti nebylo něco takového opakováno. Namítne se: chce-li nějaké sdružení uspořádati výpravu do Čech, že nemá nikdo práva sdružení tomu diktovat, jakým způsobem výpravu tu pořádati má — ale kde jedná se o dobrou pověst česko-amerického živlu, tam veřejný tisk má nejen právo do toho promluvit, ale jest to jeho povinnost.

Zkušenost učí, že nejvíce nesnází a nepříjemností pořadatelům výpravy vždy způsobili ti lidé, kteří hrozně rádi cestují lacino, aniž by třeba k tomu byli nuceni. A když pak za málo peněz nedostane se jim dosti očekávaného pohodlí, je zle. Lidé takoví nemohou srovnati si v hlavě tu skutečnost, že kdo platí za cestu cenu dvojnásobnou, má právo očekávati více pohodlí a lepší obsluhu, nežli ten, který platí cenu poloviční. Dále navěsí se v třetí třídě na výpravu mnoho živlů takových, kterým účel výpravy jest zcela lhostejný, ale jedou jen proto, že mají příležitost konati cestu ve společnosti známých a při tom spoléhají též na to, když pojedou s výpravou, že bude povinností výboru starati se o veškeré jejich pohodlí, o všech na jejich zavazadla. A tu zbloudí-li některé jejich zavazadlo cestou — neb stihne-li je nějaká jiná pohroma, odnese to vše zase jen pořadatelstvo a "Zaslána" do veřejných listů se hrnou jako o závod. — Tomu dalo by se předejiti, kdyby pořadatelstvo výpravy budoucí s třetí třídou na lodi vůbec nepočítalo a za člena výpravy, kdyby pokládán byl jen ten, kdo koná cestu v třídě druhé neb první. Tím hlavní příčiny k projevům nespokojenosti byly by odstraněny a výprava zbavila by se živlu, kterému sice účel výpravy je lhostejný — ale v Praze dovede na pozornost, pohostinství a vítání činiti ty nejhluchnější nároky a za který pak slušný živel jenom trpěti musí.

Mluví se o výpravě k slavnosti Husově — proto pány pořadatele chystané výpravy upozorňujeme již nyní, jak nemilým zkušenostem a nepříjemnostem se vyhnouti a nebude-li výbor budoucí výpravy upozornění toho dbáti, bude-li mu záležeti více na kvantitě nežli na kvalitě účastníků, pak co si vyslouží, to si také v plné míře zaslouží.

Věci měl by věnovati pozornost i ostatní česko-americký tisk a přímo donutit pořadatele budoucí výpravy k tomu, aby ze zkušeností výprav minulých těžil a učinil vše možné, aby vyhnul se všemu tomu, co až posud každou výpravu provázelo a co ku cti Čecho-Američanů valně nesloužilo. Veřejný tisk má právo nad pořádáním výpravy bděti z pouhé šetrnosti k pražskému lidu a v zájmu dobrého jména všech slušných Čecho-Američanů. č.

ODPOR PROTI SVOBODĚ A POKROKU.

V duševním životě lidu našeho a lidu vůbec pozorovati můžete v té veliké naší republice a zemi svobodné od delší již doby povážlivé trhliny, které kdyby dnes zakladatelé Spojených Států uviděli jistě by nad potomstvem svým a mnohou tou "občanskou cností" zakroutili hlavami. A příčiny všelikého toho zjevného odporu proti svobodě a pokroku záleží v moderních snahách, v moderním svatoúškářství v životě společenském, na neupřímnosti, která v politickém životě tak nápadně se jeví, na nespolehlivosti, licoměrnosti a přetvářce vůbec a nepoctivosti, jež zmocnila se života obchodního zvláště. Takové pak poměry působí, že dostavuje se lhostej-

nost vůči všem snahám volným, svobodomyšlným, pokrokovým, šlechtěným a výchovným, jež vychází z myslí dobrých a nezištných lidí.

Vše žene se za peníze, za ziskem, požitkem a ctí, za slávou a jinými dočasnými bublinami společnosti, aniž bral by se ohled na to, zda-li morálka trpí či nie. Mravouka ostatně dnes ještě není na denním pořádku, jest spíše předmět, na který útočí i tak zvané strany pokrokové, ba i takové, o nichž by se soudilo, že snaží se o zlepšení společnosti lidské dovedou v první řadě samy býti vzory. Zatím ale i u nich platí dollar, mravní naučení jimiž listy své plní jsou v odporu s tím co konají i stává se pak, že socialistické a jiné snahy vlečou se blátem kapitálu, prodávají se jednoduše na trhu veřejnosti a vlastní poučení lidu může jíti k d'asu. Viz některé socialistické a pokrokové časopisy a oznamkovou jejich část' a ty spousty oznamovaných tu humbuků na úkor lidu kapitalisty vypočítaných, na úkor zdraví lidu a čtenářstva dotýčených "papírů." A pak mluvíte o poctivosti takových vůdců, takového novináře a takové společnosti, jež jedem skutečným a jedem lži se "opravuje."

Nemocná civilisace všelikými možnými metodami léčebnými vykurýrovati se má, ale na použití morální soustavy léčebné se ani nepomyslí a jestli přece, tož hlasatelé pravdy, hlasatelé toho pravého zlepšení společnosti lidské, jejího utužení a posílení v samých základech a hlasatelé skutečné výchovy lidu a celého národa stanou se předmětem posměšků všech těch, kdož lidu lichotíce, v kalných vodách spíše loviti dovedou! A tak stává se, že snahy nejpřírodnější, snahy nezištné a rozhodně poctivé ustupují mnohdy váze dollarů, ustupují, aby záhy pravda přece jen vítězila. Jde pomalu, ale jde přece a tak i s tím pochopením toho našeho Sokolství. Nám jde o ozdravení českého člověka a o uvolnění mysli, o utužení charakteru a pravé mužnosti. A jako všeliké zpátečnictví, tak také každý odpor proti svobodě a pokroku zatracujeme, toho jsouce přesvědčení, že nepřítel zjevný vždy lepším jest a poctivější pak boj, nežli nepřítel tajného, ramenáře a všeliké loutky, jež na povel koná a za žold vše co poškoditi by mohlo postup věci dobré, naší věci sokolské pak zvláště. Ku podivu, že Sokol ještě dnes tolik má nepřátel, ač snaží se i přičiňuje všemožně, aby přispěl všude kde hnízda jeho jsou ku cti jména českého. Tak vychovává mládež v tělocvičných školách svých, utužuje dorost obého pohlaví, stará se o vše co národní, pokrokové a svobodomyšlné a vždy první jest v řadě, kde jde o zájem lidu, kde třeba výdatně pomoci. Protože však miluje pokrok a volnost naprostou najdou se "fušeři", již vedeni příklady středověku, rádi by přistříhli křídélka tomu ptáku jarému a léčili nemocnou civilisaci společnosti lidské dle toho, slibujíce blaženost "tam někde nahoře". Nejde to již ovšem, aby používali mučirek ku přinucení kacířů, nevěrců a jiných neznažů, ale vzdor tomu ještě dosti "černí páni" znají cest, jak pronikati, jak si počínati a tvořiti zdánlivou zbožnost, svatouškářství a tak odporovati všemu co pokrokem zavání a nevěrou. Rozumí se sa-

mo sebou, že takovou uměle vyvolanou nábožností lidstvo rozhodně mravnějším se státi nemůže, jako ramenářství je neméně snižuje a ku všemu nepěknému schopným činí, čehož důkazem udaje statistické jsou a potvrzují.

Kdyby se dbalo občanských eností, kdyby tak zvaná politika stála na bodu, jež vyhovoval by duchu času, tu by taková a podobná "fušeři" klerikální neodvažovali by se ani na světlo denní a zatím "léčí" společnost lidskou dále, nestoudně a na vlastní svůj zisk i obchod. Nikdo se neodvážil klepnouti je přes prsty, ba ani tehdy ne, když federace jejich jednoty a časopisy do zbraně volají proti veřejné škole, když napomínají, aby se věřící ovečky jen organizovaly politicky i jinak, tak aby v lásece jejich v Římě na ně i životy jejich, krev a statky spolehati mohli.

Jiní opět bibli do veřejných škol dostati se snaží, náboženská říkání chtějí, aby se vyučovala, kdežto ještě jiní usilují, aby pro náboženství určeny byly zvláštní místnosti v těch kterých školách veřejných větších měst, co zatím učitelky agitují mezi žačtí, aby do kostelů s nimi chodilo a před zahájením vyučování se s nimi modlilo. Člověku se hlava točí, pováží-li, že takto vychované davy rovněž přistoupí k volebnímu osudí a rozhodovati mají o budoucnosti veliké republiky a výchově jejího budoucna, mládeže obého pohlaví.

A to, že jest politicky zralý lid ?

Pokud lid postrádá společného volného přesvědčení a z toho vyplývajícího vědomí své vlastní vůle na poli politickém, dotud jest pouhou kořistí domýšlivých, ziskuchtivých a egoistických vůdců stranických. Pokud stranické snahy převládají a jím vše se obětuje, jako v době přítomné, dotud nelze o politické vyspělosti lidu mluvit vůbec. Dalo by se mluvit o lidu technicky, aneb obchodně zrale, ale nikoliv po stránce politické a etické.

Pak se divíme, že většinou politikáři jdou za jedno s věcí toho či onoho druhu, že jdou s nimi, jde-li i o nejposvátnější instituce občanské jakou jest dojista škola veřejná. V Chicagu se ukázalo, v Little Ferry doložila v tamní školní radě, kde zasedají čtyři svobodomyšlní Češi, čtyři Němci, socialisté a Francouzi a jinde neméně jsou věci pro dovolení bible do škol obecných, do škol veřejných.

Jaká nastává nám tu povinnost Sokolové a Sokolky? Jakže zní zásady naši N. J. S.?

Musíme všude kde se tak a podobně děje býti na stráži, působiti na školní rady, musíme protestovati, musíme spolu s druhými spolky a jednotami pokrokovými a svobodomyšlnými býti za jedno, a niž by napadlo komu z nás překážeti jakémukoli sdružení svobodomyšlnému v jeho postupu a provádění hesla: "Osmělně se zmúdrejti. "Čtěme, poučujme se navzájem, pečujme o výchovu tělesnou v tělocvičně pilně, dle úkolů našich, směru a cíle nezapomínajíce, co třeba ve výchově mysli tomu lidu našemu a na kolik posíliti nutno jej v občanských enostech, aby vždy byl zásadním i dle toho jednal v každém svém jedinci a v celku svém.

Člověk jen s rozhořčením odvrátiti se musí od toho co vidí se tu či onde děje se jménem boha, jak stíhají se nám svobody a ústavou zaručená práva, jak nedělní zákony se provádějí, jen aby politikáři na mlýn kněžstva a kazatelů se hnalo. Jak celý ten život náš jest obchodní a podle toho a výsledků obchodních se řídí vše. Samá lež, samý podvod, samá lest' a klam a samé vykořisťování lidu, jenž podržuje se dobrovolně klerikalismu, holduje všelikým zvykům, jest otrokem módy a nechá se tyranisovati všelikými třídami, trusty a společnostmi, jimž na úkor svůj dal výsady mnohé a drahocenné.

Ten kdo s lidem poctivě myslí postará se o jeho posilu, uvědomění a poznání pravd! O toto poznání usiluje ovšem hlavně naše Sokolstvo, to Sokolstvo, jehož cílem jest síla a zdraví celého národa.

Tu dlužno uvažovati a přemýšleti!

Záhy bude i ve Spojených Státech padesáte let co Sokol prvý se objevil, volný a bystrý. Vykonal se mnoho, však upřímně doznati třeba, že na poli občanských cností, na poli vzdělání, zájmů veřejných a poučení lidu a ve výchově mysle vykonati se musí více, jako musíme státi vždy tam, kde protestuje se a pracuje na zachování institucí veřejných, školy veřejné, a hlavně tam, kde jedná se o snahy svobodomyslné a pokrokové . . .

ŠIKY VÍTEZNÉ . . .

Ani zdání jsme neměli, stojíce vedle předáků z Černé Hory, Sokolů statných, junáků bulharských, bratří srbských, ze Starého Srbska. Srbska a Bosny na památném staroměstském náměstí o všeslovanském sletu sokolském v Praze, na jaký to junácký mejdan sezvou si bratři tito na Balkáně úhlavního svého otročitele Turčina. Nikomu z nás ani nenapadlo, že v tak krátké době po sletu a vítězném postupu věci naší sokolské a slovanské zvláště bude následovati vítězný postup Jihoslovanstva, všech bratří našich na svržení potupného jha turecké svereposti.

Staletý zápas barbarství s osvětou doznává svého zakončení a šiky našich bratří za pochopení hesla: "Slovani k sobě" hrdinsky se bili na své osvobození, za pravdu a volnost i spravedlivou věc člověka, bratra trpícího pod tíhou útisku za Rylou a Rodopem i ve Starém Srbsku, a podél hranic Černé Hory a v Macedonii.

Co tu bylo obětí, co slzí a co krve po celou dobu, kdy Slované nastavovali prsa svá proti hordám asiatským po staletí a ta vděčná Evropa, ta kulturní a křesťanská neměla sluchu pro stížnosti, prosby a žádosti o pomoc ubohých, otročených a ničených Slovanů. A farizejská diplomacie spíše vždy klonila se k Turčinu, nežli k těm, již snažíce se uhájití holý život, žádali i o práva na kulturu svých sousedů. Na vzdor tomu, že celá Evropa se stavěla po bok jich utlačovatelům, že pro zápas lidu slovanského nikde nebylo pochopení, jako spíše posměšku, uvolnili se Srbové, Bulhaři i Černá Hora, kdy Rus vykonala dílo osvoboditelské, co zatím mnoho pobratimů ještě zůstalo ve spárech divého Asiata a Bosnu a Hercegovinu po marném úsilí uchvátiti ti,

kdož ještě dnes šikům vítězným spojenců balkánských k Cařihradu postoupivším by chtěli diktovat . . .

Nezměrné jejich udatenství, naprostá oddanost věci posvátné, síla vůle a mohutnost slovanského charakteru spolu s náležitým utužením paže a volné mysle slavily své triumfy na pláni Kosova, jako za Drinopolem a za Podgoricí . . .

Válka, ta hrozná příšera rozestřela síť své a smrt kosila po tisících. Kdož z nás by válku schvaloval, kdo všechnu tu bídu, nastavší ztráty, neštěstí a pohromy? Však v tomto případě bratří našich, krve naší a utlačovaných, ničení a hrdlování našich lidí jest třeba si uvědomiti, že bojovali vždy a zápasili i nyní za Slovanstvo veškeré. Užaslá Evropa ví, jako vědí všichni nepřátelé národů slovanských vůbec. Tušíť, že jednotný postup Slovanstva, jako jednotný postup věci sokolské u tohoto Slovanstva trochu více znamená, nežli na leténské pláni v Praze leckdo pochýtil.

Utužení, síla a vůle!

Dnes je příměří a na jak dlouho?!

Tři slova a známe je z našich tělocvičen, jako znali je junáci bulharští, srbské i černohorští. Pamatujeme si, jakoby bylo dnes, když starosta Č. O. S. br. Scheiner o sletu na staroměstském náměstí domluvil za Sokolstvo veškeré vzdávaje hold matičce Praze, když domluvil i starosta města, jak z toho našeho koutečka, kde stáli Američané, Sokolové čeští a bratři Slováci zavzněly prvé zvuky "Hej Slované", Bulhaři a Srbové opodál stojící ihned v píseň vpadli a záhy burácelo to hromem po celém tom památném místě zkázy české slávy a svědkem jejího znovuzrození . . . I v postraních ulicích zpíval lid se Sokoly a sbratření slovanskému byl dán tu průchod nejkrasší. Tu nemluvílo se pouze, nebyla jen pouhá slova, ale ta píseň jakoby divy konala, jakoby každý z nás byl si uvědomil velebnost okamžiku.

A památný orloj odbil svou dvanáctou . . .

Vítězní bratři jihoslovanští k nejvyšším spěli metám, pomstili Kosovo, pomstili útisk a hanobení staleté, kdežto táhlé a tklivé zvuky orloje na radnici staroměstské připomínaly nám, že naše Bílá Hora pomstěna ještě není . . .

Není, ale zatím jest Kosovo a protože našich bratří nesmíme nikde zapomenouti na povinnosti své vůči těm, kdož za nás se bili a za naše všechny. Pomáhejme, sbírejte, snažme se na úlevu, utrpení raněných, nešťastných a válkou postižených učiniti vše, seč síly naše. Pouhé mluvení, pouhé projevy na papíře a laciné fráze tu nepomohou, jako spíše soustavná pomoc organisovaná všech nás bez rozdílu Čechů a Slovanů, již třeba, že dlíme za tou velkou vodou, přec jen vždy snažíme se zdůrazňovati: "Že co krev pojí, moře nerozdvojí."

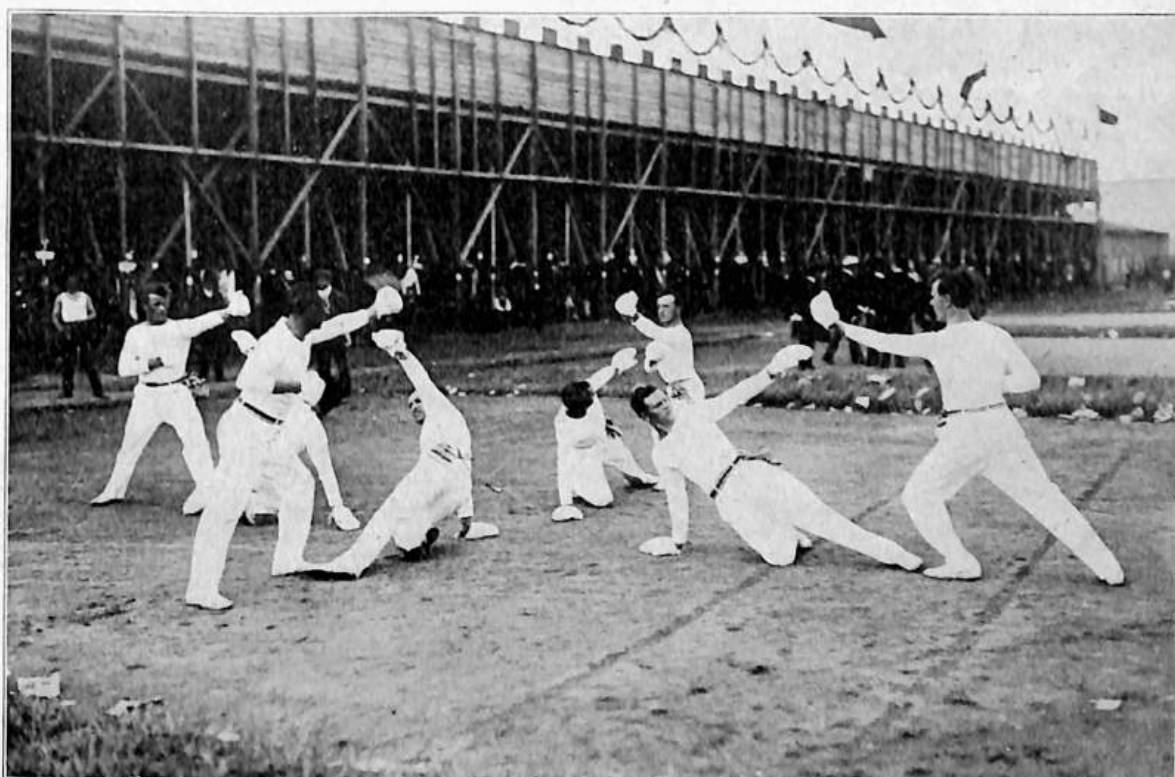
Zářivý příklad České Obce Sokolské, veliké její zálohy a příspěvky na pomocnou akci a vyslání sborů lékařských, jakož i vypsání daň z hlavy jedna Koruna na člena i členku našly ovšem ihned i zde mezi námi příznivého ohlasu a také my nezaháleli i zahájili sbírky všude, kde se dalo, pořádali schůze, nabádali a konečně i pro každý případ mezinárod-

ních zápletek učinili za souhlasu "Červeného Kříže Amerického" opatření, aby po případě mohli být bratři, Sokolové, kollegové, čeští lékaři na bojišti vystřídáni kollegy, bratry Slovany, lékaři americkými a zajistivše si i služeb několika ošetřovatelů, Čechů, bývalých vojínů odboru zdravotního Spojených Států, byli jsme sami připraveni a pohotově na pozev lanem podmořským, jakž na příslušných místech bylo oznámeno. Prozatím vykonali jsme svou povinnost osobně a náš Výkonný Výbor učinil ihned vše, co třeba, aby jednoty naše i nejhudší mohly osvědčiti přichylnost svou k těm, kdož spolu s námi byli na letenské pláni, kde ukázali nám prostná, představující již ten boj za osvobození. Tehdy jsme netušili . . .

posluchačem tohoto předmětu. Pozorování taková mohli bychom konati nejenom u mládeže, ale i mezi dospělými. Jsou lidé, kteří postrádají veškeré vlastní soudnosti a berou za bernou minci vše, co jim ta neb ona kniha povídá — ano jsou hotovi o zásady, v knize dotýčené vyslovené, do krve se přiti. Toto jejich "pevné přesvědčení" však nemívá z pravidla dlouhého trvání. Zítra přečtou jinou knihu, zastávající názory zase jiné, za změnou knihy následuje i změna názorů těch našich četných filosofů, tak zvaných "Kmotrů Rozumců", kteří nedají si uniknouti jediné příležitosti, kde mohou celé své okolí zaplavovati hlubokými myšlenkami, čerpanými každou chvíli z jiného zřídla.

Jsou to z pravidla lidé měleí — nemající žád-

VŠESLOVANSKÝ SLET V PRAZE.

Zkouška družstva N. J. S.

Dnes šiky jejich zvítězily a po celou dobu toho jejich zápasu jako mysle naše byly s nimi, jako sledovali jsme dyektivě každou zvěst o bojích jejich a provázeli radostí i sympatií jejich vítězství, tak osvědčemež každý z nás bratří i sester, že ty sympatie naše jdou hloub, že dovedeme pomoci i tehdy, kdy třeba jest po vlastním boji, ale potřeb mnohých, strádání a bědy i důsledků válečných na dlouho . . .

JEN MOUDŘE!

Pozorujeme-li mládež ve škole, snadno bychom mohli uhádnouti, který nový předmět studovati počala. Chrlí-li ústa mladého studenta stále spousty latinských slov, můžeme s jistotou říci, že počal studovati latinu. Zaplavuje-li své okolí různými názory z politické ekonomie, buďte jisti, že stal se

né samostatnosti, nedovedoucí samostatně mysliti, uvažovati — lidé pohodlní, kteří nejraději sáhnou vždy po hotové věci a tou pak před svými známými se blýskají.

S takovými zjevy setkáváme se i na poli tělesné výchovy.

Dnes projevena jest jistá idea, naznačen nový směr, jest poukazováno na škodlivost až posud doporučovaných cviků — a naleznou se odborníci, kteří na tu novou ideu již budou přísahat — o jiné ani slyšeti nebudou chtít. Zítra nějaký specialista pronese ideu jinou, naznačí jiný směr — a nalezne rázem hojnost následovníků mezi těmi, kteří včera byli hotovi bít se za něco zcela jiného — kteří včera zastávali názory zcela opáčné. Nepozastavují se, nepřemýšlejí — ten a ten to řekl — a to postačí. To, co až posud dobrým bylo, to vše se za-

pomíná, zavrhuje a jako ti naši měleí "Kmotři Rozumcové", vše vrhá se rázem v náruč nově pronesené theorii. Nevidí střední cesty — nepřemýšlejí, zda-li by nová theorie nemohla sloučena býti s teoriemi starými, až posud za dobré uznávanými a učiniti je dokonalejšími. To byl by pokrok. Objeví-li lidský důmysl zlepšení na nějakém stroji, nezavrhne starý stroj, ale objevem svým strojlepší — bez stroje starého nový objev světa by mnoho ne prospěl.

Nová doba, která počínala se zabývatí vážně tělesnou výchovou žen, poukázala na některá pochybení — na chybné cesty, jimiž jsme se brali. Nová doba prohlásila, že pro dívku vysilující cviky na nářadí jsou nejen nevhodné, ale škodlivé. Ubrala tedy z nářadí a mezeru vyplnila cviky esthetickými, jimž dáno bylo jméno tělocvičné tance.

A zkušený, svědomitý tělocvikář porovnával, přemýšlel: zmírnil cviky na nářadí, přispůbil je ženě — a mezeru vyplnil doporučovanou novotou. Nedal se jí však unést do krajností — otevřel jí dvěře tělocvičny, ale ne proto, aby vše ostatní k vůli ní zavrhl.

Jinak si počínali — a posud počínají — ti, kteří jako shora uvedení naši filosofové, nadehnou se rázem pro vše nové a počnou staré — ne opravovati — ale naprosto zavrhovati — pomíjetí.

Veřejná cvičení často zanechati musí v diváku takový dojem, že se v tělocvičnách mimo tancům neevičí ničemu jinému. A přes to, že jsme zastanci eviků těchto, z důvodů na tomto místě již nejednou uvedených, přes to, že vidíme v nich žádoucí vydatný příspěvek k programu tělesné výchovy žen, přes to, že jsme přesvědčeni o přitažlivosti cvičení těch, přece jen nuceni jsme zvolati: "Jen moudře!"

Kde celá hodina věnována jest těmto evikům, ostatní se zanedbává — tam také voláme: "Jen moudře!"

V sokolské tělesné výchově nemají tance tělocvičné býti náhradou za cviky ostatní. Prohlásili jsme na tomto místě před lety a opakujeme stále a stále: že tyto cviky esthetické jsou krásným, užitečným, ano nezbytným doplňkem látky pro tělesnou výchovu žen, poněvač jimi docílíme těch výsledků, jakých ve výchově žen docíliti chceme. Ale tak jako cvičení na nářadí pouze bylo by výchovou pochybenou, jednostrannou, škodlivou, tak i cvičení tancům pouze bylo by výchovou jednostrannou a s našeho stanoviska tělocvičného pochybenou. Slučujeme nové idee se starými a tak pokračujeme — nezavrhujeme staré pro nové, byt' novota zdála se nám býti sebe krásnější — ale tak jako lidský genius novými a novými objevy doplňuje a zlepšuje vynálezy staré, činí je dokonalejšími — tak my staré dobré věci zlepšujeme, ušlechťujeme poznatky novými — neb jen tak možno mluviti o pokroku. Chybou jest zavíratí dvěře před novotami, jako jest chybné pro novoty zavrhovati staré.

č.

Karel Vaníček:

ALKOHOL DUŠE.

Název epistolý této vzbudí asi domněnku, že úkolem jejím jest nastíniti působení alkoholu na duševní stránku pijáka. Ne tak, alkoholem duše není zde míněn lih hmotný, nýbrž onen druh literatury, který mezi plody písemnictví tím jest, čím alkohol mezi požívatinami — literární kořalka! Miním četbu krvavou, detektivní a pornografickou (doslova: slidičskou a svinskou), která v době novější ovládla obec čtenářskou přímo úžasně. Na tisíce výtisků cenných plodů literárních desetitisíce tohoto smetí vychrlí tiskařský lis, jemuž ovšem lhostejno, co tiskne, jen když tiskne. Ale příteli národa nemůže býti lhostejno, co se čte, jen když se čte, jemu nemůže býti lhostejno, zůstávají-li nepovšimnuty dobré spisy, psané vřelou krví srdce, tlukoucího pro štěstí národa, zatím co chamrad' se úžasně šíří.

Jaké to probuzení hrozné, jaké vysvědčení pro inteligenci těch, kteří plným douškem lokají tuto literární přiboudlinu! Dosud bylo nám zápasiti pouze proti literatuře indiánské (celkem neškodné) a krvákům, nyní z té lodyhy plavivé celý čtyřlístek neštěstí vypučel . . .

Krváky, to sprostá "šedá". Po skleničkách nalévá ji žid, ony po sešitech vnucuje kolportér. Sklenka tlustého skla, sešit řídkého tisku — co jest 5—6 skleniček za večer, co na 50 až 60 sešitů na román? Sešit za 30 haléřů, román za 15—18 korun! Kdyby týž člověk ubohý, jenž dal se zlákat na román "Černý Beneš, neboli bratrovrah a palič", na "poutavý spis" "Marino Marinelli, mořský loupežník benátský", či na "velenapínavou historii" "Pustý zámek v Abbruzách", kdyby, pravím, měl dáti stejný peníz za cenné dílo povznášející a vzdělavací, co by tu bylo řeči, a na konec by přece nekoupil — to raději "šedou"! Ale jak se nemá dáti zlákat, čta jednotlivá záhlaví prospektu: Strášidlo v zámecké hrobce — krvavý nocleh — falešná jeptiška — pohozené dítě — tajemné písmo — černá maska — hu, hu, až mráz jde po těle! Na to se zas dobře pije "košilatá" (které kořalky tak říkají, nevím, netoužil jsem zvědět); jí hyne tělo i duch a zbylo-li přece ducha trošek, dorazí jej krvák . . .

Ježto však člověku z té "lepší třídy" jest "šedá" příliš sprostá, vynášeli pro něho koňak, jehož rozšíření u nás pochází z let osmdesátých minulého věku, od první větší epidemie chřipky, proti níž prohlašován za lék neklamný. To jest "nóbl kořalka" a té odpovídá nóbl alkohol duševní — literatura detektivní. Sherlocku Holmesu! čím jest proti tobě Žižka, čím Prokop a Jiří Poděbradský, čím veškerí hrdinové Jiráskovi, Třebízského, Herloše a j.? Ty's rek moderní a jestli Mayův Winetou poznal dle sešlápnuté traviny, že po prérii jel před 5. hod. 12 min. hřebec vraník, s lysinkou, jehož jezdec měl 42 letu, záplatu na pravé nohavici a na klobouce zlomené péro (včera večer si jím protáhnul troubel dýmky míru), ty, Sherlocku, strčíš Maye i s Indiánem do kapsy; tvůj zrak vidí za roh, tvůj sluch zachytí šepot od věřejška, čichem pak rozeznáš zloděje na kilometr dálky — hotový pes baskervilský! Pak má naše mládež, moderní mládež, nuditi se čtením o Táboritech a podobných starých, divných bláznech — detektiv jest ideálem jejím, špiel a slidič! A já, bláhovec, divil jsem se Emánkovi domovníkovu, když mi na otázku, čím by chtěl býti nejraději, odpověděl, že — policajtem! Zlatá naděje vlasti, jak oddychuji volně! Přece jsem se dočkal vítězství (jest už za dveřmi) a mám po starosti o budoucnost národa — král detektivů Sherlock Holmes vzorem tvým! Číšeňka dobrého koňaku pro žaludek prý nade vše (?), duševního koňaku pro "zbystření smyslů" vydává vlastenecký knihkupec číšek bez počtu. Pro zostření intelligence — a kluk zatím chodí jako zmámený, neučí se, propadává. Patrně slouží koňak duševní k dobru jeho asi tak, jako ten šalvostr z vinných matolin — Keglevich István jako Sherlock Holmes . . .

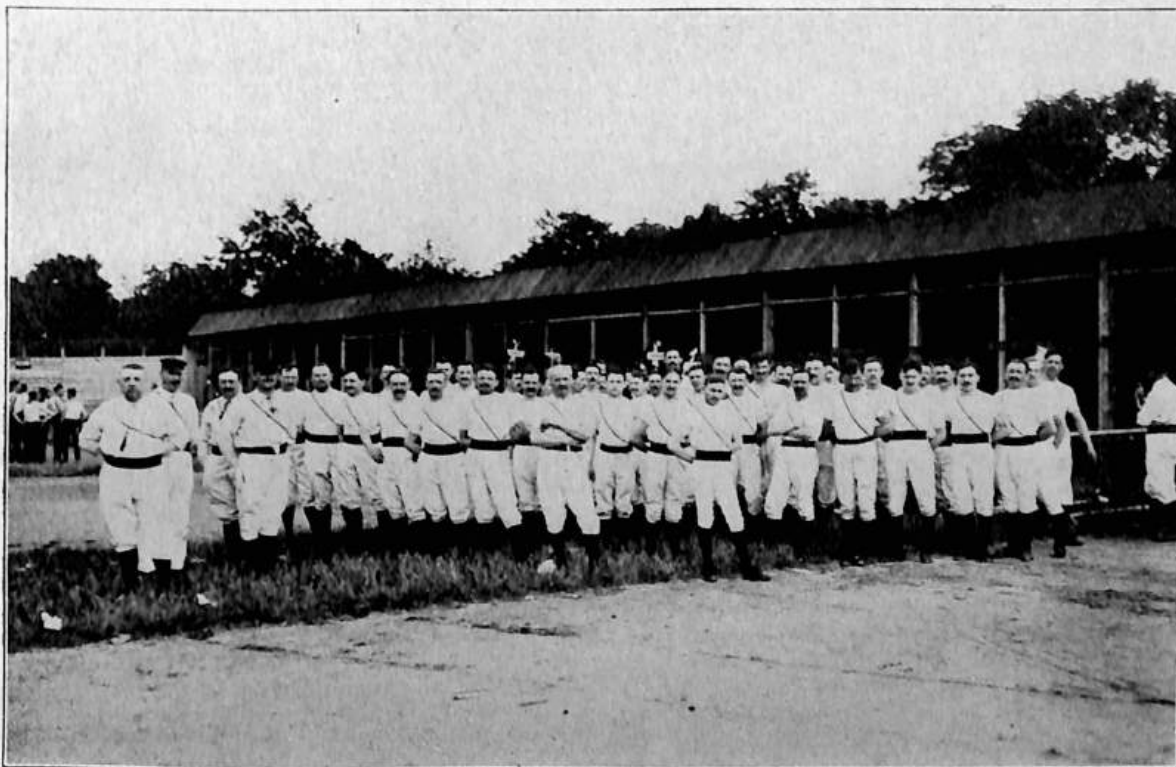
A na konec jemný, pikantní likér. To prý není kořalka — hm, viděl jsem lidi, kteří se salonním likérem zpili pod obraz, právě tak, jakoby byli srkali šedou — liquer des brameaux! Takové dámy si rády likéru líznou (nejraději opakově!), nu, a když by to jinak nešlo, k čemu by měli cukráři bonbony, plněné rosolkou? Literární rosolku však — čtení pornografické, raději muži od 14 let počínají. Pro ně jsou předem určeny ony různé „Knihovny mládenecké“, „Zapovězené ovoce“ atd., jak se jmenuje všechn ten brak z cizích niv. K tomu obrázky — obleku co nejmiň, za to víc masa, hodně masa! Vždyť i několikrát časopis vydávají pikantní a hodně nízko vykládají, aby každý klouček mohl se kochati „vtipy“ co nejsprostšími, obrázky nejdráždivějšími. Těm prvním sie ještě nerozumí, ale obrázky, inu, názor nade všecko! A zase v desetitisících rozletuje se tato „literatura“ po národě — máte z nás radost, vy drahé stíny buditelů našich? Přidejte k tomu ještě divadlo předměstské, v němž hrají francouzské pikanterie ve spodním

Z VLASTI STARÉ.

Praha, 8. listopadu.

Píšu v den přemutný pro naši drahou vlast, jako vzpomínám těch chvil vzácných, když šiky naše na staroměstském náměstí stojíce vzdávaly hold máti měst. Bylo po řečech a z toho koutka, kde stáli Američané a američtí Slováci, Sokoláci dobří a bratři upřímní, pojednou se zvedly hlasy a Sokolstvo veškeré vpadlo v píseň: „Hej Slované“. Pěli jsme všichni, Bulhaři, Srbové, Chorvaté, Slovinci, Rusové, Černohorci, Dalmatinci i Bosňáci a to „Hrom a peklo“, jakoby tentokrát jinak vyznělo, když na orloji odbyla dvánáctá, na orloji jediném svědku poroby českého národa, jenž promluvil tímže způsobem, kdy zmírali v místech těchto čeští pánové. . . . Sletem promluvil zkázněné Sokolstvo slovanské a ukázalo tak prvé cesty vzájemnosti slovanské, jež dnes již nese ovoce. Vše přchlo a nyní zase jen válka zaujímá mysl slovanskou. Bratři naši jihoslovanští se bijí statečně a nežli budete čísti řády tyto bude doufejme vše

ŠESTÝ SLET V PRAZE.

Družstvo francouzské.

prádle, jichž hlavní představitelkou studentici, „nadšení pro dobro a krásno“, místo koní odvezou, a zatmí se vám v očích. . . . Pak porozumíte nízkosti stále se šířící, nedostatku zájmu pro nějakou věc lepší a nebude vám více záhadou úpadek sil tělesných i duševních dorostu našeho. To naděje vlasti!

Čtenáři milý, péro nestačí, aby vystihlo propast škod, napáchaných literaturou alkoholu. Jenom nástin slabý mohl jsem dát, jen pokyn, abys na základě jeho v prvé řadě sám k sobě přihlédl a pak — jsi-li muž statečný — pomáhal k ozdravení poměrů. Nenech to vše lhostejně jíti kolem, nepokládej stat' tuto za nějakou kapucínádu pokryteckou, ale prohlédni — a užasneš. S pokolením, jehož sílu tělesnou i duševní zničil dvojí alkohol, nemožno vítěziti, to jen v bahně utone!

Ze „Sokolských epištol“.

rozhodnuto na prospěch těch, kdož po staletí úpěli pod jařmem tureckým. Válka jest hrozná, ale tu nebylo vyhnutí. Česká Obec Sokolská vykonala bohatýrský kus práce a čeští lékaři rovněž tak. Jen mile překvapilo, že ihned tam u Vás konali Jste bratři drazí povinnost svou a sbírky zavedli, ano i služby nabídli pro všemožné případy. Jsou naši a podpory potřebují a na dlouho po vojně ještě potřebovati budou. Vše jejich jest věcí naší a sbírky u nás byly ihned v proudu, ba divy jsme konali, předstihující jeden druhého a jak vděčně bratři na Balkáně uznávali. Tak Martinovič z Černé Hory praví: „Jsme zvyklí viděti v Čechách předáky v úporném boji na kulturním poli. Jejich solidarita s námi a s našimi zbraněmi utvrzuje naši víru ve velikou budoucnost sbratřených národů slovanských!“ U nás vypsána daň z hlavy na každého Sokola jedna Koruna a u Vás jistě učiníte něco podobného, abychom tím spíše dokázali Němci, seč

jsme, nejen na evičišti, ale v práci na úlevu člověku, bratru. Jen Poláci haličtí drží s rakouskými kruhy vládními, za to ve Varšavě jinak soudí. A zde demonstrace za demonstrací.

V Sokole Žižkovském měli minule slavné dny, vzpomínali založení jednoty před 40 lety. Oslava počla minulou neděli, 21. t. m. přednáškou br. Aug. Očenáška o dějinách jednoty, jméno Očenáškovu samo praví, že přednáška byla velice pěkná a ukazovala celý obraz jednoty i nezasvěcení srozumitelně a jasně.

Akademie, která odbývána byla v tělocvičně tak jako všechny podniky s oslavou souvisejí byla velmi zdařilou. Byl jsem přítomen provázejí paní a slečnu Rudišovy-Jičínské, kterým byla vykázána čestná křesla.

Pořad byl velmi pěkný. Symfonický orchestr přednesl některé české skladby, pěvecký odbor Sokola s ženským kroužkem zapělý několik písní a známý účastníkům VI. sletu Pepa Bartoň, desíletý virtuós na housle sklídil hojně pochvaly za koncertní čísla zdařile přednesená.

Velice krásné br. Ruehem (Domorázkem, autorem "Marathonu" sletového) jsou úvodní verše "1872—1912", které krásně přednesl br. K. Želenský, člen Národního divadla, který také přednesl "Kde domov můj" — verše Jar. Košáře z Chicaga, bývalého člena jednoty žižkovské.

Druhý oddíl sestával z tělocvičných čísel, Tělocvičná scéna antická, Skupinová cvičení žáků, Cvičení žen s tyčemi, Cvičení mužů a) na 3 koních na šíř s madly současně cvičení trojic a b) Tělocvičný tanec, vzpomínka to na pobyt Američanů v jednotě. Tanec složen br. Jos. Čermákem z Chicaga, hudbu upravil na motiv námořnický a sám hrál br. K. Pospíšil.

V neděli, 27. října konala se valná hromada. Síně tělocvičny byly do posledního místa naplněny.

Starosta jednoty br. Dr. Masák v proslovu rozvinul celý život jednoty za 40 let, starosta města Žák vytkl význačné body z bytí jednoty, starosta Župy Středočeské br. Dr. Herman, potom vstoupil na podium žák a proslovil krátkou řeč, kterou sám napsal, pak děvčátko, dorostenec, dorostenka a všichni ti chtí býti Sokoly pravými, po té zvedají se mužové a novými proslovy vzpomínají práce sokolské, a na konec pak Sokol — stařec — tomuto celé shromáždění vzdává sokolský hold.

Hostí bylo na valné hromadě mnoho; starosta města Žižkova, okresu, obranné jednoty vyslal své zástupce, Č. O. S. zastoupena starostou br. Scheinerem, náčelníkem J. Vaníčkem a mnohými členy předsednictva Župy Jungmanova, Barákova, Středočeská a téměř všechny jednoty pražské a okolní byly zastoupeny a některé velice četně.

Jménem Č. O. S. blahopřál br. Scheiner. Bouře potlesku zaburácela po slovech jeho: "Byl to Sokol Žižkovský, jemuž se podařilo všechny předsudky proti městu vyvrátiti a zjednotiti úctu a čest této části velké Prahy."

Zprávu o uplynulém 40letí přednesl jednatel br. L. Novák.

21 bratří, kteří v jednotě jsou nejméně 25 let, jmenováno členy zakládajícími.

Odpoledne konalo se veřejné jednoty. Nejprve cvičilo 160 hochů za vedení br. Kliepery, potom 64 žákyně se sestrou Dubovou, 30 dorostenek (vedoucí sestra Peřínová), 72 členů dorostu — br. Pergl — cvičilo prostná a na nářadí. Žen cvičilo 40 s tyčemi a 150 mužů ve třech oddílech. Muže vedl náčelník br. Pergl, sbor br. Fautz. Skorem všechna cvičení byla prací vedoucích a nacvičena za krátkou dobu — za měsíc. Prostná mužů byla dílem br. Fautze a byla vlastně určena pro žáky středních škol o sletě — bylo však jak známo vládou cvičení to zakázáno. Připojeny byly činky. Celkový úsudek jest: velice pěkné a přesné provedení cvičení namnoze složitých.

V hořejší místnosti byla uspořádána výstavka jednoty. Byla to výstava velice pečlivě uspořádaná a bohatá. Uvádím jen některé předměty mimo památek, které jednota a

její členové chovají a na mnoze jsou vzácné. Sbírká dopisů br. Kliepery: Br. Kliepera zasílá litografované dopisy o životě v jednotě všem bratrům v cizině, na vojně i jinde, odpovídi a dopisy jmenovaných schovává zase od každého ve zvláštním obalu — jest zajímavé nahlédnouti do zpráv jak br. Kliepery tak i bratří vzdálených. Pěkné diagramy znázorňující vývoj a život jednoty, různé sbírky na národní účely, mapu výletů, sbírky pamětních penězů a odznaků, některých velmi vzácných. Předměty jednoty litoměřické, již ochranitelkou jest jednota žižkovská. Různé písemnosti, obrazy a fotografie, prapory a mnoho jiného a na konec v útulném koutěčku "Amerika" — mají na Žižkově mnoho památek na Američany, několik praporek a vlajek, obrazů a upomínek. Bratří Čermák, Dr. Rudiš-Jičínský a B. Hašek, na čestném místě položení, aby každý si vážených těch Američanů a bratří povšiml. Zajímavým bylo viděti paní a deurušku br. Dr. Jičinského, když americký koutek užřely. S radostí probíraly kousek po kousku a znovu a znovu patřily na obrázky jim milých a známých "Rapičáků" — sebraných v albu zapůjčeném Výstavním odborem Č. O. S.

Na zdar!

E. Tůma.

DOPISY.

Z ČERNÉ HORY.

(Náš překlad.)

Cetyně, 15. listopadu.

Drahý pobratime: Jestli píšu teprve dnes nediv se. Nám tu na čase mnoho nezbyvá a skoro každý z nás je v poli. I ten náš Dušan Vukotič, jenž Prahu zná a tam studoval práva šel do šiků gen. Martinoviče, ač král nerad jej pouštěl z Cetyně. Vyniká jako pravý junák všemi dobrými vlastnostmi i nechtělo se doma pobýti, když Skadru jsme neměli. Také Jovan Plamenac je s námi a dva z rodu jeho padli. U naší čtyř řady hodně prořídly a již několik těch Sokolů, kteří byli svěřeni jednotám českým, moravským a slezským dalo životy své za vlast a bratry krevní. Co se dělo cestou, nežli jsme dostihli až k tvrzi Taraboši nad Skadrem nemohu psáti. Zabralo by mnoho místa i času a já píšu v nemocnici. Jsou tu samí čeští lékaři a nemocnice ve správě jejich koná divy. Pochvalujeme si. Doprovázel jsem raněné přes Podgorici až sem. Sám již několikrát jsem vyvázl a mám jen nepatrné škrábnutí v lici. A když tak píšu, tak se mi zdá, že ten spravedlivý boj našeho junactva jest jako sen i připomíná se sobě vděčně té drahé, slovanské Prahy a Vás všech, jež jsem dovedl poznati, jak těšil jsem se Sokolstvu, když pro nás a všechny Jihoslovany tclík vykonalo. Vždyť z počátku bylo přímo hrozné. Nebylo pomoci lékařské, nebylo dosti obvazů, pomůcek a ničeho a nyní pobratimci naši draží, Sokolové milení, pracují tu s láskou a neúnavně. Jak si bratry Čechy pochvalujeme. Do stal jsem tu čáru na obličej, když jsme uvázli v horské kotlině nedaleko Širočké hory. Vyhnali jsme Turka s posic. Setmělo se a tak jsme postupovali až na druhý den; bylo na samém začátku našich operací. Po nepříteli nebylo ani vidu. Trochu jsme se rozptýlili a kde se vzali tu se vzali chlapy ze zadu a na nás. Bylo nás pár, ale nedali jsme se. Turkem obávané "Juris" zavznělo vzduchem a již divá nastala řež. Naši padali a Turků ještě více. K večeru posbírali jsme raněné a mně s druhými poslali na stráž transportu do Cetyně. Trvalo týden, pak jsem šel znovu k četě a znovu nazpět s transportem. Naši trpí statečně, jako bijí se na nůž, ale můžete si představit jak jest v malé zemi naší, domovině ubohé, kde před nepřitelem svým odvčkým nikdy nebyli jsme jisti. Však za to teď již jsme se s ním spořádali. Obětí stojí ta válka dost, raněných máme mnoho a těch co již odešli na poslední junácký mejdan také mnoho,

třeba země dobyli jsme také hodně. Válečné utrpení jest hrozné, ale nás všechny jeden jímá duch konečné odplaty.

A jaké tu v nemocnici jsou divné případy. Tomu kule stranou zahnuvší poranila leb a on si již zase pokouje a jen žadoní, kdy ho lékař pustí k čtetě. Jinému v pravém toho slova smyslu vletěla kule do kapsy a pošramotila tobolku a pak teprve ve svalstvu ublížila, ale nikoliv vážně a opět jinému šrapnel rozdrtil ruku a junák při amputaci ani nehlesl, uspati se nedal. Věděl, že je v dobrých rukou a zase je dobré mysle. A tak bych mohl povídat dále. Vřelou zdravici všem. Napřed a Na zdar! To za pojištěním konečných výsledků a k utvrzení práva! Mějtež nás i druhy naše slovanské v paměti.

Ivan Dolskij.

V Praze, 21. listopadu.

Hned jakmile jsem obdržel dopis, psal jsem kolegovi Dr. Kučerovi na Moravu a sjednotili jsme se na tom, že bychom k družině pomocné naší Nár. Jednoty se milerádi přivtělili, aby se prospělo bratřím Jihoslovanům, hlavně Srbům, kdyby i po docíleném příměří u Čataldže, o něž se jedná

pochopením vlastního úkolu. Tak Česká Obec Sokolská ústy svého starosty Dr. Scheinera odmítá všechno zbytečné chvaloběčení a prohlašuje, že koná pouze a jediné svou povinnost! Sbírky na všech stranách se dějí a když prvé dollary došly z Ameriky na "Bohemii" a do rukou pomocného odboru slovanského, působilo jen radost a veliké uspokojení. Pro nás Američany, již delší pak dobu zde prodléváme, jest ovšem jen blahodárné každým směrem a akce Tebou oznámená pro každý případ i přihlášky amerických kolegů ke službě na výzvu učiněnou "Červeným Křížem Americkým" setkává se jen s uznáním, třeba prozatím zdejších sil bylo dosti! Vzdálenost a obtíže cesty nerozhodují u nás a budou-li někteří vystřídání a konečně snad odvolání, zdělím již, jako odbor pomocný, cestou telegrafickou. Vřelý pozdrav všem a Na zdar!

Dr. J. Prokeš.

Chicago, 25. listopadu.

Zvolený dopisovatel Sokola Chicago krátký čas po té, když povinnost dopisovatelskou přijmul, odejel a od té doby tak často nevděčný úřad ten u "Sokola Chicago" osířel —

Tyršova knihovna.

došlo ku zápletkám mezinárodním a k válce s Rakouskem. Však v tom již vydala se na cestu výprava moravská a Dr. Kučera jel s ní, kdežto Dr. Petru odejel již s výpravou prvou z Čech. Máme tam tedy již dva členy mimo pí. Svobodové, která byla v Americe. Sokolstvo české vykonalo značný kus práce a pomocná jeho akce vzbudila jen obdiv zasloužený a tu také přihlášky naše jsou jen na místě, protože pouze a jediné jest akt humanitní. Výlohy platí dotyčné vlády ujišťuje přítel Tvůj prof. Kukula. Vzhledem na možné epidemie také prof. Hlava postavil se nyní v čelo dalších prací a mnoho jiných chirurgů z venkova zvláště jistě by vydalo se za šlechtitným úkolem ulevění béd, bolestí a záchrany životů raněných ubožáků a bratří slovanských, kdyby jen mohli podle vládního nařízení dostati za sebe doma náhradníky. Jakou znamenitou práci konají lékaři čeští v Srbsku, Bulharsku a na Černé Hoře nebudu se rozepisovati, patrně i to čtete. Jen tolik jest zajímavé, že cokoliv vykonáno bylo a se koná, vše děje se s láskou bratrskou a

třeba že dotyčný bratr formální resignaci nepodal. Ostatně nechal se v celoroční schůzi voliti i do jiných úřadů, za krátký čas na to odejel a neresignoval též — bezpochyby zbytečná formalita. Ale k věci, krátce protože nemáme dopisovatele chápou se péra, aby náš sokolský svět věděl, že ještě jsme neusnuli — neumřeli. K druhému nedojde, k prvnějšímu ale nemáme daleko. Vystavěli jsme velkou, nákladnou budovu, bratři svorně tak odhlasovali, ale od té doby kdy zdvižené ruce, jimiž souhlas svůj k velkému tomu podniku dávali a zdvihnutím jich k souhlasu zároveň pomoci a podporu dle sil a schopností svých přísahali, od té doby kdy zdvižené ty ruce klesly, veliká většina bratří rukou svých ku společné práci ve prospěch celku nepozvedla. Máme velikou budovu, veliký dluh, a v jednotě velikou nečinnost. Někdy není možno pro nedostatečnou účast ani pravidelnou schůzi zahájit — a máme nyní asi 360 členů. Ku zahájení schůze je třeba sedmi členů.

Při podnikcích sborových skvějí se pravidelně členové

svou nepřítomností. Všechna práce a povinnosti spočívají na malém hloučku stálých pracovníků — ostatní již spějí. Usnem všichni — usnem docela? Necítíš každý kdož jsi ruky zdvihl k souhlasu mužnou povinností podati ruky ku pomoci?

Bylo by velice usnadněno říditelství dostati peněžním povinností, kdyby dle výtečného plánu členové zabírali si díle v tak zvaném "finančním kroužku", který dle způsobu výpomocného spolku je založen. Na jeden dílec splácí se 25 centů týdně. Peníze vybrané používají se ku placení úroků a uplácení dluhu, který na budově lpí. Uvážíme-li, že výtěžek z budovy je dosti značný, nemusí být člověk velkým počtářem, aby viděl, že netrvalo by to věky a říditelství bylo by možno dílece od členů vykupovati s odměnou 3 procent ze vkladů. Nedůvěra jakákoliv je bezpodstatná. Vklady jsou zaručeny budovou. Dosud pouze asi třetina členů zabrala si dílece — celkem asi 250 dílců. Ostatní váhají, nedůvěřují. Nebojí-li se bratr B., proč měl bys se obávat? Ty, bratře A? Je-li on schopen přinést oběti celku, jest Tebe důstojno nečinně přihlížeti?

Význačná je činnost našeho Ochotnického Odboru. Ochotnický odbor zabral všechny neděle v divadelní sezóně a slibuje, že všechny i vyplní. Až dosud daří se ochotníkům řízením ředitele p. J. Weidnera, znamenitě. Dávané kusy, při jejich výběru ovšem brán hlavně zřetel na vkus obecnosti, dobře naevičeny a setkaly se s úspěchem. Dávány: "Krista z myslivny", čtyřikrát, "Děti Vltavy", dvakrát, "Jiříkovo vidění" a posledně "Žertva na Balkáně" ve prospěch "Červeného Kříže", pro Jihoslovany.

Volání ochotníků byla jedna z hlavních příčin, že jednota podnikla přestavbu budovy. Ochotníci vědomi toho činí se, seč síly jejich. K dosavadním úspěchům můžeme jen gratulovati. Na zdar!

V tělocvičně nastala změna v evičitelích. Na místě dosavadního evičitele zvolen byl br. Vác. Lukeš. Osvědčilo se tu přísloví: "pýcha předchází pád". Na příště doporučoval bych, aby evičitel byl volen evičitelským sborem — bude-li jaký v existenci. Se sborem evičitelským, tou duší tělocvičny, nemáme u nás štěstí. Až dosud každý pokus zorganizovati evič. sbor a udržet ho v činnosti selhal. Neměli jsme dosud evičitele, který by ovládal tělocvičnou theorii a který by byl schopen a chtěl jiné vyučovati. Snad podaří se to br. evičiteli a příštímu náčelníkovi. Schopných sil máme mezi námi dostatek, potřebují jen učitele a vůdce.

V tělocvičně bývá návštěva slabá. Cvičící jsou většinou začátečníci — členové starší cvičení nenavštěvují — spohodlněli. Jen takové vysvětlení je možno. Tělocvik u nás stále zůstává sportem mladých — nezbytnou nutností nám není a kdož ví bude-li. Je tak u nás i jinde. Do hlavy někdy dere se potlačovaná myšlenka, že to naše Sokolství je jen fráze, planým spolkařením a někdy obchodní neb osobní reklamou. Trpká slova, ale k jakému závěrku možno dojiti, když po dlouholeté práci členstvo cvičící tvoří jen tak nepatrné procento? Laciným sport ten není. Vyržování evičitelů a tělocvičen vyžaduje značného nákladu a práce malého hloučku pracovníků, a výsledky jsou jen nepatrné. Nedostává se nám nadšených a obětavých vůdců, odborníků, kteří by příkladem svým předcházeli a dohlíželi, by hříbna uložená přinášela užitku, nedostává se nám porozumění a lásky ku společné věci. Zlepšení možno dosíci přednáškami a pořádáním evičitelských kursů, kde přednášeno by bylo o úkolu našem v zemi této a o úkolu a cíli Sokolstva vůbec. Nutno vychovávat členstvo, by pochopilo myšlenku sokolskou, buditi nadšení a obětavost, vlastnosti, jimiž honosí se bratři v Čechách, o kterýchžto vlastnostech br. Čermák s obdivem a úctou píše. Když v tom směru napneme svých sil, pak kyne nám skvělejší budoucnost a pak vymizí z tělocvičen našich šeredné zjevy, s jakými bylo nutno u nás evičitelskému sboru zápasiti.

Hřejivě působil proslov, pozdrav bratří českých, který ve schůzi starosta náš br. V. Roubal přednesl po svém návratu ze sletu. Vrátil se nadšen Sokolstvem českým a posilněn ku další práci v řadách našich. Ne každý si takové dojmy z Čech přináší, ne každý dojmům takovým přístupný. Ku pátému sletu vyslali jsme šest boreů. Peníze jsme tehdy měli, nechali jsme se svěsti předseletovým nadšením a vydali jsme na tu naši reprezentaci 1800 doll. Slibovali jsme si, že vrátí se nám šest nadšených pracovníků. "Naše pýcha", byli tenkrát představeni při večírku na rozloučenou. Naše láska a naděje vyprovázely je na cestu. Vrátili se, ale z té studnice nadšení, o které br. Čermák píše, asi nepili. Tři z nich od té doby do tělocvičny vůbec ve evičebním úboru nevšli, jeden tolikrát, že bys na prstech spočítal a dva z nich, kteří cvičili, museli být na žádost evičitelského sboru jednotou napomínáni, aby chováním svým nedávali jiným špatný příklad. Jeden z nich vyzvednul si přestupní listinu rozhořčen, že vyžadováno od něj podrobení se dosti volné kázní. Tak vypadá ta "naše pýcha". O činnosti jejich v Praze kolovaly různé nezaručené zprávy, které nemohou býti brány vážně. Na věčnou pamět' dali se u fotografa zvčnit a jeden obraz (tuším i s rámem) darovali jednotě. Drahá ta památka visí ve sborové síni. Zajímá-li Tě, přijď se podívat — dojmům se neubráníš — vstup volný.

Bratr, který vyslán byl od jednoty naší N. J. S. ku sletu letošnímu a od kterého doufali jsme, že nový, lepší život, trochu toho svěžího českého vzduchu, přinese v tělocvičnu naši, odpočívá, abych frází mluvil, na dobytých vářinech, cvičení nenavštěvuje. Nemáme štěstí.

Žactvem obojího pohlaví je při cvičení místnost naše zaplněná. Že i zde možno pořádek a kázeň udržet, dokázal br. Kočka. Záleží jen a jen na evičiteli.

Cvičení Sokolek je málo navštěvováno. "Klepy nám Sokolky z tělocvičny vyhánějí", stěžovala si jedna uvědomělá Sokolka. Duch žádný, o kázní ani potuchy a někdy i slušnost schází — i zde schází uvědomění a vůdce. A ty návštěvy nepovolaných diváků by neměly býti trpěny!

Bazár, který říditelstvem k umoření dluhu na budově byl pořádán, vydařil se vzdor hříšné netečnosti členstva uspokojivě. Na přízeň obecnosti stěžovat si nemůžeme. V prosinci pořádá pro též účel říditelstvo ples a v lednu budeme míti "Šibřinky".

Majíce větší povinnosti bylo nutno, by roční příspěvky členů byly zvýšeny ze 4 doll. na 5 doll. Není to mnoho uvážili-li se, že členu možno za poplatek ten navštěvovati cvičení, používatí sprech, dostává pěkný časopis v ceně 75c, je členem jednoty, členem velké N. J. S. i poplatek na slobodomyslné školy je v tom zahrnut. Doufáme, že zvýšení bude bez reptání přijato. Komu zdálo by se mnoho — použij všech nabízených výhod, které Tobě, zdraví Tvému jen ku prospěchu a budeš spokojen; anebo přijď a pracuj — a uvidíš.

Doufám, že co napsal jsem bude bratrsky přijato, tak bratrsky jak bylo myšleno a jest jen mým přáním, aby rokem příštím zavládl v tělocvičně a ve sboru jiný, lepší, rušný život, abychom nespali, neumírali, ale žili a pracovali.

Na zdar!

A. Peroutka.

Berwyn, Ill., 28. listopadu.

Bylo již pozdě po našich udalostech, když pověřen byl jsem úkolem dopisovatele a proto dovolím si podati celoroční činnost naší jednoty.

Asi rok a půl jen tak že jsme se každého měsíce scházeli; až po otevření nově postavené budovy teprve nastala pravá činnost pracovníků a s potěšením musím doznati, že náš "ú!" jest úplný, "více pracovníci, než trubeů".

Dne 16. června byla naše budova slavnostně odevzdána svému účelu a pořádající výbor za předsednictví našeho starosty a stavitele br. Fr. Špačka sestavil krásný program.

Za slavnostního řečníka získali jsme obč. J. R. Pšenku, redaktora "Svornosti". Bylo to právě v neděli, když američtí borci opouštěli New York na cestu do Prahy, o čemž se též řečník zmínil, dávaje nám jednoty, jež borce vyslaly za příklad. V krásné as hodinu trvající řeči vystihl náš úkol a snahu Sokola a dle započaté práce předpovídal, čeho bychom mohli v setrvalém pokračování dosíci.

Z blízkého Chicaga a osad účastnily se slavnosti delegace různých spolků, sokolských a dámských jednot, z nichž každý doprovázel vzdání holdu též peněžním dárkem, čehož bylo k zaplacení stavby velice třeba. Celý program a jména spolků dobrosrdečných krajanů a krajanek uveřejněna byla v denních časopisech.

Zároveň jsme byli uvedeni do svazu Národní Jednoty Sokolské br. Ant. Čermákem, náměstkem T. J. S. Chicaga. Po vyčerpání programu rozvinula se taneční zábava, jež trvala do časných hodin ranních.

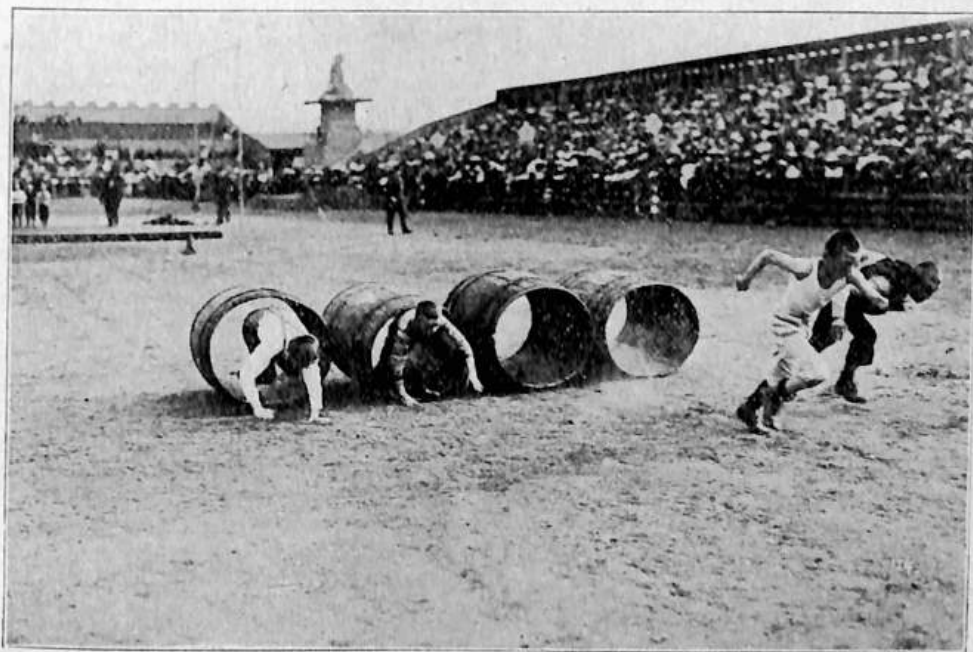
Nyní teprve jsme se mohli pustit do nakupené práce. Nakoupiti potřebné nářadí a kde na ně sehnat peníze? Připraviti se na výlet, který se odbýval již za měsíc, dne 14. července s utěšeným výsledkem. Bylo nám zaříditi českou

tělocvik? Proto jest nutno, aby rodičové dbali svých vlasteneckých a národnostních povinností a posílali děti své do české školy — Sokolovny. Vyučuje se prozatím v sobotu odpoledne a dítek navštěvujících českou školu jest přes čtyřicet.

Bylo viděti v minulém představení loutkového divadla "Dr. Fausta", co tu českých dítek v naší osadě, neb byla síň do posledního místečka zabrána většinou samou drobotinou, a jak se těší na příští "Posvícení v Hudlicích". Co tu bylo otázek, co jest ten čert, proč má rohy a j., ale takto zůstane zanevřeným netvorem, protože unesl doktora s hezkým pérem za kloboukem do "pekla".

Není však tělocvik jen pro mládež, nýbrž též pro nás starší. Není třeba dokazovati, že muž prací unavený tělocvikem se posílí a necítí více žádné únavy; jest tudíž jejich vlastním prospěchem, když po práci jdou si na nějakou hodinu tělocvikem srovnat tělo a otužit svaly. Zdravá mysl pouze v zdravém těle.

Též se nám jednalo o cvičitele. Hoši byli již nedočkaví, cvičili sami a nám nebylo možno získati ani schopného Sokola, který by si tento úkol převzal. Až teprve minulý tý-

Hry mládeže o sletu v Praze.

školu, a na všechno bylo již v pokročilé roční době málo času. Však vzdor všem překážkám provedli jsme vše a myslím, že česká veřejnost jest naší prací a výsledkem spokojena.

Rodičové v Berwyn neměli by opomínati posílání dětí do české školy, aby se učily česky číst a česky myslet. Naučí se českým dějinám a budou hrdi na svůj původ. Děti, jež neví jak naši předkové museli se bít k uhájení své národnosti a smýšlení — neví čím byla pro nás bitva bělohorská, jež neznají české velikány, stydí se za svůj český původ, za svoji národnost, jako by pocházely z družiny některého náčelníka kanibalů.

Sokolové a svobodomyšlní krajané v této osadě uznali potřebu, aby mládež dorůstající měla příležitost dále se vzdělávati, aby se otužila jak na duchu tak na těle. Aby se vzdělávala na duchu, jest třeba častějších poučných přednášek, jež jsou zároveň i zábavnými jak pro mládež, tak dorůstající, ba i pro nás starší. Aby se jim dostalo tělesného otužení, jest třeba cvičiti a to cvičiti pravidelně. Mohl by snad lékař dáti dítkám lepšího léku ku zdraví, síle a vzrůstu, v otužilosti a pěkné souměrné postavě, než jest

den začali jsme cvičit do opravdy za prozatímního cvičitele br. K. Peňase, který po úsilovném přemlouvání dal si přece říci.

Myslím, že tomuto nedostatku cvičitelů by se mělo co nejrychleji odpomoci sestavením užšího kruhu schopných Sokolů různých jednot, kteří by se pravidelně seházeli a na cvičitele připravovali. Co jest platno sháněti členy a dorost, když musí nudně vyčkávat času až získáme cvičitele. S netrpělivostí a zklamáním odcházeli z tělocvičny, aby zasedli k jiné zábavě — dardě. Cvičí asi dvacet čtyři Sokolů, asi tolik dorostu a více žáků. Jednota naše čítá přes 70 členů a není jedině pravidelné schůze, abychom neuvítali do našeho středu nové členy.

Stejně jako my pracuje nám po boku neodvislý Odbor Sokolek Berwyn za horlivé starostky sestry E. Broučkové, která dovede svým řečnickým talentem naděhnouti Sokolky ku práci tak, že my jsme nuceni zároveň úsilovně pracovati, abychom nezůstali pozadu. Za jejich jednoročního trvání vzrostl počet na sedmdesát šest. Chystají se oslaviti samotné po výroční schůzi a jak jsem zaslechnul, budeme též k této privátní zábavě pozváni.

Zábava, již pořádaly dne 7. října se skvěle vydařila a z čistého výtěžku darovaly nám více jak polovinu částky na zaplacení piana. Sokolovně vložily do vínku \$25.00. Vyslovuji upřímné díky.

Při věrejší zábavě, kterou jsme s dobrým výsledkem pořádali, bylo viděti upřímné bavení se nás všech a mnoho hostů bylo zde i z Chicaga a blízkých osad. Tužíme se oba- polně i tancem, neb dosud jest to jediný zdroj příjmů ku hrazení stavebních útrat, jež dosud jsou v nemilé výšce a trápí br. Volmana, tajemníka řiditelstva.

V neděli, dne 17. listopadu svolali jsme veřejnou schůzi ve prospěch spolku "Červeného Kříže" pro slovanské bojovníky na Balkánu, kteří prolévali krev za osvobození ze jha tureckého. Sebralo se \$38.20, k čemuž Sokol Berwyn přidal \$10.00.

V nejbližším čase bude pořádána na samý podnět Národní Rady v Chicagu poučná i zábavná přednáška se svě- telnými obrazy: "Letem českým světem". Nenechte si ujíti příležitosti viděti krajiny, kde jste vy neb vaši rodiče kdysi prodlévali (v přírodních barvách), české památnosti, krásné české zákoutí, Krkonoše a Šumavu — Čechy s ná- dernou Prahou. Na zdar!

E. B. Čámský.

Chicago, Ill., 29. listopadu.

Již se nám blíží ten konec roku, musím se mezi vás ještě podívat, kdož ví zdali se v příštím roce uvidíme. Od té doby co jsem nepsala mnoho se u našeho Dám. Odboru Sokola Rozvoj změnilo. Oč jsme nejvíce žádaly, jsme i obdržely. A to je náš cvičitel br. Holan, který se skutečně přičiňuje, abychom nebyly za jinými. Cvičíme nyní v pon- dělí a ve čtvrtek. V pondělí nás cvičí Sokolka Klausova, která cvičila na všeslovanském sletu s Američankami v Praze. Díky za její obětavost. Ve čtvrtek nás cvičí cvičitel br. Holan. Nyní mezi námi Sokolkami zavládá čilý ruch v tělocvičně. Sokolky, jež jsou na zábavním výboru, pře- kvapily nás novinkou, že dne 7. prosince uspořádají "Mi- kulášskou zábavu". Doufáme, že nás sestry a bratři ji- ných jednot neopomenou navštívit. Bude nás těšiti a my jen si zasloužíme.

Na zdar!

Anna Hlavatých.

Long Island City, N. Y., 29. listopadu.

Ted' mám více zvěsti do posledního čísla v tomto roce i musím si popílit, abych ještě podal zprávu o činnosti na- ších bratří v jednotě. Již jsem byl několikrát upomenut, abych se přesvědčil, jak pokračuje u nás cvičení mezi naším členstvem, čemuž jsem jen rád vyhověl. Prvně jsem navští- vil cvičení členů, žel nebylo žádného. Místnost prázdná, jen pod místností se koulelo v kůželky, podruhé zase cvičení žádné, ve velké místnosti byla zkouška a v druhé vedlejší místnosti zase cvičily naše sestry. Jak jsem spozoroval, sestry věnují více pozornosti cvičení, nežli bratři, neboť jich cvičilo asi 10, což jest velmi hezké; viděti, že pracují svorně mezi sebou, kdežto u našich bratří tak asi není. Již byly časem poznámky, že u naší jednoty není pořádku, jaký by měl býti v cvičení, a to se dosti shoduje s tím, že mladík některý se zajímá o cvičení a výchovu svého těla a pak tam přijde nadarmo. Tu se věru nemůžeme divit, že nám nově přijatá mládež odchází z jednoty. Pročž doufám, že náš náčelník pro příští si bude hledět s větší přísností po- řádku cvičení, a tím snad zabráni, že se nebudou mýjet či- věbní večery, jakž se stále na úkor věci dělo.

Dne 2. listopadu odbývaly naše sestry "stodolový ta- nec", který se vydařil. K deváté hodině se již začaly se- dláci a selky scházeti tak, že v krátkém čase byla místnost zaplněna a v dobré náladě se obecnost bavilo tak, že se žádnému ani za ranních hodin domů nechtělo, neboť každý návštěvník byl řádně uctěn. Také řiditel hudby br. Jos.

Sladovník si zaslouží čest za vhodnou hudbu a pozornost vůči našim Sokolkám.

Dne 28. listopadu na den díkůvzdání pořádala naše jednota přednášku. I ta se nám skvěle vydařila vzdor špatnému počasí, které ani našim návštěvníkům v cestě ne- zabránilo. Prostorná místnost byla zaplněna do posledního místa. Dle programu měl proslov starosta Vyk. Vyb. N. J. Sokolské br. Hrbek, kuplet paní Mejstříková, solový výstup se zpěvy Václ. Veselý, solový výstup paní Bočková, solový výstup Jan Červený, soló na housle pan R. Lukeš s dopro- vodem sl. R. Vančurové. Náčelník provedl se členy dva výkony školní a dva volné na bradlech. Povedlo se a vůbec vše bylo provedeno zdárně a pěkně. Dále sehrál náš Dra- matický Odbor jednoaktovku "Rozpustilé holky ve škole", což též zajímalo každého. Po vyčerpání pořadu byla volná zábava, a tu vyvolával náš řiditel hudby br. Jos. Sladovník do milého kola mladé i staré, takže se proudilo až do po- sledních hodin večera.

Dále musím oznámiti bratřím a sestrám, že odbýváme v téže místnosti Sylvestrovskou zábavu společnou. A pak dne 25. ledna 1913 naše "Šibřinky" sokolské, které předčí všechny předešlé. Přijďte všichni!

Též přeju všem Sokolům a Sokolkám šťastný a veselý nový rok.

Na zdar!

Jos. Koutník.

Baltimore, Md., 1. prosince.

Vskutku činí mi velké potěšení seděti opět u stolku a psáti několik řádek do milého listu našeho. A jak by ne? Konáme-li vše z lásky k věci, nepřijde nám za těžké, ob- zvláště hledáme-li štěstí v práci. Vždyť štěstí záleží v čestném konání povinností, v užívání malých na cestě ži- vota roztroušených radostí, které my často bažením po vel- kých ducha rozčilujících radostech se zřetele ztrácíme.

Štěstí záleží od naší pilnosti, dělné pozornosti i k vš- cem nepatrným. "Co možno nám vykonati dnes, neodklá- dejme na zítřek," praví staré přísloví, neboť slunce za- padající odnese sebou část určeného nám života! —

Pravda, někdy to štěstí to slunko se usmívající zastr- čeno jest neočekávaně černými mraky, vyšlehnou blesky, zaburácí hrom a přivalivší se vlna zhltná vše cožkoli nám drahé, milé, uvrhne nás v místa kde nesčíslná massa lidská úpí v strastech a zármutku, který nesnadno vyličiti lze.

Zabíhám, ale jaksi nejsem s to zadržeti pero bych po právě nabyté zkušenosti zmínil se o porozumění významu života. Hledíme na život jako povinnost, nečekajíc od téhož více, než se nám dáti může; krátce, klidný názor ži- votní, mysl veselá a co nejhlavnější, zdraví, tot' jsou nej- vyšší statky světa. S pevnou vůlí jest ve mravní výchově kázeň haluzí nejsilnější, jest podstatnou složkou a pomůckou nejvydatnější.

V Sokolství razíme cestu svou prostou trpělivostí, klid- nou myslí, sebezapíráním dospíváme k cíli, který kráší mysl v spojení soucitu a jemnosti v životě společenském i ná- rodním hraje svoji roli; dále co do výboje charakteru dalo by se více psáti.

Po přestálé těžší nemoci a dvouměsíčního pobytu v ne- mocnici vrátil jsem se opět ku svým, do přátelského a společenského kruhu jako mnohý z nás s tím pevným vědo- mím jakž výše načrtnuto jest. Dovoluji si vzdáti vřelý a srdečný dík br. Karlu Matouškovi, br. Fr. Čermákovi za jejich laskavé zastoupení a výpomoc v povinnostech mých vůči Jednotě Blesk.

A nyní o naší činnosti povšechně. Vracím se o něco zpět k naší slavnosti pořádané na oslavu čtyřicátého výročí založení Sok. Jed. Blesk. Slabá návštěva z vlastních našich řad zabořila, roztrpěla srdce přítomných bratří. Jest již uplynulá a br. Matoušek vystihl krátce již v dopise říjno- vého čísla; slova ač palčivá přec jen pravdivá. Pořad vskut-

ku bohatý pečlivě složen byl br. K. Matouškem, jenž slouží mu ke ete, jesti v tom ohledu pravým odborníkem, pročež beze všelikého pochlebování, jehož jsem nepřítelem, všechna čest Karlu našemu

Vskutku, krásný máme u nás ideální podzim, obzvláště večery. V té naší tělocvičně vše se jen hemží, pravda blízké veřejné zvyšuje zájem, nebot' náš cvičitel br. Fr. Štětka úspěšně připravuje ty své žáčky, žáky, Sokolky a Sokoly. Jak známo br. Fr. Štětka vyslán byl sborem našim ku VI. sletu do Prahy a byl přítomen tam několika zkouškám, tuším, že příznivci věci naší budou velmi překvapeni novin-kami. Podotknu jen, že cvičí se skladby a sestavy našeho odborníka a cvičitele zde v Americe br. J. Čermáka. Dále dramatický odbor náš v snaživé pili přednesl nám krásné drama o 4 jednáních od A. Jiráka "Vojnarka". Přítomen jsem nebyl, bych podal vlastní úsudek, ale z důvěrných pra-

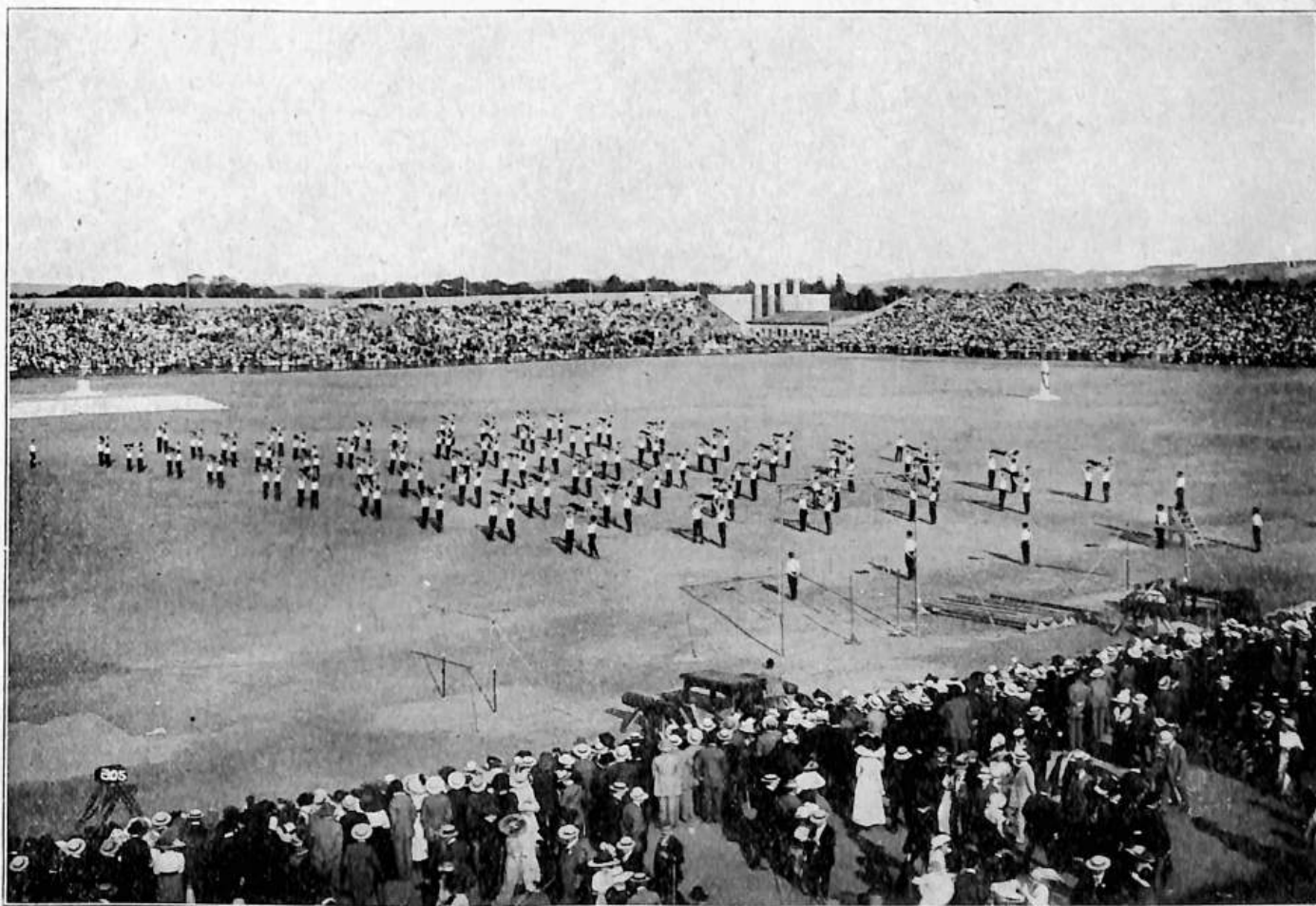
že promluvil jsem silně ale na tom mi nezáleží, za řádné zhostění se práce sklízíme jen nevědek ale to blahé vědomí vykonání svých povinností jest vždy nejlepším zadosti- učením.

Jednota naše spravována byla v tomto roce dosti dobře připočítáme-li, že několik z hlavních činovníků návštěvou drahé vlasti nebylo přítomno po dobu několika měsíců; dou-fám a jest mým nejlepším přáním, aby táž spravována byla v roce příštím ještě lépe.

Milému pořadatelstvu mnoho zdaru v roce příštím, jakož i všem milým sestrám a bratřím. Vincent J. Ševčík.

St. Louis, Mo., 2. prosince.

Bylo dozajista našim bratřím divno, že nový dopisovatel T. J. S. do "Sokola" se již v několika číslech ani čárkou o nás nezmínil; a pranic nedivím se jimi proneseným poznám-

Cvičení jednotlivých Žup o sletu v Praze.

menů zvěděl jsem, že souhra byla skvostná, výtečná, velká návštěva a co nejhlavnějšího, morální úspěch značný. V čase nejbližším obmyslí se hráti fraška "Blázinec na cestách", dále pak "Dědečkovy housle" a v pokračování "Na koz-lanském klepáči". Přejí obecenstvu výtečného pobavení a mnoho úspěchu našemu milému sboru, který jest skutečně snaživým; všechna čest!

Pěvecký odbor čteně navštěvuje cvičení, cvičí obě. Neubauer, doufám, že příště bude možno podati více zpráv o úspěchů bratří a jich milého řiditele.

Rok tento chýlí se ku konci, vykonali jsme co možno a to jest našim blahým vědomím; mohlo se vykonati více za spoluúčinkování mnohých bratří. Dokud nebudeme hleděti "Svůj k svému, co Čech to bratr" velmi malé bude pro-cento činných. Co silná vůle v životě znamená, toho bez-četné příklady podávají nám dějiny ba i všední život. Vím

kám (budeš-li psát, zmiň se o tom a o tom), nebot' já to právě byl, který appelloval na sbor, aby dopisovatel byl ně-který člen cvič. sboru, což se mně též podařilo a na to, ač nerad, zvolen jsem byl sám dopisovatelem.

Bratři omluva moje, ač nemusí býti přijatelná, jest nedostatek času; předně, jak někteří bratři mého oboru vědí, že započalo naše období a tu každý ten hadropich hledí, by vydělal si nějaký ten groš, aby částečně zajištěn byl jak my říkáme na "špatný čas", a dále nemoc v mé rodině zavdala neméně příčiny k tomuto nedostatku. A ještě by se našel čas, řekne některý ten bratr a má částečně pravdu. Bratři, dobře víte, že dobrý pracovník sokolský jest neúnavným a že milerád nastavuje i noci kde jest toho třeba, ale musíte zároveň viděti dobrou vůli bratří ostat-ních.

Chci poznamenat jen tolik, že v několika posledních

svých dopisech předvedl jsem bratřím několik dobrých bodů, vida však, že se o podobnou věc mnoho nezajímají a ji částečně nepodporují, přenechávám další mému nástupci br. Wimrovi a přáním mým by bylo, aby jemu dařilo se lépe, a on částečně ohlasu nabyl mezi naším členstvem a Sokolstvem vůbec. Avšak kam jsem to zabředl? Již se stalo a jest to již zde vyloženo — však věci nevadí a počnu něčím jiným.

Jsem ještě v náladě od včerejšího divadla, davaného bratry Srby v naší tělocvičně a to ve prospěch raněných pobratimů jihoslovanských; skutek to následování hodný.

Nežli však rozepíši se dále, podám zde Sokolům vůbec, jak se zachovala jednota naše vůči raněným pobratimům v boji s odvčným nepřitelem. Sbor náš pořádal též 17. m. m. divadelní představení (Gazdina Roba) ve prospěch Jihoslovánů a to s úspěchem dobrým, jak morálním tak i finančním a pochlubiti se můžeme, že po stránce hmotné dopadli jsme dosti skvěle, neboť čistý celkový výtěžek byl \$380, jenž na patričné místo byl ihned odeslán.

Jednota naše započala fondem \$25.00, darovala siň a bratři naši nenuceně (až na některé, kteří hledí co možno chytiti) pracovali zdarma, a vůbec každý hleděl, aby se docílilo toho největšího obnosu pro účel tak šlechetný. A tu opět tvrdím, že každý člen jednoty naší nejstarší to v této naší nové vlasti může býti hrd, že členem jejím jest, a bratři, kteří jakýmkoli způsobem napomáhali skutku tomuto jsou přesvědčeni, že vykonali kus práce pro věc dobrou, což je povždy jen blažiti může.

Co se návštěvy týče, byla veliká a nesmím zde opomenuti na prvním místě bry. Dalmatince a bry. Srby, kteří v hojném počtu a to v průvodu s hudbou v čele došli, takže jimi byla místnost naše hojně naplněna a že napomáhali prostředkům finančním hojně, o tom netřeba ani mluvit. Žel že, ačkoli jinak snaživá naše jednota chovající ve středu svém dosti citlivě a uvědomělých Sokolů, neokázala se v celé své mohutnosti, a našinec mohl pozorovati, že tu scházela celá řada bratří, kteří na sobě nechávají záležitosti a do popředí dobrých pracovníků se staví; a toto opakovalo se i při zábavě včerejší pořádané br. Srby. Přítomní, mohli jsme mezi br. Dalmatinci a br. Chorvaty lehe spočísti tu hrstku bratří našich. Kde byli? Proč nepřišli? Vždyť byla to jen oplátka bratrům Srbům, jimž a bratrům Dalmatincům jsme již dlužni několik návštěv od té doby co mezi nás zavítali a mezi námi se usadili.

Kdo by dovedl hádanku tuto rozluštit? Nemohu si vysvětliti proč se bratři nenechali vidět na podobném podniku, kde každý bratr hledí tím nejmenším příspěvkem na oltář dobročinnosti přispěti. Doufám však, že bratři vezmou k vědomí a trochu se zastydí nad svojí netečností a vynahradí na příště co byli zanedbali.

Bych jen pořáde neseděl na našich bratřích a nevyčítal jim tu jejich netečnost, echi se též zmíniti o našem evičitelském sboru, aby se jinde nemyslelo, že jej zde máme jen tak pro jméno. Bratři ve evičitelském sboru pracují dosti harmonicky a co jejich síly a schopnosti stačí a na důkaz toho mohu vám právě zde něco podati. Půjde-li vše jak námi promyšleno, chceme zde sdružit slovanské Sokolstvo v jakýsi celek, to jest po stránce technické, asi na způsob Chicagské Gymnastické Unie, v menším však objemu, a již tuto neděli započneme společným evičením v naší tělocvičně. Začátek to práce naší, kterou jsme si za úkol vzali a již hledíme odhodlaně vstříe výsledkům, doufajíce, že se cíle nemine.

Naše evičící členstvo se zase těší na nová bradla, která pořizují bratři Wimrové a to zdarma, a sbor náš pouze hraří výlohy na materiál; všechna čest oněm obětavým bratřím (žel, že jich není více).

Bratři evičící a sám rovněž nedočkavě přihlížíme ku práci bratří Wimrů a nemůžeme se ani dočkat až si na

nových bradlech budeme moei zaproudit; doufejme, že již nebude tak dlouho, vždyť bratři oni pracují na náčiní tom jen ve zbývajícíím jim čase, který mohou obětovati mimo svého zaměstnání. Bradla ona budou z nejnovějších a nejpraktičtějších a že radost si na nich zaevčiti bude, toho netřeba podotýkati. Cvičitel'ský sbor má v přípravě na veřejné četvery kruhy, jistě to novinka.

Doufaje, že zadosti učinil jsem moji dopisovatelské povinnosti za tento rok, končím s mnoha přáním, aby příštím rokem započali jsme s nevšední obětavostí pro věc naši sokolskou a hledím vstříe rozmachu i naší st.-louiské Gymnastické Unie.

Václav Zavadil, náčelník.

Cedar Rapids, Iowa, v prosinci.

Snad si přece někteří bratři vezmou moji radu k srdci a budou posílat dítek svých do naší tělocvičné školy. Na dorostence to již trochu účinkovalo, jakož i na členstvo neboť průměrná návštěva dorostenců stoupla na 26, a členů též na 26, v prvním případě je přírůstek šesti dorostenců a v druhém dvou členů na průměrné návštěvě, avšak nejsem dosud spokojen, má nás být dvakrát tolik, bratři, agituje mezi členy, aby navštěvovali pravidelně evičení, vždyť jen pravidelné evičení těla i ducha prospívá. Což je platno jednou navštívit evičení a potom třikrát vynechat, uče se být dochvilnými, co slíbíte splňte, slib Sokola nemá být a není pouhým planým slovem, slib Sokola má být dodržen za každých podmínek, pro mne je sokolská jednota něčím jiným, nežli pouhé místo kam se chodí evičit a bavit, v Sokole se má pěstovat nejen tělo ale i duch, právě nefalšované bratrství, národní uvědomění, mravnost těla i ducha atd. Přechti si bratře každý zásady Národní Jednoty Sokolské, čti pilně listy a spisy sokolské a zaručuji Ti, že brzy nabudeš jiného přesvědčení o tužbách a cílech našich.

Mnozí z bratří nechají se pro každou maličkost odstrašiti od práce aneb se hned cítí uraženi, když se s některým jednotlivým bratrem nepohodnou, pamatujte bratři vždy, že jednota za každého jednotlivce nemůže — mějte na zřeteli vždy pouze celek a ne jednotlivce, mějte stále před sebou cíle a snahy naše a jednotlivce nechte stranou — jen tak se dočkáme úspěchů — jen tak zvítězíme!

Tento měsíc bylo u nás živo, dne 17. listopadu u nás přednášel br. Dr. Ludvík J. Fisher z Chicaga, přednáška je doprovázena as 150 barevnými obrazy a již dávno je tomu kdy posluchači tak uspokojeni šli domů. Přednáška se odbývala v Sokolně a návštěva byla četná, máme čistého as \$35.00. Br. Fisher si věru připravil skvostnou přednášku, která zanechá hluboký dojem na posluchačstvu, přednáška je ryze sokolská a musí získati všude titelů pro věc naší, škoda, že nemohl br. Fisher mezi námi pobýt alespoň celý den, jest takový příjemný společník. Odporuji jej co nejvíceji jednotám, — tak přednášet jako br. Fisher dovede málo kdo, a obrázky jsou též krásné.

Dne 22. listopadu evičitelský sbor pozval bratry a sestry ku pravidelnému evičení členů též s námi evičily sestry, škoda, že jsme neevičili všichni, ale ti slabší se obávali, že ještě málo umí a tak někteří zůstali doma a někteří zase byli ve večerní škole, členů evičilo 29 a členek 26, bratr Rudolf Novák byl přítomen a pěkně prý to "kla-palo" měl radost s námi. Po evičení sestry připravily ústřicovou večeři a že byla výborná dosvědčuje, že br. Hrbek si poručil as třikrát. Pěkně jsme se vespolek pobavili, takovéto večírky by měly být častěji.

Bratr starosta nyní organizuje četv veteránů, br. Hrbek ji chce evičiti, tak jen s chutí do toho bratři.

28. listopadu připravil výbor zábavní "věneček" a že se vydařil nemusím podotýkat; jen místnost, kdybychom měli větší. Zábava počala as ve 4 hod. odpoledne a trvala do 12 hod. O půl sedmé v klubovní místnosti připravil br. Dostál večeri "t'opčí" a ještě nikdy prý taková večere ne-

byla podávána, vlastně byl banket, zábavě bylo přítomno as 90 párů a zábava byla v pravdě sokolská, nyní zase as něco bude v přípravě na nový rok.

Na výroční schůzi byli znovuzvoleni starší činovníci; až na pokladníka, br. Žbánka, byl zvolen br. Tomáš Suchomel.

Jelikož výbor důvěrníků oznámil, že se mají platit úroky a není peněz, br. Jičínský podal výborný návrh a sice, aby ten člen, který může, zapůjčil jednotě na rok bez úroků jistou částku peněz, a za chvíli se sehnauo přes pět set dollarů; který s bratří nebyl na schůzi přihlas se sám, čas nevyprší až 20. t. m. Nedokazuje tento čin zdravý duch v jednotě?

Nyní se připravuje I. družstvo na universitu státní v Iowa City, kde podáme ukázkou sokolského těloeviku as ve dny kdy vyjde 'Sokol', sestry Sokolky vezmeme též s sebou.

nic tak vážného nepříhodilo a nyní najednou dva případy. Mrzí nás všechny, že se nehoda tato v Sokolně přihodila, avšak nemrzí mne tak jako, že "Slovan Americký" a "Cedar Rapidské Listy", jejich vydavatelé jsou oba Sokoly, přinesly o případu br. Blahníka nesprávné zprávy — nevěřím v zakrývání chyb, at' je v Sokole aneb kde jinde, avšak divné, když vlastní bratři novináři napíší zprávy, které se nezakládají na pravdě a to na úkor jednoty, která dle svých sil koná práci národní jako žádný spolek v městě našem. Proč mne nezavolal ten aneb onen bratr novinář, jsem vždy po ruce a nejsem znám jako překrucovatel pravdy — ne, toto není jednání upřímného Sokola, který pracuje pro dobro jednoty své, přijd'te se bratři novináři do Sokolny podívat alespoň jednou za rok, abyste na vlastní oči se přesvědčili jaký "nepořádek" při evičení panuje, evičen-

MARATHON O SLETU V PRAZE.

Starci řečí v průvodu.

Největší návštěva v tomto měsíci byla 31 členů, 36 členek a 28 dorostenců, zapsaných členů je 41, členek 46 a dorostenců as 35. Nejpilnější byli bratři Melša, Vilém Hruška a Jos. Králík, nevynechali ani jednoho evičení. Největší pokrok je vidět na bratřích Václ. Chmelíčkoví, Frant. Víškovi, Frant. Kocourkovi a Lumíru Hoškovi.

Tento měsíc je plný "malérů". Br. Jos. Chmelíček se poranil na noze, evičí však již a bratr Blahník před evičením dělal na hrazdě vzepř. vzklopmo a podmelmo odkmih, při zákmihu se utrl od hrazdy a padl tak nešťastně, že si zlomil pravou ruku v zápěstí a levou si v zápěstí vyrazil, na rychlo povolal br. Dr. Jičínský bratra ihned ošetřil a zavezl domů. Přejem Ti br. Blahníku všichni brzkého uzdravení. Br. Blahník je jeden z našich nejhodnějších hochů. Jednota téměř již čtyřicet roků existuje a dosud se nikdy

cům je dovoleno chvíli před zahájením evičení evičit, avšak vždy jsou varováni, aby si dávali záchranu a že náhodou se br. Blahníkovi smekla ruka, nu, to mohl třeba na ulici aneb v dílně též přijít k úrazu. Divím se taktice, kterou jste vůči své jednotě zaujali.

Abych nezapoměl, evičitel dítek br. Frant. Jirásek připravuje pro dítky večírek v době vánoční a doufám, že rodiče se přijdou s nimi k nám pobavit.

"Šibřinky" vyjdou as 10. prosince, výbor pilně sbírá látku, letos je na programu něco "prachzvláštního" — neuhodli byste — "Stvoření světa" prý výbor předvede a jsem sám z toho "štaif" jako preelík jak to provede a nebýt dobré "reputace" výboru, kroutil bych nad tou odvažl — vlastně opovázlivostí hlavou. Nu uvidíme!

Na zdar!

Franta Filip.

Zpráva náčelníka Župy Střední za III. čtvrtletí 1912.

Jméno jednoty:	Počet všech příslušníků jednoty								Sokolové				Žáci od 14 roků				Žáci do 14 r.			Žačky od 14 roků				Žačky do 14 r.			Sokolky			
	Všech členů	Členů evičních	Žáků od 14 roků	Žáků do 14 roků	Žaček od 14 roků	Žaček do 14 roků	Všech Sokolek	Sokolek evičních	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičili	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva	Kolikrát evičily	Kolik družstev	Úhrnná návštěva	Prům. návštěva
T. J. S. St. Paul, Minn..	44	16		13			25		4	2	45	11					2	22	11											
T. J. S. Iowa City, Ia...	25	8		16		8	10	10	18	1	110	6					4	61	16											
Plzeňský Sokol, Chicago.	365	24	31	71	9	83	212	20	7	3	155	22	7	2	148	21	10	557	55	7	1	59	8	9	572	63	7	2	135	19
T. J. S. Vlast, Chicago..	30	5	1						20	1	83	4																		
T. J. S. Milwaukee, Wis.	146	37	24	35		37		21	6	2	87	14	7	1	96	13	6	66	11					3	51	17	4	1	48	12
T. J. S. Oak Park, Ill...	70	5	12	23		5	19	48	24	1	75	3	12	1	144	12	12	242	20	12	1	48	4	12	205	17	24	1	72	3
T. J. S. Tábor, Chicago..	212	5	23	47	30	57		19	8	1	40	5	8	2	184	23	8	375	47	8	2	241	30	8	457	57	8	1	153	19
T. J. S. St. Louis, Mo...	190	24	14	62		61	75	24	7	3	115	16	8	1	88	11	8	349	53					8	385	58	4	2	86	21
T. J. S. Chicago, Chicago.	365	23	28	89	23	59	195	32	6	3	134	22	6	1	77	13	6	426	71	6	1	84	14	6	330	54	7	2	186	27
T. J. S. Praha, Chicago..	208	5	24	42	28	56	218	10	15	1	53	3	24	2	400	17	24	739	30	25	2	593	23	25	848	33	25	1	308	12
T. J. S. Rozvoj, Ir. Pk, Ill.	68	22	5				78	26	7	1	51	7	7	1	12	1														
Úhrnný počet.....	1723	174	162	398	95	380	861	195	122	19	947	113	79	11	1149	111	80	2837	314	58	7	1025	79	75	2877	306	90	11	1093	122

Počet členů evičitelských sborů v Župě.....30
 Kolik odbýváno evičení veřejných..... 2
 Kolik odbýváno evičení pořadových..... 9
 Průměrná návštěva pořadového evičení.....70

Následující jednoty vlastní tělocvičny: Plzeňský Sokol,
 T. J. S. Tábor, T. J. S. Chicago, T. J. S. Slovanská Lípa,
 T. J. S. Oak Park, Ill., T. J. S. Berwyn, Ill., T. J. S. St. Louis,
 Mo., T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., T. J. S. East St. Louis..

Jména a počet jednotlivých odborů v Župě: Drama-
 tických 5, pěveckých 2, Dámských (Sokolek) 20, Trubač-
 bubenické čty 4, Klub dorostenců 1.

Rudolf Stýblo, náčelník Župy.

ZÁPISY A RŮZNÉ ZPRÁVY.

ZÁPIS O MIMORÁDNĚ SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, N. Y., 15. listopadu.

Starosta K. E. Hrbek zahájil schůzi; ze členů scházela sestra A. Veselá.

Schůze tato byla odbývána za účelem vyřízení obstarání přednášců na kurs Župy Jižní, neboť ve schůzi minulé bylo ujednáno, aby místo přednášce na onom kursu bylo svěřeno br. Holanovi z Chicaga a jenatel měl záležitost tuto vyřídit a br. Holanovi dopsati. Br. jenatel udává, že dopsal br. Holanovi na udanou adresu, a že dopis přišel zpět, neboť nemohl být dodán. Dále došel protest proti zjednání br. Holana. Následkem toho bylo znovu uváženo jednání ze schůze minulé o záležitosti této a usneseno obstarati jiného přednášce na kurs Župy Jižní. K účeli tomu má být požádán Župní Výbor Župy Střední a současně br. Dr. J. Rudiš-Jičínský, aby se postaral a hleděl obstarati přednášce na onen kurs. Jednatel má vyřídit.

Na zaslouhou stížnost ze South Omahy stran neuveřejnění zaslání dopisu v "Sokole Americkém" vrchní pořadatel br. J. Rudiš-Jičínský oznamuje, že nemohl dopis onen uveřejnit, protože byl příliš osobního rázu, zároveň zmíněný dopis zasílá Výk. Výb. k nahlédnutí. Jednání pořadatele bylo schváleno.

Jednatel oznamuje, že vyřídil záležitost stran cvičitele pro T. J. S. Berwyn, Ill.

T. J. S. New York zasílá návrh, jenž žádají, aby byl všem jednotám k odhlasování předložen; má být vyhověno a jenatel má vyřídit.

Na to schůze skončena. M. Grabenstein, zap.

ZÁPIS O SCHŮZI VÝK. VÝB. N. J. S.

New York, N. Y., 25. listopadu.

Starosta K. E. Hrbek zahájil schůzi. Ze členů scházela br. J. Kadlec.

Zápisy o schůzi ze dne 25. října a 15. listopadu po přečtení přijaty.

Výbor Župy Střední zasílá dopis, v němž na žádost Výk. Výb. doporučuje br. Fr. Jiráka a br. Dr. J. R. Jičinského za přednášce kursu Župy Jižní, což bylo přijato a jenatel má další vyřídit.

Č. O. S. z Prahy zasílá dopis, jenž byl přijat a má být v "Sokole Amer." uveřejněn.

T. J. S. Berwyn, Ill., oznamuje, že již mají cvičitele a sice br. K. Tesaře.

Br. J. Čermák zasílá dopis, jenž byl přijat a obsah vzat k vědomosti.

T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, zasílá dopis, v němž doporučuje, aby Výk. Výb. jménem N. J. S. vypsali projev sympatie vítězivším Jihoslovánům na Balkáně. Odporučením toto bylo přijato a záležitost má být vyřízena prostřednictvím Česko-Amer. Tiskové Kanceláře. K účeli tomu zvolen tříčlenný výbor sestávající z br. K. E. Hrbka, F. Liera a M. Grabsteina.

Br. Jičinský zasílá různé dopisy vztahující se k téže záležitosti. Byly vesměs přijaty a odevzdány témuž výboru. Na další dopis br. Jičinského usneseno, aby byly veškeré jednoty v Chicagu vyzvány, aby se účastnily protestu proti náboženské agitaci učitelů na veřejných školách tamtéž. Jednatel má vyřídit.

T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, žádá záslužní listinu pro br. J. V. Vavřinu.

T. J. S. New York žádá záslužní listiny pro br. Fr. Baboru, J. Friedlera, Jos. Brodila II., Aug. Hatauera, J. Huberta. Má být vyhověno.

T. J. S. Portland žádá o cvičitele. Má být v záležitosti této dopsáno Výboru Župy Pacifické.

T. J. S. Svornost oznamují dopisem, že chtějí odvolat br. M. Grabsteina co člena Výk. Výb., neboť nepodává zprávy z Výk. Výboru. Dopis přijat a jenatel má odepsat.

T. J. S. Ennis žádá o poshovění v placení poplatků. Má být vyhověno.

T. J. S. Jonáš, Cicero, Ill., zasílá dopis, jenž byl přijat a jenatel oznamuje, že záležitost tuto již vyřídil. Totéž stran dopisu Klatovského Sokola.

Následující účty byly předloženy:

Doplatek firmě Brodský a Sovák \$64.30.

Br. Bursík za cestovné a ztrátu času k posledním návikům ze St. Louis do Chicaga a zpět co borec k 6. sletu do Prahy \$26.00. — Malý za fotografie \$3.20. — Franklin Engraving Co. za štočky \$2.70. — M. Grabenstein, útrata do Little Ferry \$1.50. — Národní Tiskárna za různou tiskařskou práci \$6.50. — Národní Tiskárna za tisk a výpravu "Sokola Amer." za měsíc listopad \$308.70.

Jednatel oznamuje, že zaslal různé tiskopisy T. J. S. Omaha a Portland. Zároveň oznamuje, že získal br. F. Kioviského za cvičitele pro T. J. S. Bayonne.

Finanční výbor podává zprávu, že prozkoumal a porovnal knihy jednatele a pokladníka a obé vynášel v úplném pořádku. Ze zprávy vysvětluje následující stav jmění N. J. S.: Příjem za III. čtvrtletí.....\$1,947.06
Přebytek z II. čtvrtletí.....4,011.91

Úhrnem\$5,958.97

Vydání za III. čtvrtletí.....1,905.62

Zbývá na hotovosti\$4,053.34

Zpráva byla přijata.

Následující jednoty zaslaly zprávy a různé poplatky: T. J. S. Žižka, Dallas, Tex., \$9.50; Oenaville, Tex., \$9.90; Rozvoj, Ill., \$25.80; Fuegner-Tyrš \$52.30; Nová Vlast \$53.90; East St. Louis \$21.70; Edwardsville \$8.20; Podlipný \$31.20; St. Louis \$60.20; Omaha \$60.60, Fuegner, L. I., \$22.20; T. S. D. a Paní, Little Ferry \$2.40; T. S. D. a Paní, New York \$13.15; Sbor Sokolek, San Francisco, \$4.75; Sbor Sokolek Los Angeles 90c.

M. Grabenstein, zapis.

PŘÍJEM A VYDÁNÍ N. J. S. ZA MĚSÍC LISTOPAD 1912.

Příjem.

2. Za knihu Těloevik, Sbor Sok N. Y.....	\$ 2.25
2. T. J. S. Žižka, Dallas, Tex., za III. 1912.....	7.50
2. T. J. S. Oenaville, Tex., za III. 1912.....	9.90
5. T. J. S. Rozvoj, Chicago, za III. 1912.....	25.80
5. Za těl. knihy, M. Staněk, Salem, O.....	1.41
5. T. J. S. Fuegner-Tyrš, S. Omaha, Neb., za III. 1912	52.30
9. T. S. D. a Paní, Little Ferry, N. J., za III. 1912	2.40
9. T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O., za II. a III. 1912	53.90
15. T. S. D. a Paní, New York, N. Y., za III. 1912..	13.15
15. T. J. S. East St. Louis, Ill., za III. 1912.....	21.70
15. T. J. S. Edwardsville, Ill.....	8.20
15. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., za III. 1912..	31.20
16. T. J. S. St. Louis, Mo., za III. 1912.....	60.20
18. Za těl. knihu, Nesuda, Ennis, Tex.....	.20
20. T. J. S. Omaha, Neb., za III. 1912.....	60.60
20. Sbor Sokolek San Francisco, Cal., za III. 1912	4.75
23. T. J. S. Los Angeles, Cal., doplatek.....	.90
23. T. J. S. Fuegner, L. I. City, N. Y., za III. 1912	22.20
29. Předpl. na Sokol Americký, Jos. Žitný, Chicago	.75

\$ 379.31

Hotovost z minulého čtvrtletí.....\$4,053.34

Úhrnem\$4,432.65

Vydání.

13. Za vyplnění diplomů pro nové jednoty, Alb. Šedivý	\$ 2.00
26. Pořad. S. A. za měsíc listopad t. r., Dr. J. Rudiš-Jičínský	35.00
26. Pořad. S. A. za měsíc listopad t. r., br. Jos. Čermák	25.00
30. Za ztrátu času a cestovné ku mimořad. cvičení do Chicaga, br. Burschik	26.00
30. Zástupce V. V. při slavnosti T. J. S. Little Ferry, N. J., M. Grabenstein	1.50
30. Za štočky pro S. A. ze dne 8. listopadu t. r., The Franklin Co., Chicago	2.70
30. Za 6500 výtisků S. A. s výpravou a pošt. a 8 str. přílohou pro listopad, Nár. Tiskárna, Chicago	308.70
30. Za tisk obálek, papír atd. pro redakci S. A., Dr. J. Rudiš-Jičínský	6.50
30. Za fotografie pro Sok. Amer., listopadové číslo J. M. Malý, Chicago	3.20
30. Nájem z místnosti pro odbývání schůze V. V. za r. 1911—12, T. J. S. N. Y.	47.00
30. Za dovoz beden do Evropy a zpět, pojistné atd., Brodský a Sovák, N. Y.	64.30
30. Za rozličné potřeby pro 8 boreů ku zvláštnímu cvičení, F. Martyny	34.00
Úhrnem	\$55.90
Příjem	\$4,432.65
Vydání	555.90

Hotovost \$3,976.75

Fond pro příští sjezd v Baltimore, Md.	\$2,319.19
Fond pro příští běh cvičitelský	54.85
Fond základní N. J. S.	300.00
Záloha na nářadí u jednot	250.00
Půjčka u župních výborů	338.25
Na Union Dime Savings Banku	\$1,000.00
Na Emigrant Industrial Savings Banku	2,000.00
Hotovost v pokladně N. J. S.	976.75
	\$3,976.75

Bratří! Jen málo jednot zaslalo příspěvky za tento rok do fondu pro sjezd a příštím rokem, když bude chtít býti jednotu zastoupena zástupcem ve sjezdu, musí být úplně vyrovnána jak do fondu pro sjezd tak i za příspěvky N. J. S. Na zdar! Jan Černý, jednatel.

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

Ve Slovanské Praze, dne 11. listopadu 1912.

Bratrské Národní Jednotě Sokolské v New Yorku.

Bratří:

Omylem stalo se v kanceláři České Obce Sokolské, že byla zaslána upomínka za nezaplacené odebrané výtisky "Zlaté Prahy" Tělocvičné Jednotě Sokol "Říp" v Alleghe-nách, místo Slovenskému Sokolu.—Jelikož jednot "Říp" cítila se dotčena, zpravujeme Vás o tom, že pouze v návalu různých prací stal se tento omyl, který nyní jest vysvětlen a to jednak v nakladatelství, jakož i u jednoty svrchu uvedené, které současně píšeme.

Zpravujeme Vás o tom, trváme s bratrským pozdravem Na zdar!

Za tajemnický úřad České Obce Sokolské:

Jar. B. Zyka, v. r., tajemník.

LISTARNA REDAKCE.

A. H.: Dobrá. Dva lidi se na ulici pobijí. Půjďme kolem nich a necháme je krvácející ležeti, aneb přispíšme oběma na pomoc? Ptáti se nebudeme co se stalo, ale jako lidé, jako lékaři zvláště, poskytneme prvé pomoci. Jestli lékař není po ruce, zavoláme jej dřív, než policii. Ve válce zrovna tak, jako lékaři pomáháme raněnému, nešťastnému člověku, at' přítel či nepřítel. Tomu se říká lidskost.

O. J.: Jinak nelze. Následuje dopis soukromý.

Sestra: Jsou případy toho druhu, ale lépe uděláš, když ihned zajdeš si k lékaři. Mimo to ani oznamovat, ani poštu prodávat se ta tekutina nesmí. Jestli se tak děje a koupila's pošli nám doklad, že bylo poštou, at' se jmenuje jakkoli.

V. S., Kansas: Nařikáme na špatný svět. Ale kdo činí ho špatným? Jsou lidé sami. Dostojevský pral: "Život je ráj a my všichni jsme v ráji, jenže toho nechceme uznávat." Řádnou obrodu potřebujeme a to hloub, utopie a povídání i neupřímné psaní nestačí. Nejdříve bratrství všech lidí, pak se již dostaví rovnost a volnost všech a socialní otázka bude rozluštěna. Bez proměny lidí a jich charakteru, utužení a posily to nikdy nepůjde. Nový život silný a nový lid, tot' třeba. Nelámej si totiž hlavu a kotrmeleům podobným se nediv, jsou za dollar.

Cleveland: Až do konce 12. století nebylo Němců v Čechách usedlých, ani na Moravě, ani ve Slezsku. Všechny úřady v zemi i největší jednaly pouze česky. Přemyslovci Němcům dovolili a tak za Bílou Horu zodpovídají. Za nich poněmčovací práce začala.

UPOZORNĚNÍ VENKOVSKÝM ČLENŮM TĚL. JED.
SOKOL NEW YORK, N. Y.

Veškeré money orders a checky buďtež vystaveny na jméno pokladníka Emil Polák, adresovány však musí být na finančního tajemníka: Boh. K. Souček, 429 E. 69th St., New York, N. Y. — Na zdar!

Boh. K. Souček,
fin. taj. T. J. S. New York,
429 E. 69th St.

VŠEM JEDNOTÁM ŽUPY JIŽNÍ.

BRATŘI!

Upozorňujeme Vás, že odbývání bude cvičitelský kurs v Župě Jižní v městě Ennis, Texas, počínaje dnem 6. ledna 1913. Jest povinností každé jednoty v Župě Jižní zastoupené, by nejméně jednoho člena vyslala do kursu onoho, nebot' tak nařizují stanovy N. J. S. na str. 13. odstavec 7.

Doufáme, bratří, že v zájmu Vašem, aby stěžováno nebylo, že nemáte cvičitelské síly, vykonáte povinnost Vaši a nejméně jednoho člena vyšlete do kursu Župy Jižní do města Ennis, Texas.

Za Výkonný Výbor N. J. S.

K. E. HRBEK, starosta.

JAN ČERNÝ, jednatel.

ČESKÝ CVIČITEL HLEDÁ MÍSTO V AMERICE.

Český cvičitel, 26 roků stár, svoboden, zaměstnáním knihvedoucí, rád by přijmul místo cvičitele u některé čelnější jednoty v Americe. Jest absolvent kursu České Obce Sokolské z r. 1911, výborným cvičitelem a dobrým cvičencem. Adresu a další podrobnosti na požádání zašle

Fr. Vůch, 2416 S. 11th St., St. Louis, Mo.

NOVÍ, Odstouplí a Vyloučení členové.

Bratři, kteří sami oznamují novou adresu, mají tuto zaslati přímo výpravčímu, s udáním adresy staré a jména jednoty, k níž náleží. Mnozí zasílají změny adres br. pořadatelům Sok. Amer. Tito musí pak zasílati změny ty výpravčímu, což jest spojeno se zbytečným vydáním a ztrátou času.

Starší čísla zasíláme vždy při pravidelné expedici. — Přeje-li si některý bratr, by mu bylo číslo zasláno ihned, necht' přiložit poštovné.

— Do T. J. S. Tyrš, Cedar Rapids, Ia., přijati byli: Václav Škroch, Frant. Staněk, Jar. Chalupník, Jos. Zadražil (s odst. list. ze Seattle). Odstoupil Anton Albrecht.

— Do Sokola Cleveland přijati byli: Jan Kiml, Boh. Horáček, Alois Hrabák (s přest. list. z Mt. Pleasant, Pa.). Odstoupil Vác. Šváb.

— Do T. J. S. Fugner-Tyrš v So. Omaze uvedeni byli: Martin Krofta a Frank Vája. Odstoupili Ant. Proskočil, Bed. Svoboda, Jan Zadina. Pro neplacení vyloučení byli Fr. Belbl, Jul. Husák, Fr. Milčic, Fr. Ševeček, Jos. Končel, Lud. Kerbel.

— Do T. J. S. Los Angeles, Cal., přijat byl P. Ježíšek.

— Z T. J. S. Minneapolis vystoupili J. J. Schrámek a Karel Helebrant. Pro neplacení příspěvků vyloučení byli: Frant. Vondráček a Tomáš Šílený.

— Z T. J. S. Owatonna, Minn., vystoupil John Wotava.

— Z T. J. S. Malin, Ore., vystoupili Josef Viktorin a Karel Křivanec. Pro neplacení vyloučení byli: Št. Kudr, F. E. Holas, W. Wostřel.

— Do T. J. S. Long City, N. Y., přijat byl Jan Beneš.

— Do T. J. S. Berwyn, Ill., přijati byli: Jan Kostohryz, Josef Janda, Frank Sieger, Frank Benesh, Vojtěch Gottwald, Josef Ashenbrener, Oldřich Vrchota.

— Do T. J. S. New York přijati byli: Jiří Brantel, Michal Drobný, Alois Jalovec, Frant. Řehořka. Pro neplacení vyloučení byli: Boh. Kalivoda, Jos. Mikeš, Alois Señor, Jos. Vach. Zemřel Adolf Kutnohorský.

— Do T. J. S. Newark přijati byli: A. Suchánek, K. Jindráček, Rudolf Jech.

— Do T. J. S. East Bernard, Tex., přijat byl Jindř. Uher.

— Z T. J. S. Žizka, Waller, Tex., odstoupil Jan Št'astný.

— Do Sokola Chicago přijati byli: Jaroslav Kaňák, Václav Šesták (s přest. list. z Los Angeles), Josef Falta (s přest. list. z Oklahoma City). Přestupní listinu si vyzvedli Frant. a Eduard Kňourek.

— Do Sokola Tábor v Chicagu přestoupil z Omahy Jan Holan.

Přednášku "VI. slet všesokolský v Praze 1912",

doprovázenou více než 150 obrazy, mohou si nyní všechny jednoty sokolské zaopatřit. Dr. Fisher napsal totiž svoji přednášku a je ochoten zapůjčiti ji i s obrázky jednotám za podmínek, které na požádání zašle. Přednáška i obrázky vzbudily v Chicagu, kde poprvé byly předvedeny, zaslouženou pozornost a doporučovali bychom jednotám, by užily této příležitosti a ukázaly svým členům a zejména dorostu, aspoň v obrazech veliké dny slovanského Sokolstva, a šířily tak porozumění a lásku k myšlence sokolské.

Veškeré dotazy a přihlášky řízeny bud'tež na adresu:

Dr. L. J. FISHER,
3711 W. 26th St., Chicago, Ill.

Adresář Nár. Jed. Sokolské ve Spoj. Státech.

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské v New Yorku. Schůze poslední pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—424 E. 71. St. — K. E. Hrbek, starosta, 420 E. 71st St.; Jos. Kadlec, náměstek, 590 E. 169. St., Bronx; John černý, jednatel, 431 E. 71st St.; Max Grabenstein, taj., 991 Boston Rd., Bronx; Fr. Lier, pokl., 1185 Lexington Avenue, New York. — J. Pavlík, E. Wokál, F. Bartůnek; výbor finanční: Št. Kostka, Al. Wokál, Anna Veselá; náčelník Ferd. Martyny, 1329 First ave., podnáč. Aug. Tesař, 2218 Jules St., St. Louis, Mo.; 2. podnáčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb.

Župa Východní. Sídlo v Baltimore, Md.

Ústřední Výbor: Starosta Sylvester Stiegler, 1006 N. Castle St.; náměstek Karel Neuman, 901 N. Montford Ave.; jednatel Jar. Franc, 2000 E. Eager St.; pokladník Vinc. Jelínek, 216 N. Madeira St.; náčelník Fr. Štětka, 2010 Ashland Ave.; 1. podnáčelník Karel Neuman; 2. podnáč. Vinc. Jelínek; účetní výbor: Fr. Čermák, K. Matoušek, Fr. Kadaň. Schůze odbývají se každou 4. neděli v měsíci. Dopisy zasílány bud'tež na jednatele.

Sok. Jed. Blesk v Baltimore; schůze 2. pátek v Sokolovně, S. E. cor. Gay & Preston Sts.; tajemník Vinc. Ševčík, 2300 E. Madison St.

T. J. Česko-Slovenský Sokol v Bayonne, N. J. Schůze 1. čtvrtek v měsíci v Hooper Cooper Hall, 94—96 E. 22nd St., cor. Ave. F. Taj. Fr. T. Schipp, 71 E. 31st St.

T. J. S. Fugner, L. I. City, N. Y.; 2. sobotu v měsíci v místnosti spolkové, 270 Prospect St.; taj. Vác. Vančura, 59—2nd Ave., Long Island City, N. Y.

T. J. S. Newark, N. J., 2. pondělí v Bohemian Auditorium, 17th St. & 19th ave.; taj. A. Žamburek, 357 Walnut St.

T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y., schůze 1. sobotu v měsíci v čísle 428—430 E. 166th St.; tajemník J. Kolman, 590 E. 169th St.

T. J. S. New York; 2. a 4. pondělí, 420—424 E. 71st St.; taj. Vác. Elian, 516 E. 81st St.

Sok. Jed. Philadelphia, Pa.; 1. neděli v měsíci v České Budově a Sokolovně, 2202 N. Marshall St. ve 3 hod. odpo. taj. Tonda Jaroš, 2202 N. Marshall St.

T. J. S. Sokol Westfield, Mass. 1. a 3. středu v Sokolovně, 118—120 Meadow St., taj. Vinca Březina, 38 Cross St.

Sbor Sokolek Sok. Jed. Blesk v Baltimore, Md.; 3. neděli v Sokolovně; taj. Jos. Kliment, 805 N. Rose St.

Těl. Sbor Paní a Dívek v New Yorku Schůze poslední čtvrtek v Sokolovně. Taj. Hattie Yanda, 1087 Lexington av.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Long Island City, N. Y.; taj. Marie Celer, 305 Prospect st., Dutch Kills, L. I. C., N. Y.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Newark, N. J. Schůze každou druhou středu. Taj. Vilemina Ulman, 31 Cortland St.

T. J. S. Little Ferry, N. J. Schůze 3. čtvrtek; tajemník F. Kallminzer, box 88.

Česko Těl. Záb. Sp. Sokol v Bohemia, L. I., N. Y.; schůze každý 2. čtvrtek v měsíci; taj. Jos. F. Thuma.

Těl. Sbor Dívek a Paní v Little Ferry, N. J. Schůze třetí neděle o 1/3. odpo.; taj. Ant. Smietansky, box 102.

T. J. S. East Islip, L. I., N. Y. Taj. Fr. Tůma, box 177.

7

Župa Sev.-Vých. Sídlo v Cleveland, O.

Ústřední výbor: Starosta Leop. Všeček, 7709 Cedar ave.; náměstek Rudolf Sýkora; jednatel Alois Havelka, 2518 E. 93 St.; pokladník Vác. Hořica, 3238 E. 49 St., S. E.; náčelník Emil Šlapák, 8711 Capitol ave., S. E.; 1. podnáčelník Vác. Hořica; 2. podnáčelník Jos. Vozka (579 — 25th St., Detroit, Mich.); knihovník E. Šlapák; organizátor J. Fryš (Detroit, Mich.); organizátor V. Příkryl (Mount Pleasant, Pa.) — ostatní v Clevelandu. — Další členové výboru: Ant. Kolářský, Jindřich Koděra, Václav Přech, Josef Trčka. — Schůze každou 3. sobotu v tělocvičně Sokola Cleveland, 8932 Quincy Ave. S. E. — Dopisy zasílány bud'tež na jednatele: Alois Havelka, 2518 E. 93. St., Cleveland, Ohio.

Sokol Cleveland. Schůze 1. a 3. neděle v měsíci v Sokolovně, 8932 Quincy Ave., S. E.; taj. Fr. Skala, 9597 Easton Ave.

Sokol Čech, Cleveland, O.; 2. neděle v Sokolovně na Wendell Ave.; tajemník Karel Šumek, 4804 Vivian Ave. S. E.

T. J. S. Nová Vlast, Cleveland, O.; 1. středu večer v síni Sokol na Clark ave.; jednatel Vác. Mrázek, 3160 W. 48th St., S. W.

T. J. S. Tyrš, Newburg, O. Schůze 1. neděle v měsíci. Tělocvična 11000 Buckeye Rd. S. E. Jednatel Václav Huml, 2834 E. 101 St. S. E., Cleveland, Ohio.

Těl. a Podp. Jed. Budivoj, Detroit, Mich.; 1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine Sts.; taj. Vác. Kask, 405 Woodward Arcade.

T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich.; 2. pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul., taj. Fr. Frýzek, 871 Putnam Ave.; účetní Václ. Becker, 147 Williams.

Sokol Lorain, Lorain O. Schůze 4. neděle v měsíci v Sokolovně, 2404 Kelly Pl. Taj. Ad. Navrátil, 3106 Broadway.

T. J. S. Ríp, Allegheny, Pa.; schůze 1. neděle v Čes. Nár. Síní, 1000 Vinial St.; taj. Lud. Sechter, 836 E. Ohio St.

T. J. S. L. Klácel, Mt. Pleasant, Pa.; taj. Jan Šimandl, 246 Oak St.

T. J. S. Lev, Bridgeport, O. Schůze 3. neděle v měsíci v síni Č. S. P. S.; taj. Jos. Princelík, box 77.

Župa Střední. Sídlo v Cedar Rapids, Ia.

Ústřední výbor: Starosta Dr. J. Rudiš-Jičínský, náměstek Jos. Halq, jednatel Fr. Filip, Security Bank, pokladník Václav Janda, náčelník Rudolf Stýblo, 1619 W. 18th St., Chicago, Ill., I. podnáčelník Boleslav Hašek, Cedar Rapids, Ia. II. podnáčelník Karel Kolářík, St. Paul, Minn. Výbor účetní: Fr. Jirásek, B. O. Hašek a J. Jirásek. Schůze 3. čtvrtek v Sokolovně, na 3. ul. a 5. Ave.

Plzeňský Sokol, Chicago; 2. a 4. čtvrtek, taj. Fr. Hartman, 2525 S. Ridgeway Avenue.

Sokol Chicago, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 2335—2341 So. Kedzie ave.; taj. Jos. Zeman, 1933 So. Spaulding ave.

Těl. Jed. Čechie, Chicago, Ill.; 3. čtvrtek v síni Atlas Hall, 1436—40 Emma st.; taj. K. Doubek, 3329 Hirsch St.

T. J. S. Tábor, Chicago, Ill.; 1. a 3. čtvrtek v Sokolovně, 1300—1302 S. 41st av.; taj. Jos. Čapek, 1339 S. 42. Ct.

T. J. S. Praha, Chicago, Ill.; schůze 1. a 3. středu v síni patronátu Č.S.P.S. Taj. Jak. Janeš, 4746 Honore St.

Sokol Slovanská Lída, Chicago, Ill.; schůze každé 2. a 4. čtvrtek v Sokolovně, 515—517 DeKoven St.; taj. Josef Hladovec, 2514 So. Lawndale ave.

T.J.S. Rozvoj, Chicago (Irving Park) Schůze 4. čtvrtek v měsíci. Taj. A. Lisý, 4911 N. 40. Ave.

T. J. S. Vlast, Chicago, Ill. Schůze 3. středu v měsíci v síni Čes. Am. Svob. Školy 4. wardy, roh 30. ul. a Union ave. Taj. Vác. Fikar, 3015 Union Ave.

Česko Americký Sokol v Chicagu, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v Čes. Angl. Svob. Škole, 1126 W. 18. St.; taj. Theo. Vavřínek, 1810 So. Fisk St.

T. J. Klatovský Sokol, Chicago, Ill.; schůze každou 3. středu v síni Ladimír Klácel, roh Leavitt a 19. ul.; taj. Josef Nádr, 1911 W. 47th St.

T. J. S. Oak Park, Ill. Schůze 1. a 3. čtvrtek v měsíci ve vlastní Sokolovně, 6452—54 z. 12. ul. Taj. Fr. Šindelář, 1506 So. Clarence Ave.

T. J. S. Hawthorne, Ill. Taj. Ant. Kopic, 5026 W. 29. Ct., Cicero, Ill.

T. J. S. Berwyn, Ill. Schůze 2. čtvrtek v měsíci v Sokolně. Taj. Karel Smíšek, box 66, La Vergne, Ill.

T. J. S. Karel Jonáš, Cicero, Ill. — Taj. Fr. Kasl, 5338 W. 25. St.

Čes. Amer. Sokol, Manitowoc, Wis.; 2. středu v síni Slov. Lípy; tajemník Alois Jaroš, 708 Chicago St.

T. J. S. Milwaukee, Wis. Schůze 2. a 4. středu v Čes. Amer. Síní; jednatel Fr. Hrdlička, 1055 — 29. St.

T. J. Sokol, St. Louis, Mo.; 2. a 4. pondělí v Sokolně, roh 9. ul. a Allen ave.; jednatel Aug. Tesař, 2218 Jules Street.

T. J. S. East St. Louis, Ill. Schůze každou 1. neděle ve 2 hod. odpoledne v Sokolovně, na 11. a Exchange ave., taj. Emil Plamínek, 912 Exchange Av.

Těl. Jed. Tyrš, Cedar Rapids, Ia.; 1. neděle v Sokolně, na 3. ul. a 4. ave.; taj. Jos. Trejtnar, 608—4th ave. W.

T. J. S. Edwardsville, Ill. Schůze 1. neděle o 2. hod. odp. v síni Č. S. P. S., Vandalia St., taj. Jos. Eisman, box 344.

T. J. S. Iowa City, Ia. Schůze 2. úterý v síni Č. S. P. S. Taj. V. J. Albrecht, 1116 E. Davenport St.

Č. A. J. Sokol v St. Paul, Minn. Schůze 1. středu v měsíci v síni Č. S. P. S., roh 7. a Western Ave.; taj. F. J. Svoboda, 76 Park Place.

T. J. S. Owatonna, Minn. Schůze 2. čtvrtek v síni Č. S. P. S. Taj. L. E. Rypka, Oak Grove Farm, box 242, Owatonna, Minn.

T. J. S. Minneapolis, Minn. Tajem. O. F. Meiner, 2644 — 30. Ave. So. — Schůze 2. neděle v měsíci ve 2 hod. odp. v České Národní Síní, 2226 Washington ave. a 23. Ave. No.

Župa Západní. Sídlo v Omaha, Neb.

Ústřední výbor: starosta J. J. Mík; jednatel Oldřich J. Jelen, 1231 So. 14th St., pokladník Jos. Vonásek; náčelník Fr. Slavětinský, Ravenna, Neb. Další výbory: Karel Špalek, Fr. Křeček, Fr. Říha, Vojt. Košťál, Fr. Benák, Emilie Jelenova, Til. Kmentova, Mamie Kmentova, Kamila Dlaskova, Ethel Dlaskova, Olga Dlaskova, Marie Jindrova. — Schůze každé 2. pondělí v měsíci večer v Sokolovně T. J. S. Omaha.

T. J. S. Karel Jonáš, Abie, Neb.; 1. neděle; taj. F. Johanes.

T. J. Sokol Žižka, Bruno, Neb.; 1. neděle; taj. F. R. Okřina.

T. J. Sokol, Crete, Neb.; 1. úterý ve své síni; taj. Jos. Smrž.

T. J. Sokol Omaha, Neb.; 2. středu; taj. Karel Špalek, 1706 So. 11th St.

T. J. Sokol, Plattsmouth, Neb.; 2. pondělí; taj. Fr. Kalásek, P. O. B. 522.

T. J. Sokol, Schuyler, Neb.; 2. středu v síni Č. S. P. S.; taj. Chas. Mastný.

T. J. S. Fügner-Tyrš v So. Omaha, Neb. Schůze 1. pondělí v 8 hod. večer. Taj. J. J. Ohnesorg, 191 So. 24. St.

Sbor Sokolek Libuše, So. Omaha, Neb.; 3. neděle v Národní síni, 21st & U Sts.; tajemnice Marie Ouřada, 176 So. 22. St.

T. J. S. Jiří z Poděbrad, Clarkson, Neb. Schůze 4. neděle ve 2 hod. odp. v místnosti Z.C.B.J.; taj. Ant. Odvárka.

Sbor Sokolek, Omaha, Neb. Schůze 4. pondělí. Taj. Eliška špička, 1903 So. 10th St.

T. J. S. Dodge, Neb.; schůze 2. pondělí v síni Div. Družstva; taj. Jindř. Studnička.

T. J. S. Howells, Neb.; taj. Josef Kofen.

T. J. S. Ord, Neb. Tajemník Ant. Bartuněk.

T. J. S. Havlíček, Milligan, Neb. Taj. Václav Elznice.

Sbor Sokolek Vlastenky ve Schuyler, Neb.; taj. Emma Kovář.

Sokol Ravenský, Ravenna, Neb., taj. Frank Fiala.

Sbor Sokolek Wilber, Neb., tajemnice M. Chab.

Sbor Sokolek Libuše, Crete, Neb. — Taj. Ottilie Eliáš.

Župa Jižní. Sídlo v Ennis, Texas.

Ústřední výbor: Starosta Fr. Toupal; náměstek Vác. Strunc; jednatel Karel Moučka, R. 6.; pokladník Fr. Moučka; organisátor L. O. Hošek; náčelník Ant. Brožek, R. 2, Crisp, Tex. — Veškeré dopisy buďtež zasílány na jednatele.

T. J. S. Hvězda Západu, Black Wolf, Kansas; 1. neděle; taj. Jos. Jiříček, R. F. D. 2, Wilson, Kans.

T. J. S. Karel Jonáš, Wilson, Kans.; 2. a 4. neděle; taj. V. E. Doleček.

T. J. S. Timken, Kans.; tajemník Jan Vesecký.

T. J. S. Oklahoma City; tajemník Dominik Tuma, 324 W. 5. St.

T. J. S. Praha, Okla. Taj. Karel Šalda, box 343, Prague, Okla.

T. J. S. Vyšehrad, Lucas, Kans.; taj. Jaroslav Sládek, R. 4 — box 24.

T. J. S. Karel Havlíček Borovský, Ennis, Tex. Tajemník Jos. Zázvorka.

T. J. S. Galveston, Tex., taj. J. J. Oveský, c. o. Hotel Texas.

T. J. S. Shiner, Tex., taj. Al. Černý, R. R. 2.

T. J. S. Granger, Tex. Tajemník B. Hatka, box 323.

T. J. S. Oenaville, Tex., taj. J. R. Bartek, R. 3, box 52.

T. J. S. Žižka, Waller, Tex.; taj. K. A. Kulháněk.

T. J. S. Hallettsville, Tex., taj. F. G. Fabian.

T. J. S. East Bernard, Tex. Taj. Štěp. Valčík.

T. J. S. Žižka, Dallas, Tex. Taj. Wm. J. Rezek, R. R. 9, box 26 F.

Župa Pacifická. Sídlo v San Francisco, California.

Schůze v Sokolně, 739-749 Page St.; jednatel Fr. Rýznar, 739-749 Page St.; pokl. B. Kantner, 4206 — 24th St.; náčelník Fr. Bernhard, 739 Page St.

T. J. S. San Francisco, Cal.; taj. Karel Kokeš, Sokol Hall, 739-749 Page Street.

T. J. S. Bratři Osvěty, Scio, Oregon; taj. Ant. Liška, Scio, Oregon.

Sbor Sokolek v San Francisco, Cal.; taj. Marie Křeček, 383 Arkansas St.

T. J. S. Oakland, Cal. Taj. Vác. Machek, 2239 Peralta St.

T. J. S. Čtenářské Zábavní Besedy, Portland, Oregon; jednatel Jos. Talafous, 340 — 4th St.

Sbor Sokolek Čtenář. Záb. Besedy, Portland, Oregon. Taj. Varelle Jambor, 157 N. E. 69 St.

T. J. S. Los Angeles (inc.); tajemník Frant. Šik, 748½ San Pedro St.

T. J. S. Malin, Oregon. Taj. Fr. Zumphe, Malin, Klamath Co., Oregon.

Práce v tělocvičně.

Tři tělocvičné tance,

provedené Družstvem chicagských Sokolek při VI. sletu v Praze.—Sestavil J. Čermák.

II. Valčík.

(Tanec tento sestaven byl na valčík "Dream of the dance", ale lze provést při jakémkoliv valčíkové hudbě, jen tu a tam bylo by nutno změnit počet dob.)

Je-li udáno, že pohyb konán jest na jednu dobu, znamená to, že jest proveden v jednom valčíkovém taktu, čili na tři čtvrtě noty. Kde jest pohyb vykonán rychleji, tam jest zvlášť poznamenáno, že vykonán jest buď na jednu neb dvě čtvrtě noty.

Základní postavení: připažit, stoj spatný. Hudba hraje krátkou předeheru a na poslední dva takty cvičenky zvolna upaží, ale tak, že paže v loktech i v zápěstí jsou mírně ohnuty. Když páže zvolna zvedámo, visí ruce volně dolů, když upažíme, ohnem zápěstí opáčně.

SESTAVA I.

- a) Úkrok v levo, s mírným hmitem paží 1!
- b) Stoj skřížný v pravo v zad a podřep pr. paží ohnout před tělem, mírný úklon v levo 2! (obr. 1.)

c, d) 3. a 4. opakovat cvičení 1. a 2. (Pozn. Když konáme opět stoj úkročný v l. na 3. dobu, upažíme opět pravou.)

e) Dvojný obrat na levo výponmo ve stoj skřížném v před pravou, paže výdrž v upažení 5! a 6! (Viz vysvětlení tohoto cviku v čísle minulém.)

f) Stoj úkročný levou, paže výdrž 7!

g) Stoj skřížný pravou v zad, výpon, levá paže výdrž, vzpažit v oblouk pravou, hled vzhůru k pr. ruce obrácený 8! (Poloha táž, jako v mazuree obr. 8, ale pravá paže na místě před tělem, vzpaží v oblouk.)

Opakovat v pravo, v levo a opět v pravo.

Dohromady 32 takty — ale obsahuje-li jedna a táž hudební část jen 16 taktů, cvičíme pouze jednou v levo a jednou v pravo.

V posledním taktu, na místě stoje skřížného v zadu, zaujmeme stoj přednožný v levo zevnitř, trup mírně nakloníme v levo, levou ruku skloníme nad levou nohu, zapážit pravou. (Poloha asi táž jako v mazuree obr. 11., před obloukovitým pohybem dolů, jenže zde zaujmeme tutéž polohu v levo.)

SESTAVA II.

a) Stoj zákročný levou dovnitř, podřep, upažit na levo výdrž první dvě noty prvního taktu; na třetí notu úskok stranou na pr. nohu a rozpažit 1! — Krok v před levou, paže výdrž 2! — Krok v před pravou, paže výdrž 3!

— Stoj přednožný levou zevnitř 4! (Poloha nohy, trupu i paží jakou jsme zaujali při zakončení první sestavy,

b) Vzpřím, hbitě upažit, a ze stoje přednožného obloukem unožit, výpon v pravo. (Pohyb znázorňující jako bychom chystali se k vzletu.) 5! (noha prochází polohu přednožení — unožení.)

c) Únik v l. dovnitř, hluboký dřep pravou, předklon a levá ruka pohybuje se z upažení dolů, 6!

d) Vzpřím, pohyb levé paže před tělem obloukem nahoru, levá noha a pr. paže výdrž 7!

e) Na 8. dobu přenesem váhu těla hbitě na levou nohu, pravá zaujme stoj přednožný v před zevnitř, trup nakloníme k pr. noze, a pr. ruku též schýlíme nad špičku pr. nohy, zapážit v levo, 8!

Opakovat v pravo, levo a pravo. 32 takty. Tak jako první sestavu, obsahuje-li jedna a táž část hudby jen 16 taktů, cvičíme jen jednou v levo, a jednou v pravo. Hledíme vždy, aby jedna a táž sestava provázena byla stejnou hudbou.

SESTAVA III.

a) Dva evalové kroky šikmo v l. na zad, (jeden krok v jednom taktu); levá paže upaží, poněkud na zad, v směr pohybu, a pr. paže před tělem ohnuta. Každý krok provázen jest hmitem paží, 1! 2!

b) Dvojný obrat v levo výponmo ve stoj skřížném před pravou, upažit — 3! 4!

c) Úkrok levou v zad zevnitř, paže výdrž 5!

d) Stoj skřížný pravou v zad, levá paže výdrž v upažení, pravá vzpaží v oblouk 6!

e) Předklon na pravo, až pravá ruka země se dotkne (znázornění trhání květin.) 7! (Obr. 2.)

f) Vzpřím, vzpažit opět v oblouk pravou, zraky sledují pravou ruku 8! (výraz obličeje prozrazující nitřní radost nad nalezeným kvítkem.)

Opakovat v pravo, dohromady 16 taktů.

SESTAVA IV.

a) Stoj úkročný levou, upažit, výdrž první dvě noty prvního taktu. Na 3. notu poskok o levé noze, a v letu celý obrat v levo. Paže výdrž 1!

b) Úkrok v pravo na první dvě noty druhého taktu, (zády k p. v. směru obrácený) a na 3. notu poskok o pravé noze, s celým obratem v levo. Paže výdrž 2!

c) Stoj úkročný v levo — paže výdrž 3!

- d) Stoj skřížný pravou v zad, paže v oblouk v poloze svislé, podřep 4! (Obr. 3.)
 e) Stoj úkročný v pravo, upažit 5!
 f) Stoj skřížný v levo v zad, podřep, paže vzpažit v oblouk 6! (Obr. 4.)
 g) Stoj úkročný v levo, upažit 7!
 h) Stoj skřížný pravou v zad, podřep — levá paže výdrž a pravá vzpaží v oblouk 8!
 Opakovat celou sestavu od a až do h v pravo.
 Dohromady 16 taktů.

SESTAVA V.

Následující sestavu je obtížno popsati tak, aby ten, kdo není s prvky eviků těchto dobře obeznámen, mohl z pouhého popisu správně ji nacvičiti — nieméně pokusím se popsati ji co nejsrozumitelněji:

a) Upažit a stoj výkročný levou a hned poskok v před o levé noze; poskok ten pravá noha provází švihem přednožmo, při čemž levá paže vzpaží v oblouk, pravá paže jest ohnuta před tělem (obr. 5.) (Pozn. Na první dvě noty levá noha vykoná stoj kročný, a na třetí notu prvního taktu poskočí v před) 1!

b) Stoj kročný v před pravou, na první dvě noty druhého taktu, paže změni polohu, t. j. vzpažíme v oblouk v pr. a levou ohnem před tělem. Na třetí notu druhého

b) Přenést váhu těla na pr. nohu, přednožit v levo, levou paži ohnem před tělem a pr. vzpaží v oblouk. Dva takty. 3! 4!

(Pozn. V prvním taktu zaujmeme polohu, jako Merkur v letu a v druhém taktu vykonáme pohyb hmitmo o l. noze. Totéž v čtvrtém taktu, kdy váha těla spočívá na pr. noze.)

c) Tři drobné krůčky v před, hbitě provedené, jeden krok na jednu $\frac{1}{4}$ notu 5! (Nežli doskočíme na l. nohu, (3. nota) vykonáme v letu půl obrat v pravo, a pravá noha, hned jak na l. doskočíme, zaujme stoj přednožný, směrem šikmo na zad. Trup mírně nachýlen k p. noze, upažit poněkud dolů, 6! (obr. 11.) Výdrž jeden takt.

d) Dvojný obrat v pr. výponmo ve stoj skřížném levou 7! 8

(Pozn. Na 1. notu 7. taktu pr. nohu mírně vyšvihnem a hned v zápětí zaujmeme stoj kročný. Na to levá skříží a vykonáme dvojný obrat.)

Opakovat a, b, c, d, v pravo.

Dohromady 16 taktů.

SESTAVA IX.

Zde jest v pův. valčíku 8 taktů mezihra, při které provedena byla tato sestava:

a) Upažit, a stoj úkročný v levo 1!

taktu poskočíme o pravé noze a vykonáme o půl druhého obratu v levo. (Dle amerického tři čtvrté obratu.) Po tomto obratu jsme obrázení pravým bokem k svému pův. místu, 2! — Hled vzhůru obrázen.

c) Přenést váhu těla na levou nohu, a přisunem pravou nohu těsně k pravé tak, že noha jest za patou pr. nohy v poloze kolmé, a jen špička lehee půdy se dotýká. Při tom vzpažíme levou v oblouk, a zapažíme pravou 3! (Obr. 6.)

d) Přenést váhu těla mírným zákrokem v pr. na pr. nohu, při čemž levá zaujme stoj přednož. skřížný t. j. špičku levé nohy přisunem těsně v špičce nohy pravé. Levou paži při tom ohnem před tělem a pravá vzpaží v oblouk. (Obr. 7.) Hled dolů.

Celé tuto popsané cvičení provedem ve čtyrech taktech. Opakujeme čtyřikrát, tedy 16 taktů. Při této sestavě pohybují se cvičenky ve čtverci a když navrátí se opět na své původní místo, zakončí v posledním taktu třemi podupy.

SESTAVA VI.

Opakovat sestavu IV. ale na místě podřepů provádíme klony trupu a sice: při cvičení d) předklon (obr. 8.) při cvičení f) záklon (obr. 9.) a při cvičení h) úklon v levo (obr. 10.)

SESTAVA VII.

Opakovat sestavu V. ale opáčně; počínáme krokem v před a poskokem v pravo, obraty též konáme v pravo.

SESTAVA VIII.

a) Krok "Merkur" v před, v l. výdrž dva takty. Při tomto kroku stojíme na špičce l. nohy 1! 2!

b) S celým obratem v levo (o l. noze) stoj úkročný v pravo 2! (Jsme nyní zády k pův. směru obrázení. Paže výdrž.)

c) Opět celý obrat v levo o pr. noze, 3! a ve 4. taktu

d) znázornit Merkura ve stoj na špičce l. nohy 4! Opakovat a, b, c, d, v pravo.

SESTAVA X.

a) Upažit a stoj úkročný levou a hned prudký úskok na levo a v letu dvojný obrat, doskokem na pravou nohu, 1!

(Pozn. Doskok na pr. nohu vykonáme na třetí notu prvního taktu.) 1!

b) Po obratu levá poklek 2!

(Pozn. Po doskoku musí celá váha těla spočívati na pravé noze, tak aby poklek v levo vykonán býti mohl lehee. Jest to pohyb nesnadný, po prudkém obratu v letu udržeti rovnováhu v stoj o jedné noze, ale podaří-li se nám, dokážem, že máme svalstvo ve své moci a že tělo dovedem udržeti v poloze jakékoliv.)

c) Hluboký předklon 3! úklon v levo 4! (Pravá ruka provází tento pohyb v trupu pohybem dolů, dovnitř, nahoru až zase do upažení. (Obr. 12.)

d) V pátém taktu (na 5. dobu) počínáme zvolna vztyk, při čemž váha těla spočívá opět na pr. noze, levá zanoží a paže pravá, která konala kružný pohyb, při tom pokračuje až do upažení. Váha těla spočívá na pr. noze až do 8. taktu, kdy přinožíme levou a opakujeme celé cvičení opáčně. V levo 8, v pravo 8, dohromady 16 taktů.

SESTAVA XI.

a) Stoj úkročně levou, upažit. Stoj zánožný pravou, vzpažit v oblouk v levo, pravou paži ohnout před tělem (obr. 13.) a celý obrat v levo (paže výdrž.)

Pozn. Tyto tři pohyby vykonáme v jednom taktu, každý na jednu čtvrt noty. Celá Sestava IX. vyžaduje, aby hudba hrála jemně a co nejvolněji, což činiti má kontrast k sestavě předcházející, která poněkud liší se od volných prvků valčíkových a také provázena jest hudbou hlučnější a v tempu rychlejším.

b) Stoj úkročně pravou, upažit — stoj zánožný levou, ohnout levou paži před tělem a vzpažit v oblouk pravou — celý obrat v levo paže výdrž. 2! (Opět tři pohyby v jednom taktu.)

c) Stoj kročně levou v před zevnitř — v zápětí stoj výkročně pravou dovnitř, — levá na 3. notu zaujme stoj zánožný — vzpažit v oblouk. 3! 4! (obr. 14.)

(Pozn. Stoj kročně levou vykonáme na první dvě noty 3. taktu — na třetí notu vykoná pr. noha hbitě stoj kročně do vnitř, při čemž vzpažíme v oblouk a vydržíme 4. takt.)

d) V 5., 6., 7. a 8. zvolna ukláníme trup na pravo (obr. 15.)

e) Vzprím, upažit, stoj úkročně levou a poskokem o levé celý obrat v levo 1!

f) Stoj úkročně pravou a poskokem o pravé celý obrat v levo 2!

(Tyto obraty a poskoky provází volná noha mírným švihem, paže výdrž.)

g) Stoj úkročně levou, poskok, pravá zakončí pohyb švihem přednožmo 3! na 4. takt výdrž. 4!

h) Krok Merkur o pr. noze dovnitř (obr. 16.) 5!

i) Přenést váhu těla na levou nohu, švih pravou, pravou paži ohnout před tělem, levá výdrž 6!

j) Pravá noha obloukovitým pohybem kol levé nohy zaujme stoj skřižný (na vnější straně nohy levé) načež vykonáme rychle dvojný obrat 7! a v posledním taktu dvěma podupy zaujmeme stoj spatný a ruce položíme v bok.

Opakovat celou sestavu opáčně ale v posledním taktu, na místě dvou podup, zaujmou cvičenky polohu jako obr. 14 a vydrží 4 takty, načež zaujmou stoj spatný a zvolna a lehce připaží.

Hygiena cvičení prostných.

Pozorujeme-li bedlivě cviky prostné, jak prováděny jsou v různých tělocvičnách (našich právě tak jako cizích), musí nám mimoděk vtírat se myšlenka, že při sestavování cvičení těch nemá mnohý cvičitel na zřeteli účel, jaký prostná cvičení mají. Snaha, podati něco zvláštního, něco neobvyklého, pochlibit se před cvičenci neb cvičenkami novou tvorbou, svádí učitele, cvičitele neb náčelníka na zcestí a zde často nalezneme bychom příčinu nelibosti k cvičením prostným. O účeli prostných v hodině cvičební napsáno bylo již tolik, že by to vyplnilo objemnou knihu — a přec v cvičeních prostných proti základní myšlence těchto se až posud velice hřeší. Cviky prostné sloužit mají k tomu, aby jimí povolna cvičenci připraveni byli pro cvičení na nářadí, neboť přechod z úplné nečinnosti svalové k namáhavým cvikům na nářadí byl by příliš náhlý a tudíž nepřírozený a škodlivý. Chceme-li ale cvičence náležitě na vydatnější, namáhavější cvičení povolna připravit, musíme upravit cvičení tak, aby byla vydatná — a aby každý sval v těle našem stejně důkladně byl "propracován", abychom krev rozproudili celým tělem — ne abychom některé části namáhali přílišně a druhé zanedbávali. Zde vystupuje do popředí ještě jiný účel cvičení prostných: at' cvičíme na nářadí jakémkoliv, vždy zaměstnáváme jisté skupiny svalstva více než ostatní, což platí hlavně o hrazdě, bradlech, kruzích, žebříkách — kde nepřipravujeme cviky hlavně za tím úče-

lem, abychom ty neb ony skupiny svalstva sílili, ale sestavujeme si cviky dle vkusu, dáváme nejvíce práce pažím, ano ukládáme zde pažím úkol, pro jaký přírodou nikdy nebyly určeny, — ostatní části těla jen musí spokojiti se s tím, jak a kdy tím neb oním cvičením uvedeny budou v pohyb. Proto také "nářad'oví specialisti" nehonosí se tělem souměrně vyvinutým, což bije nejvíce do očí tam, kde vidíme větší počet boreů pohromadě. Tu teprve pozastaviti se musíme nad tím truchlivým faktem, že v tom množství převládají vysedlé lopatky, sehnuté šíje, plochý hrudník, těžká chůze a že pěkně vypěstované tělo jest zde vzácností. I tato okolnost měla by svědomitého cvičitele vésti k tomu, aby v prostných co nejvydatněji zaměstnal ony skupiny svalstva, o nichž ví, že budou cvičením na tom neb onom nářadí více méně zanedbány. A ještě jiný účel mají prostná; v nich probouzíme v cvičencích smysl pro krásno, vštěpujeme v mysl jeho poznání, že jen tam docíliti lze žádoucích výsledků, kde každý jednotlivec potlačí sebe a stává se částí celku. Dále působíme prostnými i na stránku duševní — neb zde právě naskytuje se nám ta nejkrásnější příležitost proniknouti až k duši cvičence — zde právě naše práce slaviti má ten největší triumf, kdy pocit blaha, radosti, zrcadlí se na rozjařené tváři nám praví, že dotkli jsme se svojí výchovnou prací i duše cvičence. Pokládá bych čtvrt hodinu, věnovanou prostným, za čtvrt hodinu ztracenou, byl bych nad míru se svojí tvorbou nespokojen, kdy bych zřítí musil, že cvičenci prostná provádějí jen proto, že je prováděti musí, že nepodařilo se mi vyjasniti tváře, na které třídní učitel před hodinou cvičební vyvolal výraz sklíčenosti, zemdlenosti, únavy, nevole.

Nadepsal jsem článek tento "Hygiena cvičení prostných" — a tu když zmínil jsem se o účeli, jaký prostná v tělesné výchově mají, poukážu na některá pochybení, kde se proti hygieně prostných rádi prohřešujeme. Prostná upravena býti mají na prvním místě dle duševní i tělesné vyspělosti cvičence. Zde musí každý učitel míti na zřeteli nejen různost stáří neb pohlaví, ale on musí počítati také s tou okolností, z jakého stavu, z jaké vrstvy pocházejí cvičenci ústav tělocvičný navštěvující. Děti rodičů zámožnějších budou vždy z pravidla spůsobilejší pro větší duševní i tělesnou námahu, nežli děti rodičů chudobných. Dítě zámožnějších rodičů má více volného času, který věnovati může hrám, a tudíž jeho ko-ordinace jest vyvinutější, jest dobře živeno, proto bývá tělesněji silnější, vyvinutější a pro vydatnou práci tělesnou spůsobilejší. Dítě rodičů chudých, přidržováno bývá již v útlém mládí práci, nemá tak činnost svalovou ve své moci, jest tělesně zanedbáno, nedostatečně živeno — a není tudíž spůsobil pro taková cvičení, jaká prováděti může dítě žijící v poměrech příznivějších. Jsou ovšem výjimky, ale o těch zde nemluvíme. Není tudíž správně, sáhnouti po "cvičebním večeru" a dle něho cvičiti, bez ohledu na tělesný a duševní stav těch, nad jichž tělesnou výchovou jest nám bdíti. Sáhně-li cvičitel po cvičební látce aniž by bral ohledu na tělesný i duševní stav cvičence, jmenovitě v třídách dětských, jest to prvním prohřešením se proti hygieně cvičení prostných. Vezměme jenom za příklad děvčata, která v mládí navštěvují taneční školy, jak snadněji provádějí cviky prostné, které by jiným děvčatům působily duševní i tělesné obtíže! Vezměme chlapce, který má dosti volného času, že může po škole baviti se různými hrami — a postavme vedle něho chlapce z továrny. Chtěl by někdo tvrditi, že oba jsou tělesně i duševně spůsobili pro stejné cviky prostné, vyžadující harmonii ducha i těla? Leč přistupme dále ku cvičením samým. Víme, že čím objemnější sval zaměstnáváme, tím dříve dostavuje se únava. Objemnější sval potřebuje větší množství kyslíku a tu srdci ukládáme těžší úkol, nežli když zaměstnáváme skupiny svalů menších. Čteme často neb vidíme složitá prostná, kde postojí sehnuté prováděny jsou s pohyby paží — a kolik dob

evičí jistý evik nohy, tolik dob evičí paže. A tu jest veliký nepoměr — tam, kde dostavuje se únava evičením nohou, paže mohly by ještě vydatně evičiti — ale únava tělesná již nám v dalším evičení překáží, neboť srdce bylo nuceno poslati zásobu kyslíku tam, kde se jevila ho největší potřeba — a my v evičení ustáváme přes to, že jiným částem těla nedostalo se pohybu dostatečného. A zde opět vystupuje jedno hygienické pravidlo, které by evičiteli mělo býti při sestavování prostných dobrým rádcem — t. j. sestaviti si prostná, aby všechny skupiny svalstva byly procvičeny tak, jak to objem svalů té které části těla dobře sněsti může, tak aby celým tělem zdravá, okysličená krev se rozprohla a zanesla nový život do každé buňky naší soustavy. Sestavíme-li si tedy složitá prostná tak, v nichž jsme s to zaměstnati paže, nohy i trup, můžeme nejdříve pohyby paží, v osnově naznačené, provésti v rychlejším ruchu — 16 až 32 doby — a pak tytéž pohyby ve spojení s pohyby nohou i trupu — a když pak dostaví se únava, nebude stávatí příčiny k výtce, že i při té únavě přece některé skupiny svalstva zůstaly zanedbány. —

Že krásou, úhledností evičení prostných pokoušíme se vniknouti i v duši evičenců, bylo řečeno již shora — ale nemyslím tím vybízeti bratry evičitele, aby té touze po něčem krásném obětovali vše ostatní. Lze sestaviti evičení jednoduchá, snadno pochopitelná, která opět střídati možno s eviky jinými, jako jsou eviky s místa, poskoky, skoky — a p. a i při té vydatnosti, jakou prostná vynikají, není třeba zapomínati na ducha osvěžující, ušlechťující krásno, které odvrací mysl naši od všedního života, dává nám zapomínati strasti i svízele (jichž i za poměrů nejpriznivějších má každý z nás dosti) a při nichž plní nitro naše pocit radosti, pocit blaha. Jsou to na pohled nepatrné věci, ale jak jinak vyhlížely by naše evičební večery, kdyby těmto nepatrným pokynům věnována byla zasloužená pozornost! — Jest nutno osvojiti si technické vědomosti, chceme-li tělocvik vyučovati — ale technické vědomosti pouze daleko nedostačují k tělesné výchově lidu různého stáří, pohlaví, stavu a povolání. Tělocvik přestává býti již pouhým uměním, stává se velice důležitou vědou ve výchově lidstva a naše tělocvičné kursy měly by vedle technických vědomostí vštěpovati evičitelům i důležité poznatky z oboru tělocvičné hygieny.

Rythmické eviky ve dvojicích.

V poslední příloze Sokola uveřejněn byl nástup k tělocvičným tancům, jak jej provedlo chicagské družstvo Sokolek při sletu — a dnes podávám zde ukázkou, jak eviků při nástupu užitých lze použiti i jako samostatného evičení. Provésti lze jako evičení samostatné, chceme-li dolní končetiny po evičení nářadovém náležitě zaměstnati ve spojení s eviky prostnými na př. 32 doby prostná ve čtvercích a 32 doby uvedené evičení — provésti lze při střídání s jednoho nářadí k druhému atd.

1. Provedem evičení 3. a 4., jak bylo uvedeno v příloze min. čísla.

2. Když se byly evičenky octly opět na svých původních místech, evičí při rukou spojených ve čtverci krokem volným (jeden krok na dvě šotyšové noty): tři kroky v před (počínaje levou), a na 4. dobu zakončit stojem přednožným v pravo 1, 2, 3, 4! — Tři volné kroky v zad (počínaje pravou), a na 4. dobu zakončit stojem přednož. v levo — 5, 6, 7, 8! — úkrok v levo 1! krok skřížný v pravo v zad s podřepem 2! úkrok v levo 3! zakončit stojem přednožným v pravo 4! — úkrok v pr. 5! stoj skřížný v l. v zad s podřepem 6! úkrok v pr. 7! a zakončit stojem přednožným 8! Možno opakovati dle libosti.

II.

1. Opakovat evičení 6., jak uvedeno bylo v příloze min. čísla, t. j. víření, ale s tím rozdílem, že zadní dvojice skončí na místě předních a přední na místě zadních. Počínají zevní nohou. Opakováním evičení přijdou opět na svá původní místa. Jelikož evičíme zevnitř a dovnitř, tož při prvním kroku vnitřně upažit, ruce však nepouštíme.

2. Cvičení kroků volných, t. j. jeden krok na dvě šotyšové noty, čili dva kroky v jednom taktu:

Původní útvar dvojice spojených ve čtverci, jak vylíčeno v čísle posledním:

4 3

2 1

Nyní přední dvojice (1. a 2.) pustí ruce a rozstoupí se následovně: úkrok stranou (levá v l., pravá v pr. 1! stoj skřížný nitřní nohou s podřepem 2! úkrok zevnitř 3! stoj přednožný nitřní nohou 4! — Na tytéž doby zadní dvojice (3. a 4.): Krok v před zevně 1! krok v před nitřní 2! krok v před zevní 3! a zakončit stojem přednožným nitřní 4!

Přijdou tím v útvar následující:

2 4 3 1

Takto utvořená čtveřice nyní vykoná tři volné kroky v před, počínaje nitřní nohou a na 4. dobu zakončí stojem přednožným zevně.

Zadní (nyní nitřní dvojice, 4. a 3.) opět tři kroky v před počínaje nitřní nohou a na 4. dobu zakončí stojem přednožným nohou zevní. — Cvičenky přední dvojice (1. a 2.) na tytéž doby: Stoj skřížný v zad zevně s podřepem 1! — úkrok nitřně 2! stoj skřížný v zad s podřepem 3! zakončit stojem přednožným nitřně 4! (Pak změni svá místa jak naznačeno)

2 1

4 3

Opakováním evičení navrátí se evičenky opět na svá původní místa.

Volné kroky vřadil jsem do evičení hlavně proto, aby evičení mohlo býti prováděno několikrát a evičenky aby měly příležitost při evičení volném sobě oddechnouti. Volný krok provádíme tak, že špičkou došlápnem dříve, nežli vykonáme plný stoj.

LITERATURA ODBORNÁ.

“Tělocvičné tabule k Tyršově Soustavě Sokolské”. Sestavil a kreslil Aug. Pechlat. První sešit: Kůň na šíř s madly. Před uzavřením listu obdrželi jsme první sešit “Tělocvičných tabulí k Tyršově soustavě Sokolské”, v němž vypsány, definovány a zobrazeny jsou eviky na koni na šíř. Vítáme pokus tento s potěšením nemalým jako neocenitelnou pomůcku pro naše evičitele — jak evičitele zkušené tak i začátečníky. Zmíníme se o publikaci této podrobněji v některém budoucím čísle. Zatím doporučujeme co nejvřeleji. Objednati lze u Lidového knihkupectví, nároží Jilské a Karlovy ulice. Praha I. Cena nepatrná — 2 koruny.

Z téhož knihkupectví došel nás “Atlas nástěnných tabulí tělocvičných správného držení těla.” Sestavili bratři Klenka a Svojsík. Obrazy velkých rozměrů, v nichž naznačeny jsou správné polohy paží, trupu i nohou při různých evičeních prostných, vyvěšeny by býti měly v každé tělocvičně, neb jen častým pozorováním vstřípí si evičenec (ba i evičitel) obraz správné polohy. I o tomto novém zjevu zmíníme se podrobněji. Objednati lze též u výše jmenované firmy. Cena 7 korun. “Tělocvičné tabule” jakož i “Atlas správného držení těla” jest v bytě našem chicagským bratřím evičitelům k volnému nahlédnutí.

č.

#FIC.143